

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE
HABERLEŞME KURUMU

Elektronik Haberleşme Sektörü 3 Aylık Veriler Raporu 2023 – 4. Çeyrek

Yayın Tarihi: Mart 2024

Elektronik Haberleşme Sektörü 3 Aylık Veriler Raporu

2023 – 4. Çeyrek

Sektörel Rekabet Bölümü

06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası uyarınca, Kurumumuzun görev ve yetkileri arasında 'Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri takip etmek, sektörün gelişimini teşvik etmek amacıyla gerekli araştırmaları yapmak veya yaptırmak ve bu konularda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği halinde çalışmak' yer almaktadır.

İlgili görev ve yetkilerden yola çıkarak, Kurumumuz işbu raporu hazırlayarak kamuoyuna sunmuştur. Burada paylaşılan bilgiler genel bilgi amaçlıdır. Yayımlanan tüm raporlarda bulunabilecek farklılıklardan ötürü, Kurum, değişiklik yapma hakkını saklı tutar.

Bu rapor, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu'nun resmi yayını olup, barındırdığı bilgilerin kısmı ve/veya tümü kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

<http://www.bthk.org>

info@bthk.org

İçindekiler

Terimler Sözlüğü	3
Giriş	4
Detaylı Veriler	13
Sektör Bazında Gelirler	13
Mobil Haberleşme Sektörü	15
Abone Sayısı Ve Penetrasyon	15
Mobil Trafik Hacmi	21
Mobil Gelirler	23
Abone Başına Ve Çağrı Başına Aylık Gelir	26
Aylık Kullanım Miktarı (MOU)	28
En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler	31
Kısa Numaralar	32
SMS – Short Messaging Service	33
Akıllı Telefon Ve Data Kullanımı	34
İstasyon Dağılımı	39
Sabit Haberleşme Sektörü	40
Sabit Pazarda Trafik Hacmi	42
Sabit Pazarda Gelirler	44
Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	46
Aylık Kullanım Miktarı (MOU)	47
En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler	48

Sabit İnternet Ve Genişbant Sektörü	50
Sabit İnternet Hizmet Türlerine Göre Dağılım	51
Sabit İnternet Genişbant Bağlantı Hızları	53
Sabit Genişbant İnternet Pazarında Gelirler	54
Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)	56
Çağrı Taşıma Sektörü	60
Çağrı Taşıma Pazarında Gelirler	61
Detaylı Tablolar	62
Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar	67

Terimler Sözlüğü

ARPM	Average revenue per minute - dakika başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün ses görüşmelerinden elde edilen gelirin, aktif kullanıcıların görüşme süresi toplamına bölünmesi ile elde edilen rakam.
ARPU	Average revenue per user - abone başına ortalama gelir. Haberleşme sağlayıcıların veya sektörün seçilmiş gelir kalemlerinin, o gelir grubuna ait toplam aktif kullanıcı sayısına bölünmesi ile elde edilen rakam.
Genişbant	Her zaman açık ve çevrimiçi olan, aynı zamanda da hızı 128 KBit/s üzeri olan internet bağlantılarına verilen genel isim.
Cepten İnternet	Akıllı telefonlar aracılığı ile 3G teknolojisi üzerinden internete ulaşım.
Dial-Up	Özel bir telefon numarası aranarak modem aracılığı ile internete ulaşan, hızı 128 KBit/s altında olan bağlantılarına verilen isim.
xDSL	Digital subscriber line - sayısal abone hattı. Bakır telefon kabloları üzerinden evlere ve ofislere yüksek bant genişliği sağlayan bir internet teknolojisi.
Hotspot	Halka açık yerlerde kablosuz internet ya da ağ hizmetlerinin sağlandığı yerel alanlardır. Abonelik sözleşmesi gerektirmeden internete ulaşmak için kullanılmaktadır.
IMEI	International Mobile Equipment Identity
MBit/s	Megabits per second. Sayısal bilginin aktarım hızının ölçülmesinde kullanılan bir hız birimi.
MOU	Minutes of usage - abone başına aylık ortalama kullanım. Bir kullanıcının aylık ortalama konuşma süresini ölçen bir hesaplama yöntemidir.
Mobil İnternet	Ses kullanımına kapalı olan data GSM hatları kullanılarak 3G modem üzerinden internete ulaşım.
M2M	Cihazların kablosuz olarak birbirleri ile iletişim kurmasını sağlayan platform ve teknolojilere verilen genel tanımdır.
NTS	Numara Taşıma Sistemi
SMS	Short Message Service - Kısa Mesaj Hizmeti. Cep telefonu aracılığı ile yazılan azami 160 karakterlik mesajın bir cep telefonundan diğer bir cep telefonuna gönderilmesi, mesajlaşma hizmetidir.
Telemetri	Bir sistem ya da tesisin uzaktan izlenmesi veya kontrol edilmesine olanak sağlayan mobil teknolojidir.
Wireless	Radyo dalgaları ile çalışan ve kullanıcının hanesine monte edilen bir antenin, internet servis sağlayıcısının istasyonu ile bağlantı kurarak aldığı genişbant internet hizmetidir.

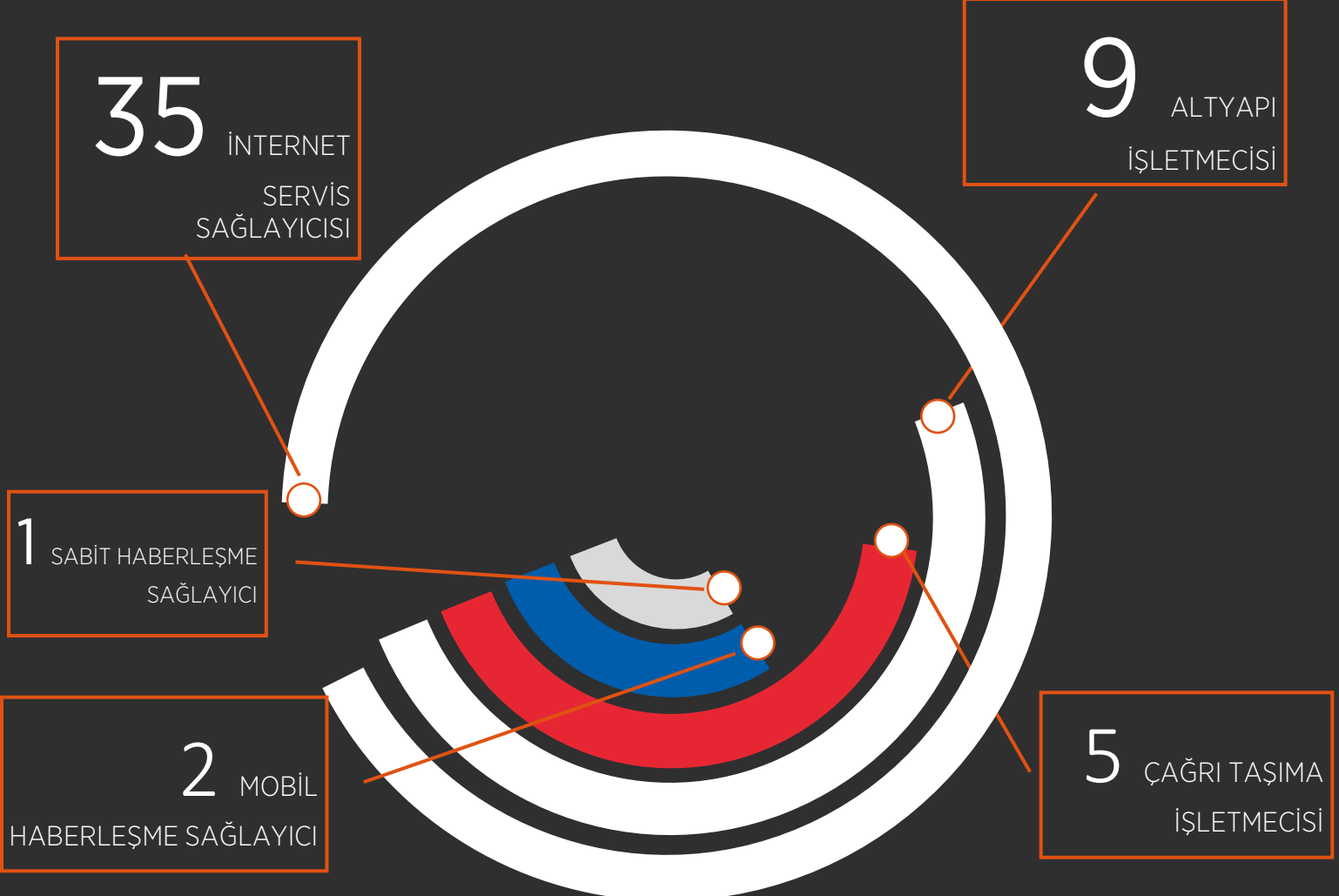
Giriş

Elektronik haberleşme sektöründeki gelişmeleri, haberleşme sağlayıcılar tarafından tarafımıza bildirilen veriler ışığında derlerken, 2011-2023 yıllarına ait veriler uygun olduğu ölçüde kullanılmıştır. Bunu takiben, ilgili veriler Kuzey Kıbrıs'taki elektronik haberleşme sektörüne ilişkin performans göstergeleri olarak kullanılmak üzere raporda işlenmektedir.

2023 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla Kuzey Kıbrıs elektronik haberleşme sektörünün durumu, yaşanan gelişmeler ve geçmiş yıllar ile yapılan kıyaslama takip eden sayfalardaki özet şekiller aracılığı ile görselleştirilmiştir. 2023 yılı dördüncü çeyreğini kapsayan döneme dair (Ekim-Kasım-Aralık) sektörel detaylar ve dağılımlar ise raporun ileriki bölümlerinde işlenmektedir.

Bu raporda kullanılan veriler aşağıdaki haberleşme sağlayıcıların BTHK'ya yapmış olduğu resmi bildirimlerden derlenerek hazırlanmıştır.

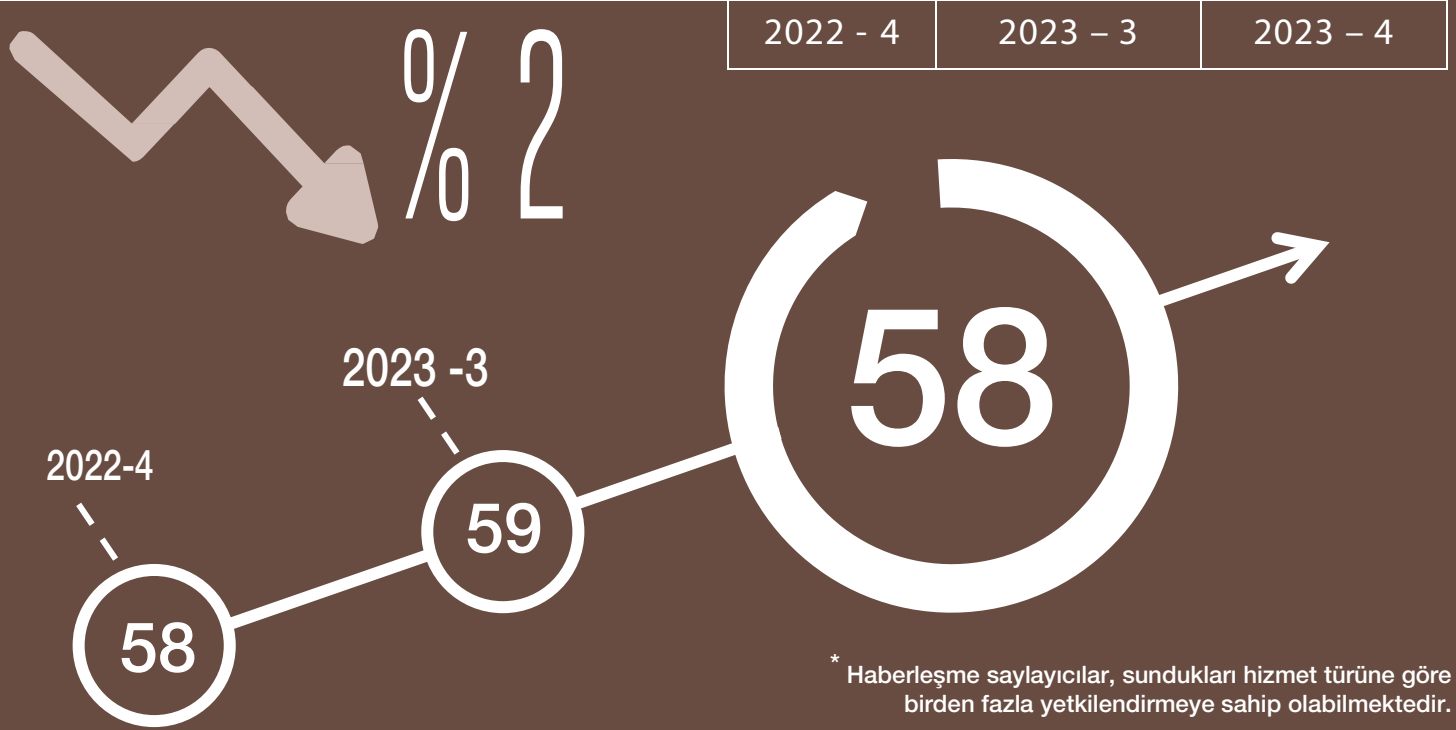
Çeyrek Veri Sağlayan Haberleşme Sağlayıcılar

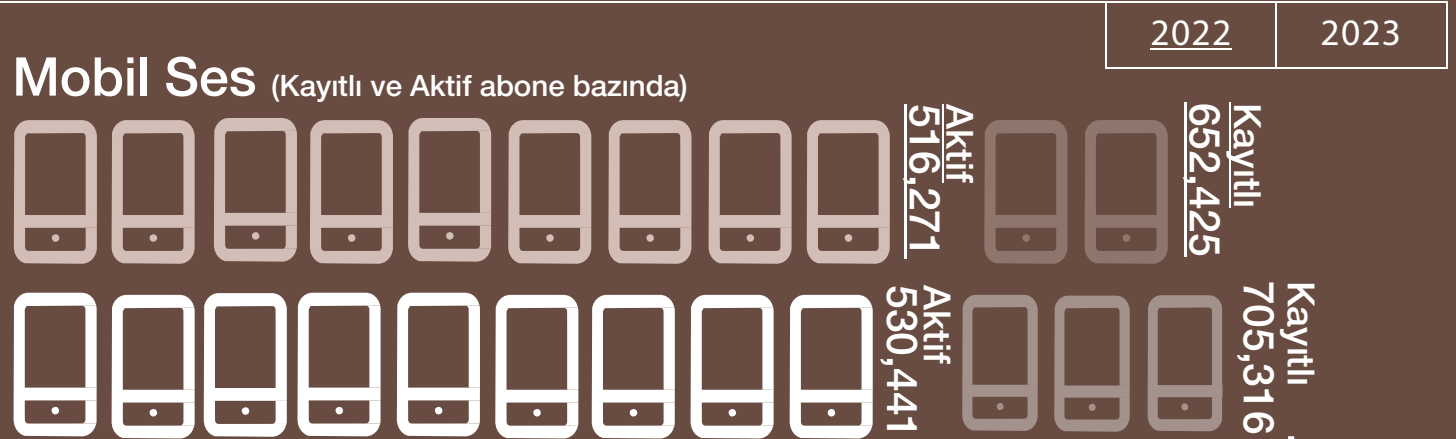
ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜ

2023 Yılı Gelişmeleri

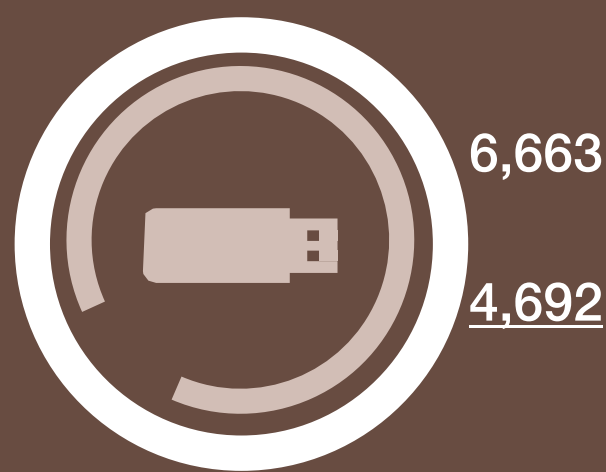
Yetkilendirme Sayıları*

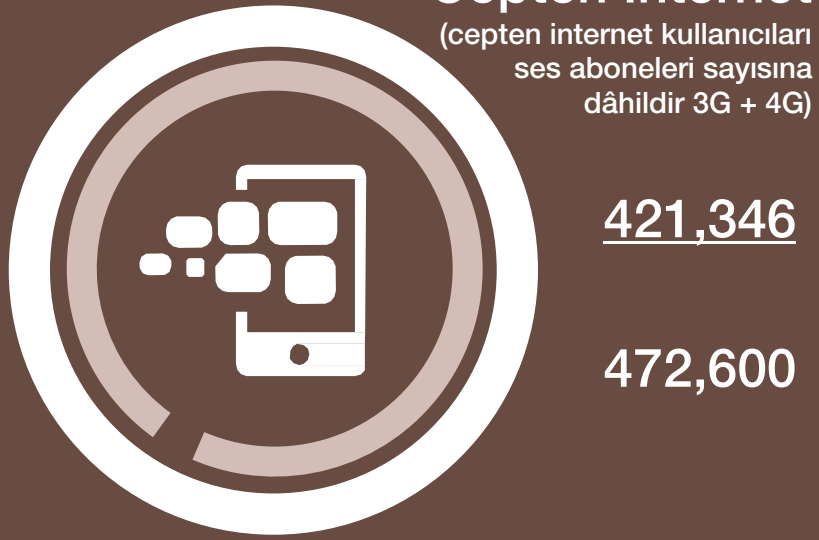
Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları

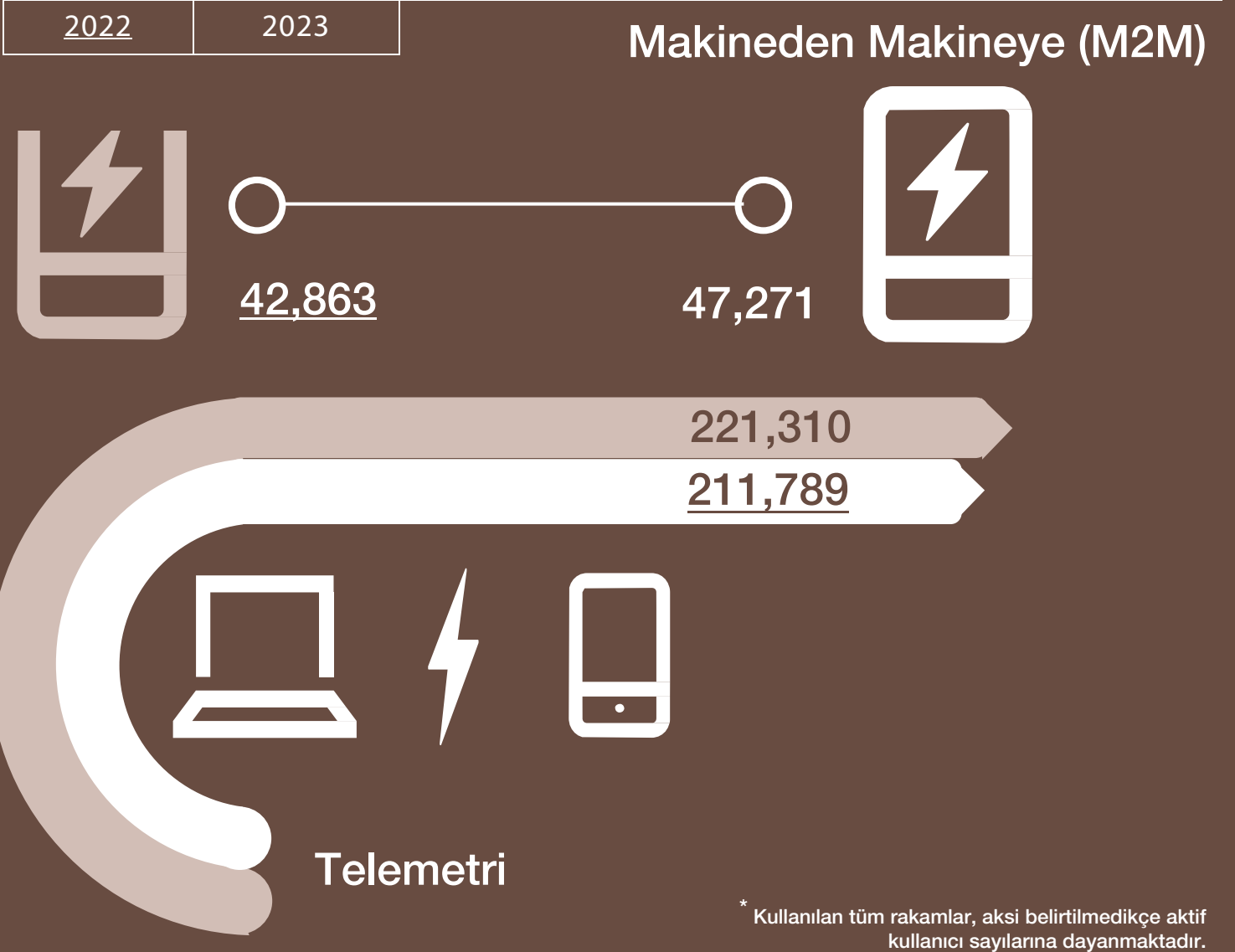
Bilgisayardan İnternet (3G + 4G mobil)

Cepten İnternet (cepten internet kullanıcıları ses aboneleri sayısına dâhildir 3G + 4G)

Mobil Haberleşme Kullanıcı Sayıları*

Sabit Haberleşme Kullanıcı Sayıları

* Yukarıda belirtilen ses ifadesi, xDSL hizmetinden yararlanmayan abonelerdir. xDSL aboneleri ise ses ve sabit internet hizmeti alan aboneleri ifade etmektedir.

Sabit Genişbant Kullanıcı Sayıları

Hotspot

2022

2023

301,650

Wireless

163,454

xDSL

13,248

12,750

Aylık Genişbant İnternet Data Trafiği

(Terabyte)

9,861

5,451

50,843

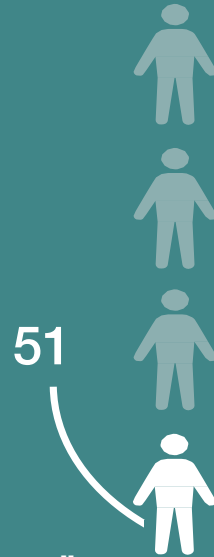
36,483

Abone Başına Aylık Data Trafiği

2022

2023

(Gigabyte)

YÜKLEME

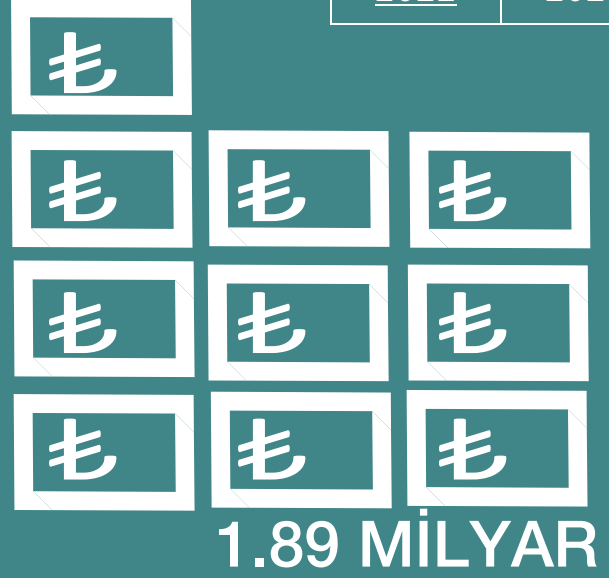

İNDİRME

Elektronik Haberleşme Sektör Gelirleri

2022

2023

Mobil Haberleşme

%68 artış

610M 2022

Sabit Haberleşme

70M 2022

%63 artış

115M 2023

Sabit Genişbant
İnternet

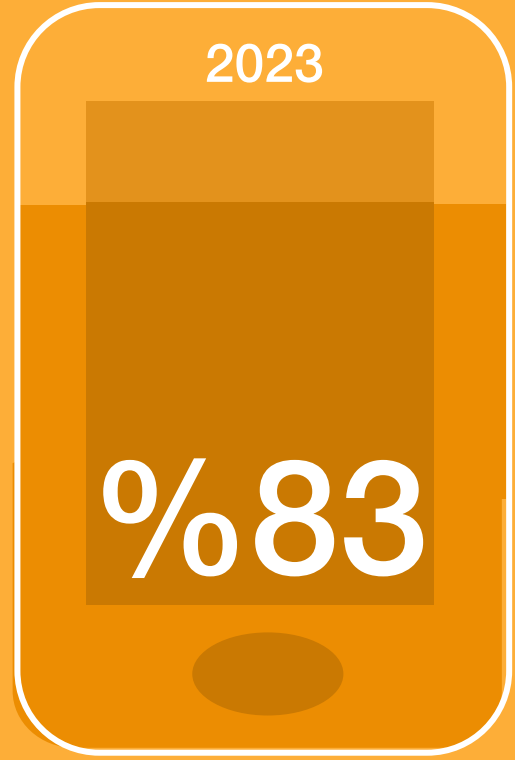
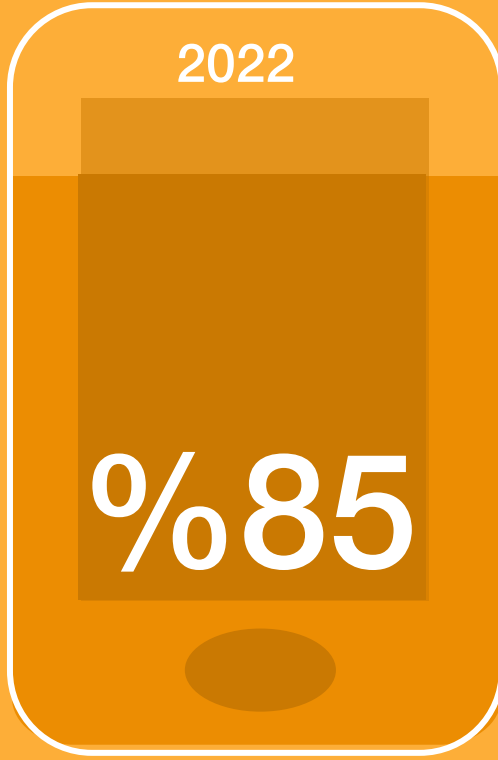
%132
artış

2022

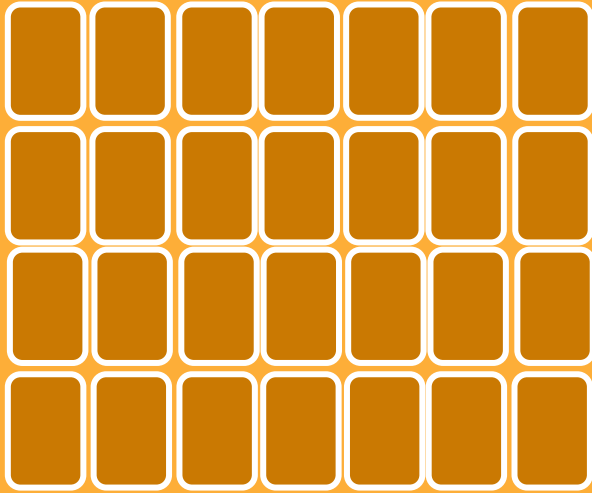
2023

Abonelerin
Akıllı Cihaz
Kullanım
Oranı

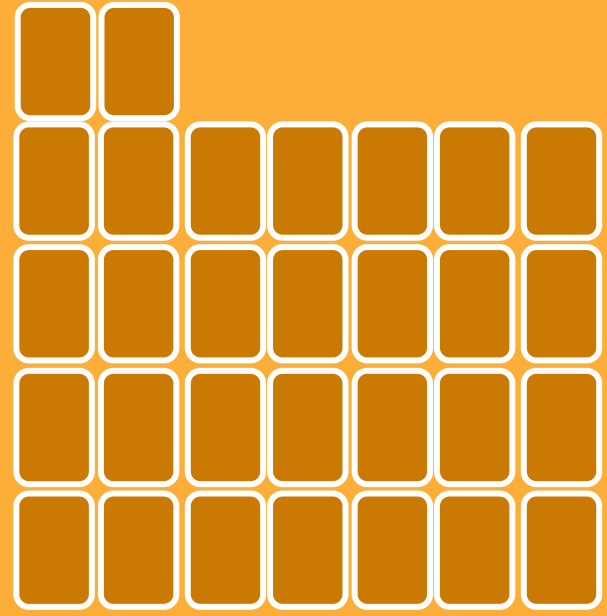

2022

2023

412,919

423,555

Platform Bazında Akıllı Cihazlar

%30

%69

DiĞER

%1

Trafik

Sabit

Mobil

1,531,045,198

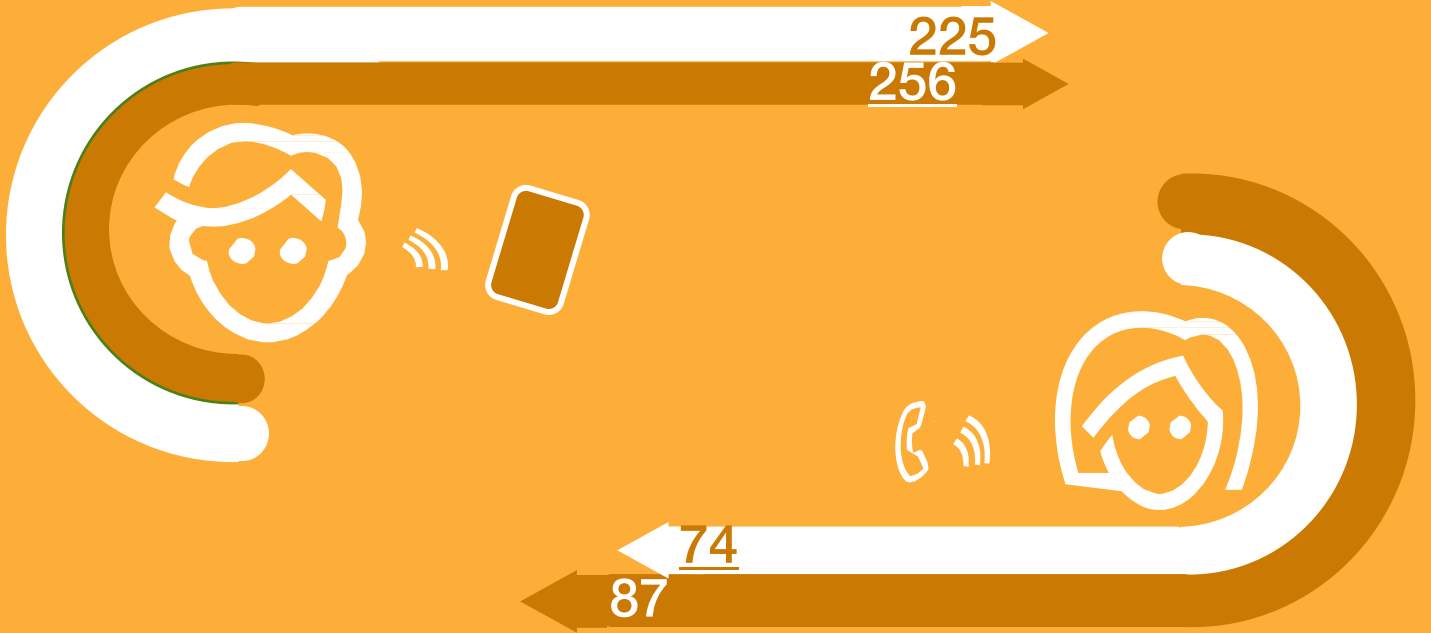
2023 TOPLAM GİDEN + GELEN DAKİKA

Abone Başına Ortalama Aylık Dakika (MoU)

2022

2023

Abone Başına Aylık Ortalama Çağrı Başlatma

Sabit

Mobil

46 dk.

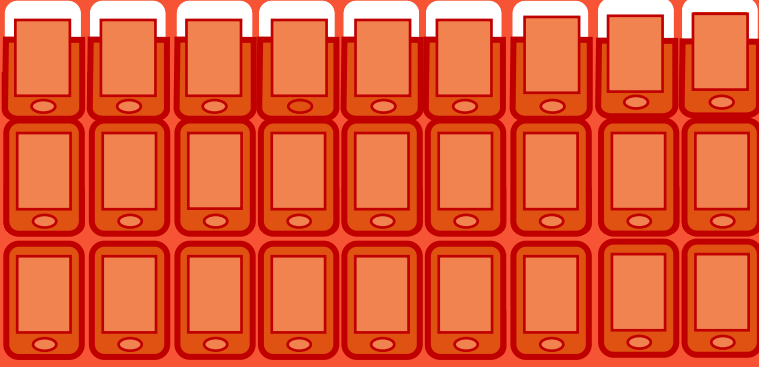
168 dk.

Abone Başına Aylık Gelir

2022

2023

Mobil ARPU

103,38₺ 2023

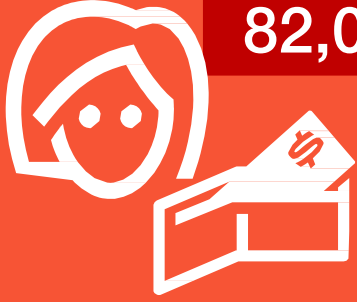
57,71₺ 2022

155,29₺ 2023

82,04₺ 2022

Sabit ARPU

Genişbant İnternet ARPU

174,86₺ 2023

107,66₺ 2022

Elektronik Haberleşme Sektörü İstihdam Rakamları

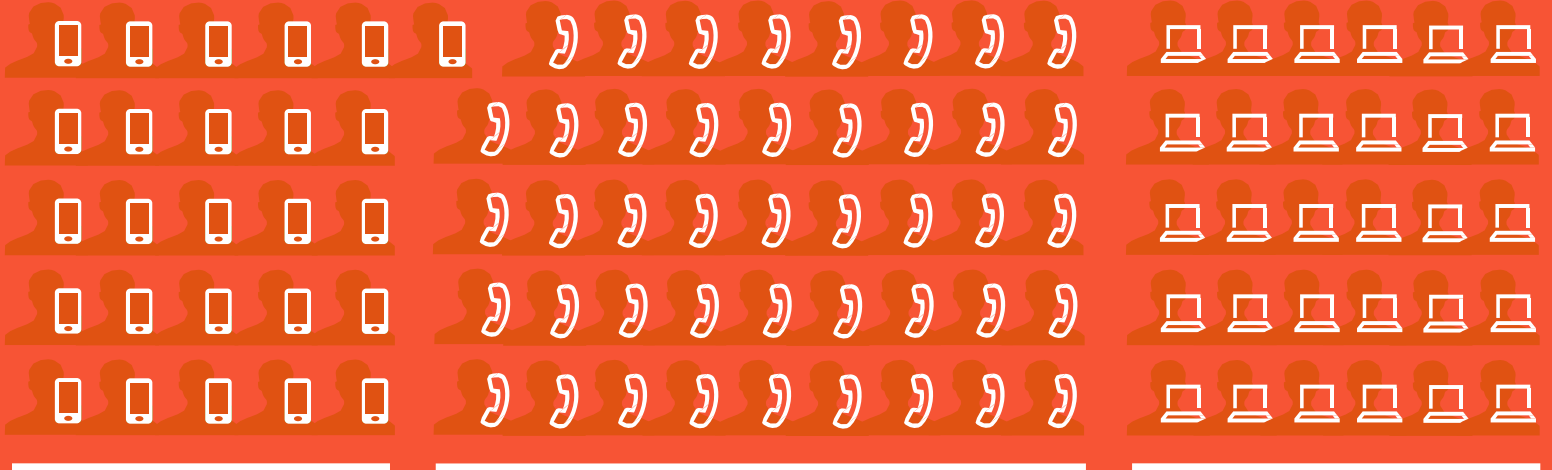
2022	2023
------	------

997 İSTİHDAM

1,216 İSTİHDAM

Kim, Nerede Çalışıyor?

%29

Mobil Haberleşme

%36

Sabit Haberleşme

%35

İnternet
Servis
Sağlayıcılar

Detaylı Veriler

2023 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla ülkemizdeki elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren 58 yetkilendirilmiş elektronik haberleşme sağlayıcısı bulunmaktadır. İlgili dönemde mobil şebeke elektronik haberleşme sağlayıcıları (Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. & Vodafone Mobile Operations Ltd.) ve sabit şebekede elektronik haberleşme sağlayıcısı (KKTC Telekomünikasyon Dairesi) net satış gelirleri yaklaşık 363,9 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. Diğer haberleşme sağlayıcılar olarak adlandırılacak olan internet servis sağlayıcılarının net satış gelirleri 2023 yılı dördüncü çeyrekte yaklaşık 245,8 Milyon ₺, çağrı taşıma işletmecilerinin gelirleri 116 Bin ₺ ve altyapı işletmeciliği geliri 6 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir.

SEKTÖR BAZINDA GELİRLERİ

Mobil haberleşme sağlayıcıların, sabit haberleşme sağlayıcısının ve internet servis sağlayıcılarının 2014 yılından itibaren yıllık net satış gelirlerine Tablo 1'de yer verilmektedir. 2022 yılında toplam net satış gelirleri bir önceki yıla göre %55'lik artışla 1 Milyar 10 Milyon ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Yıllık Net Satış Gelirleri, ₺

NET SATIŞ (₺)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
MOBİL HABERLEŞME SAĞLAYICILAR	227.252.264	247.993.391	276.476.952	310.088.851	328.858.706	417.031.549	610.754.733	1.025.043.924
SABİT HABERLEŞME SAĞLAYICI	51.604.636	51.019.248	52.508.815	68.350.215	51.686.969	67.077.004	70.216.296	114.772.894
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILARI	25.524.593	50.042.982	73.503.493	103.183.196	124.659.366	156.748.141	318.264.143	737.829.720
ÇAĞRI TAŞIMA İŞLETMELERİ	2.505.813	1.809.257	1.890.582	486.197	211.969	111.982	134.436	467.561
ALTYAPI İŞLETMELERİ	-	4.541.260	4.932.948	7.004.502	8.286.234	9.143.330	10.923.613	19.350.625
TOPLAM	306.887.306	355.406.138	409.312.792	489.112.961	514.141.897	650.008.975	1.010.293.222	1.897.464.725

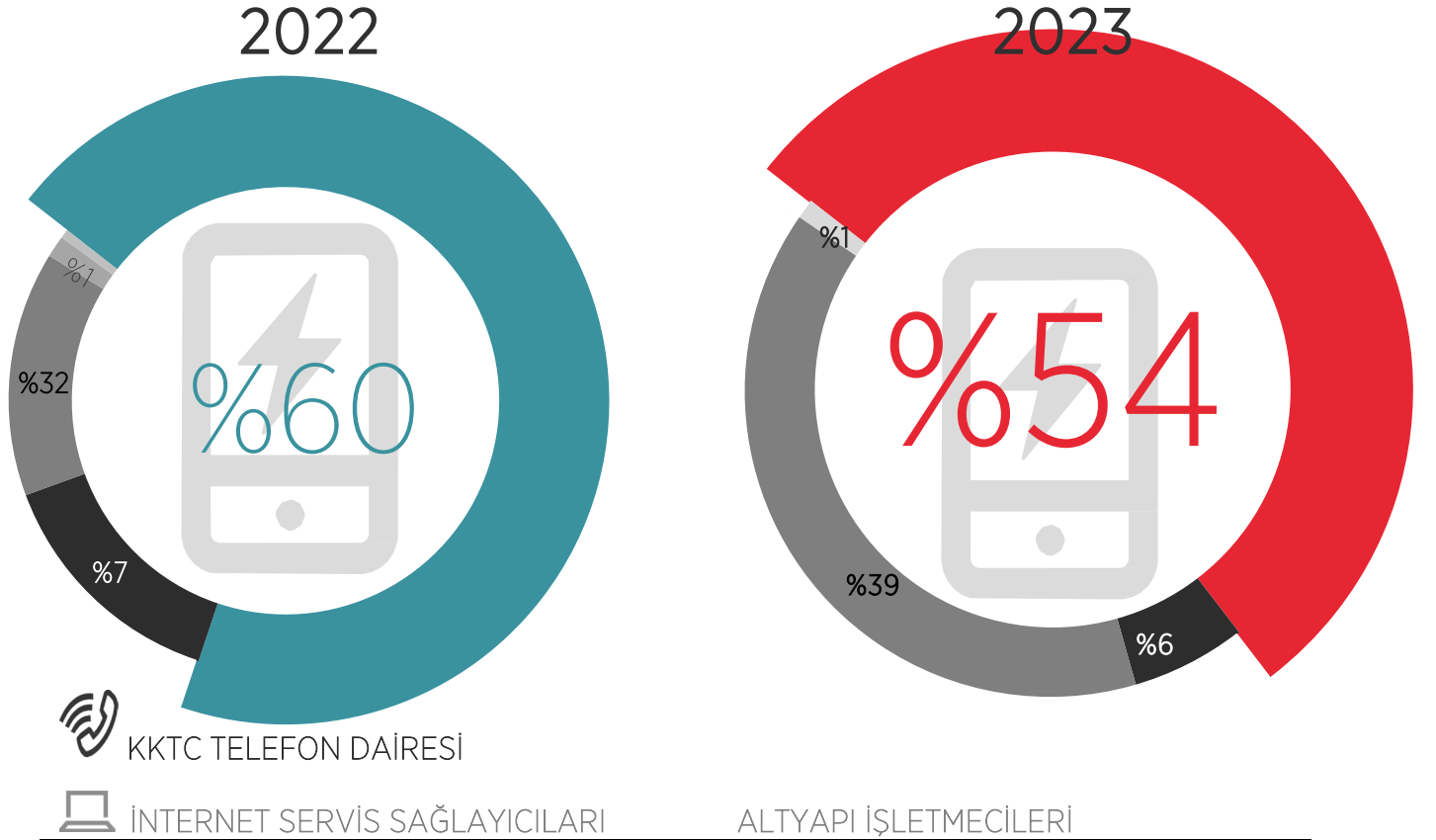
Tablo 1

Şekil 1'de 2022- 2023 yılları arasında elde edilen toplam gelirin sektörler arasında yüzdesel dağılımına yer verilmektedir. Buna göre mobil şebekede faaliyet gösteren haberleşme sağlayıcılar, 2023 yılında 1 Milyar ₺, sabit haberleşme sağlayıcı yaklaşık 115 Milyon ₺, sabit genişbant haberleşme sağlayıcıları yaklaşık 738 Milyon ₺, çağrı taşıma işletmecileri 467 Bin ₺ ve altyapı işletmecileri 19.3 Milyon ₺ gelir elde etmişlerdir.

2023 yılında elde edilen toplam gelirlerin yaklaşık %54'ünü mobil haberleşme sağlayıcılar, %6'sını sabit haberleşme sağlayıcı, %39'unu internet servis sağlayıcıları ve %1'ini altyapı işletmecileri elde etmiştir. Bir önceki yıla (2022) bakıldığında ise, elde edilen toplam gelirlerin %60'ını mobil haberleşme sağlayıcılar, %7'sini sabit haberleşme sağlayıcı ve %32'sini internet servis sağlayıcıları ve %1'ini altyapı işletmecileri elde etmiştir.

Kaynak: BTHK

Sektörlerin Toplam Gelirden Aldığı Pay, %

Şekil 1

Mobil Haberleşme Sektörü

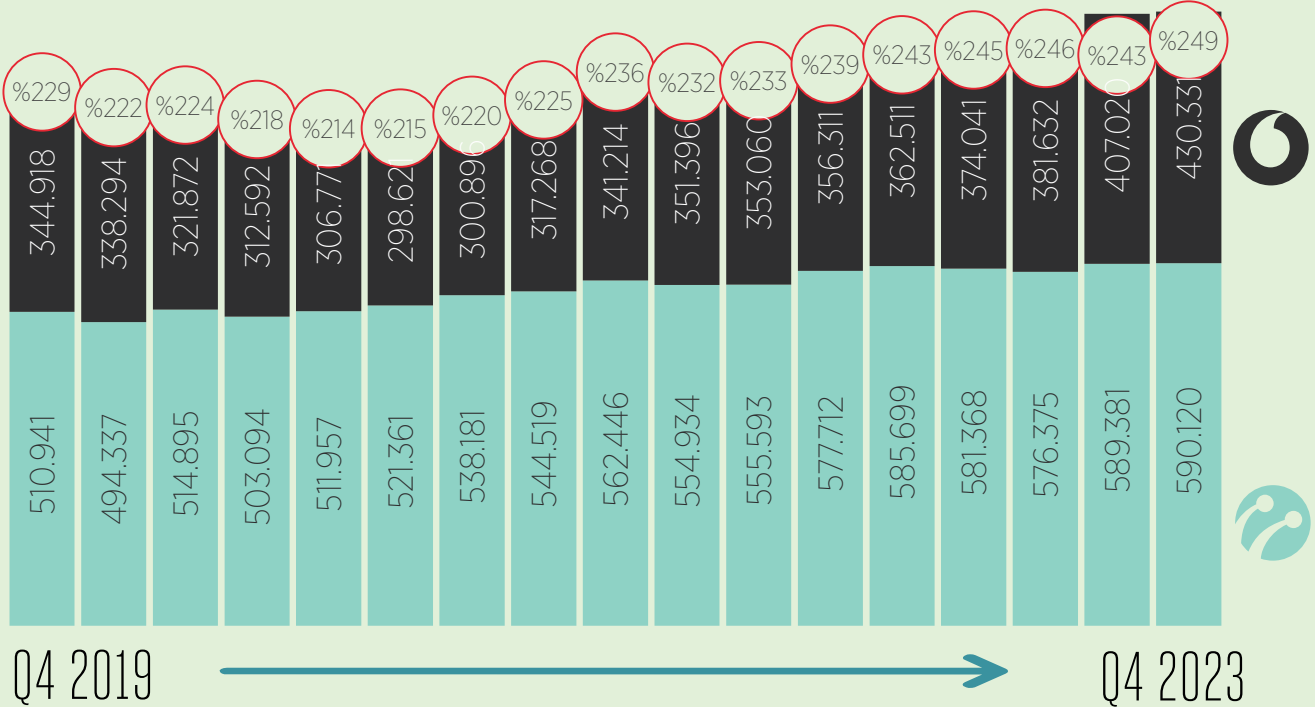
2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %249 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 1,020,451 kayıtlı mobil abone bulunmaktadır. Mobil haberleşme sektöründe yetkili olan iki haberleşme sağlayıcı bulunmakta olup, bunlar Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd. (K.K. Turkcell) ve Vodafone Mobile Operations Ltd. (Telsim) şirketleridir. 2023 yılı dördüncü çeyrek dönemi itibarıyla kayıtlı abone sayısına göre K.K. Turkcell'in %58 Telsim'in ise %42 pazar paylarına sahip oldukları görülmektedir.

Abone Sayısı Ve Penetrasyon

2023 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla ülkemizde yaklaşık %249¹ penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 1,020,451 kayıtlı mobil abone ve 805,586 aktif abone bulunmaktadır. (Şekil 2)

Kaynak: BTHK & KKTC İstatistik Kurumu

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında Abone Sayıları²

Şekil 2

¹ KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus İstatistik Kurumu tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 İstatistik Kurumu Projeksiyonu: 306,368 & 2014 İstatistik Kurumu Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Projeksiyonu: 338,537 & 2017 Projeksiyonu: 351,965 & 2019 Projeksiyonu: 374,299 & 2020 Projeksiyonu: 382,230 & 2022 Projeksiyonu: 390,000 & 2023 Projeksiyonu: 410,000)

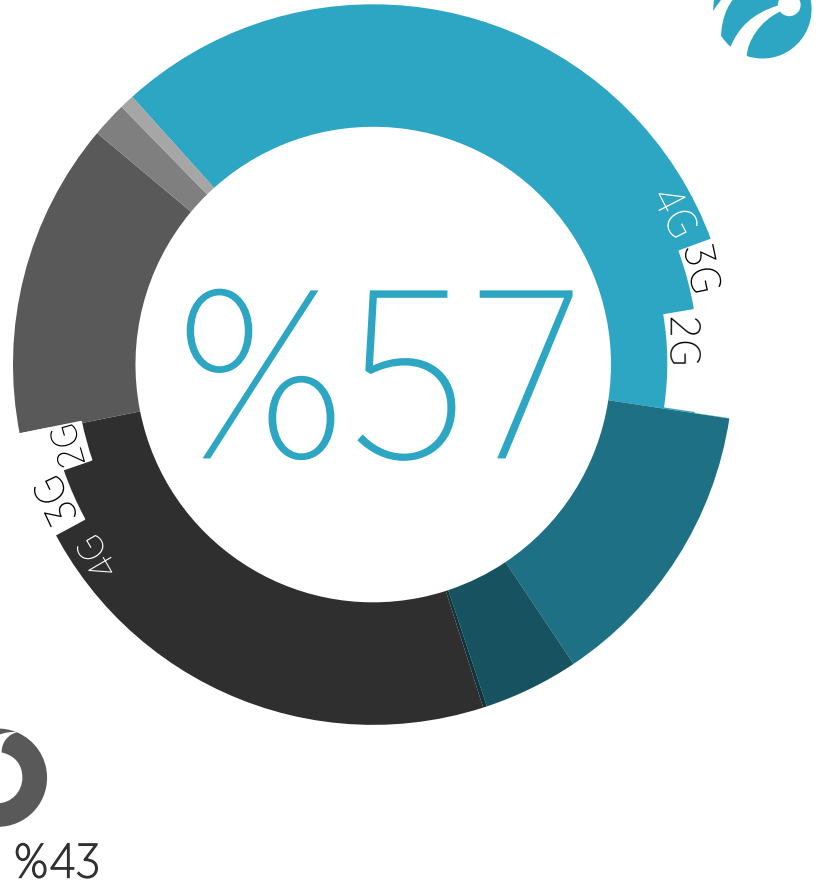
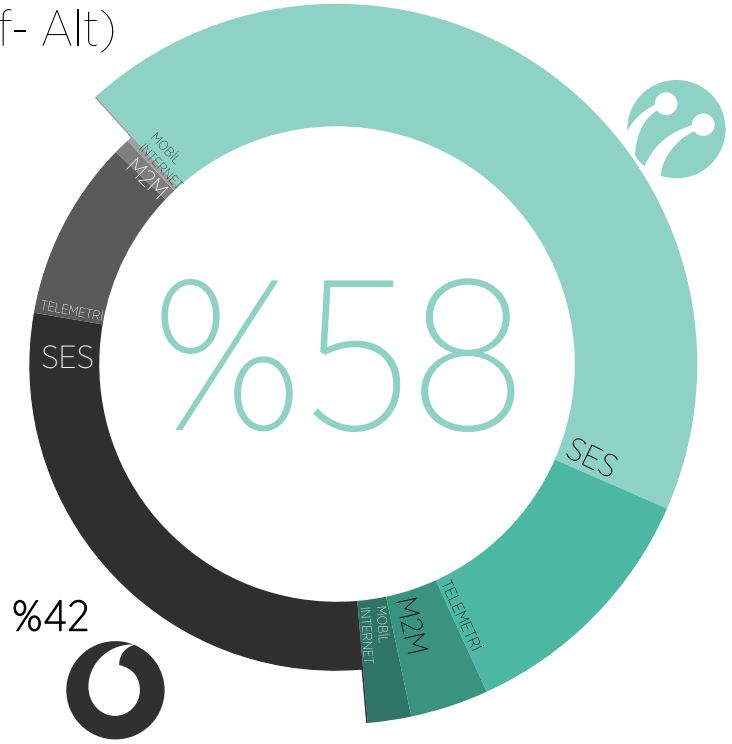
² Raporda kullanılan logolar Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd. ve Vodafone Mobile Operations Ltd.'nin tescilli markalarıdır.

Mobil haberleşme sağlayıcı bazında, haberleşme sağlayıcıların üçer aylık dönemler itibarıyla toplam kayıtlı abone sayıları önceki sayfada yer alan şekilde verilmektedir. 2023 yılının dördüncü çeyreğinde, önceki üç aylık döneme kıyasla kayıtlı abone sayıları bakımından K.K. Turkcell'de %0,1 artış, Telsim'de ise %5,7 artış yaşanmıştır.

Şekil 3'de, mobil kayıtlı abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 1,020,451 kayıtlı abonenin 590,120 tanesi K.K. Turkcell şebekesinde kayıtlı bulunmakta olup, buna göre ilgili haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık olarak %58'e denk gelmektedir. Kayıtlı abonelerin 430,331 tanesi ise Telsim şebekesinde olup, haberleşme sağlayıcının pazar payı yaklaşık %42 olarak izlenmektedir.

Yine aynı şekilde, aktif mobil abonelerin, haberleşme sağlayıcı bazında ayrımı görülmektedir. Şekilde de görülebileceği üzere, 805,586 aktif abonenin 456,967 tanesi K.K. Turkcell şebekesinde kayıtlı bulunmaktadır. Aktif abonelerin 348,619 tanesi ise Telsim şebekesinde kayıtlı oldukları izlenmektedir.

Mobil Abone Dağılımı (Kayıtlı- Üst & Aktif- Alt)

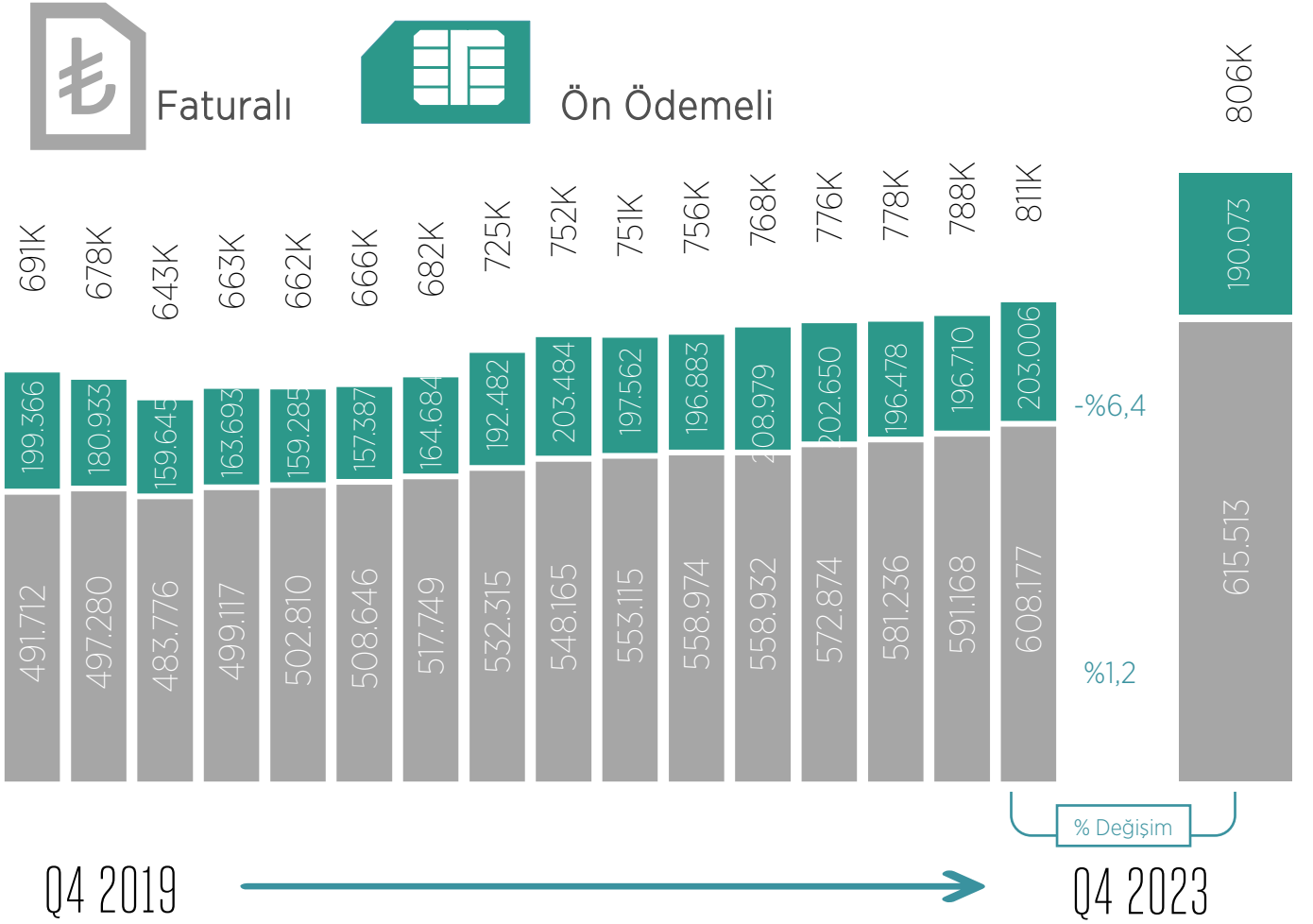
Şekil 3

Şekil 4'de ülkemizdeki faturalı-ön ödemeli ayırımında mobil abone sayılarına yer verilmektedir. 2023 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla ön ödemeli mobil abone sayısı 190,073, faturalı mobil abone sayısı ise 615,513 olarak gerçekleşmiştir. Ön ödemeli kullanıcıların sayısı, 2023 yılının dördüncü çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre %6,4 azalmış, faturalı abonelerin sayısı ise %1,2 oranında artmıştır.

Toplam mobil kullanıcı sayılarına bakıldığında, mobil abonelerin yaklaşık %24'ünü ön abonelerin oluşturduğu, son bir yıl içerisinde faturalı abonelerin oranının %74'den %76'ya yükseldiği görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Ön Ödemeli Ve Faturalı Mobil Aboneler, Bin (K)³

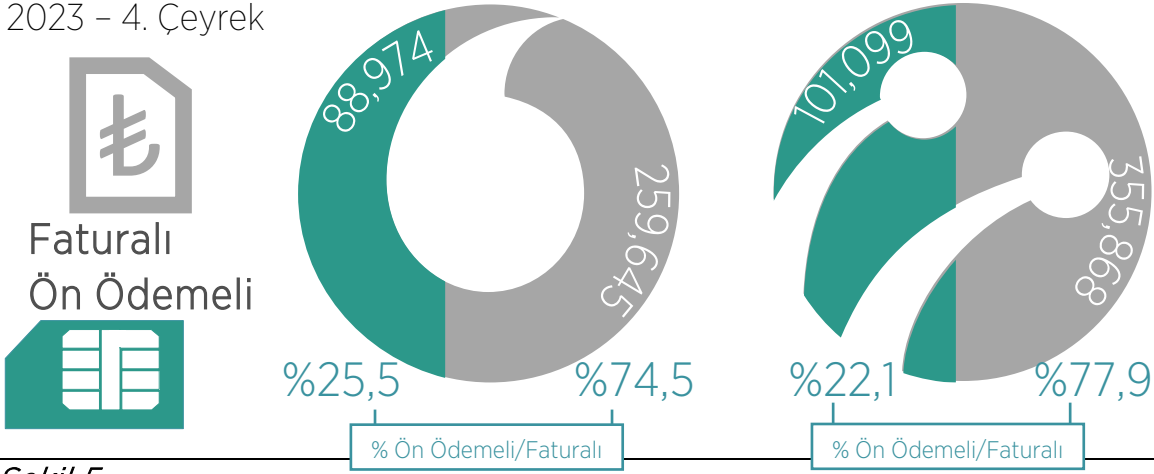
Şekil 4

³ Telsim tarafından sunulan ön ödemeli abone rakamları 2015-4. çeyrekte değişmiştir, buna bağlı olarak haberleşme sağlayıcı verilerini geriye dönük olarak güncellemiştir.

Alt görselde ise, (Şekil 5) ülkemizdeki mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli/faturalı dağılımları görülmektedir⁴. Oransal olarak en fazla faturalı aboneye K.K. Turkcell'in sahip olduğu ve abonelerinin %77,9'unun faturalı abonelerden oluştuğu görülmektedir. K.K. Turkcell'i %74,5 ile Telsim takip etmektedir. Ön ödemeli abonelere bakıldığında ise, Telsim şebekesine kayıtlı ön ödemeli abonelerin %25,5 oranında olduğu, K.K. Turkcell şebekesine kayıtlı ön ödemeli abone oranının ise %22,1 olduğu görülmektedir. Önceki döneme bakıldığında, K.K. Turkcell faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %2,6 oranında arttığı, Telsim faturalı abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %1,1 oranında arttığı görülmektedir. Aynı dönemde, K.K. Turkcell ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %8,2 oranında azaldığı, Telsim ön ödemeli abonelerinin bir önceki döneme kıyasla %3 oranında azaldığı görülmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Ön Ödemeli Ve Faturalı Oranları, 2023 - 4. Çeyrek

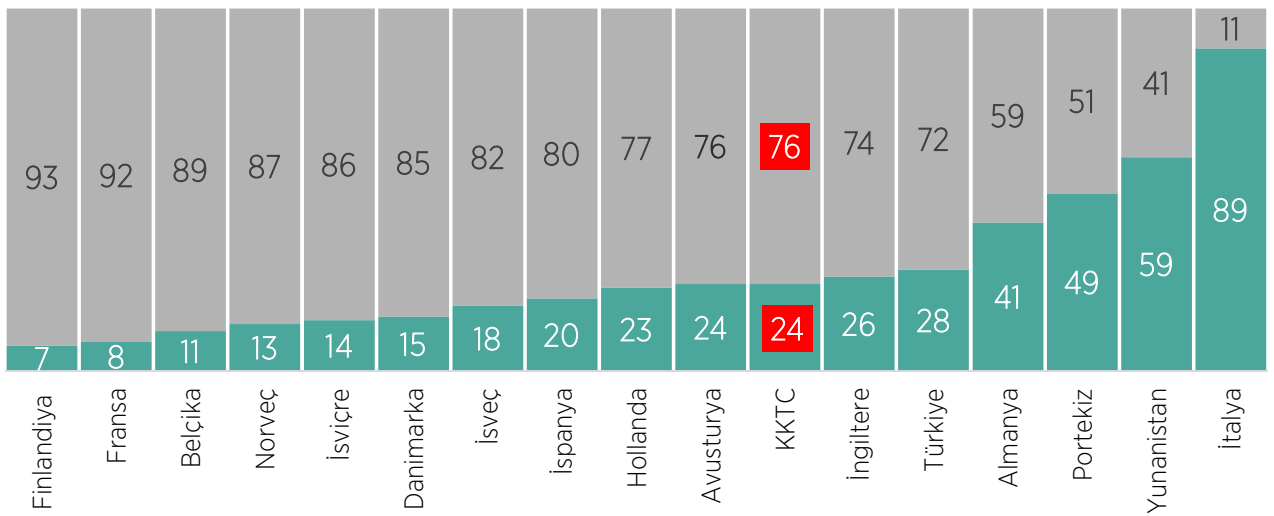

Şekil 5

Şekil 6'da bazı Avrupa ülkeleri ve ülkemizdeki ön ödemeli ve faturalı mobil abone oranları karşılaştırılmaktadır. Avrupa ülkelerinde ortalama ön ödemeli/faturalı abone oranı %28/%72 civarında iken ülkemizdeki ön ödemeli/faturalı oran da %24/%76 seviyesindedir.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence

Bazı Avrupa Ülkeleri ve Ülkemizdeki Ön Ödemeli / Faturalı Abone Oranları, %

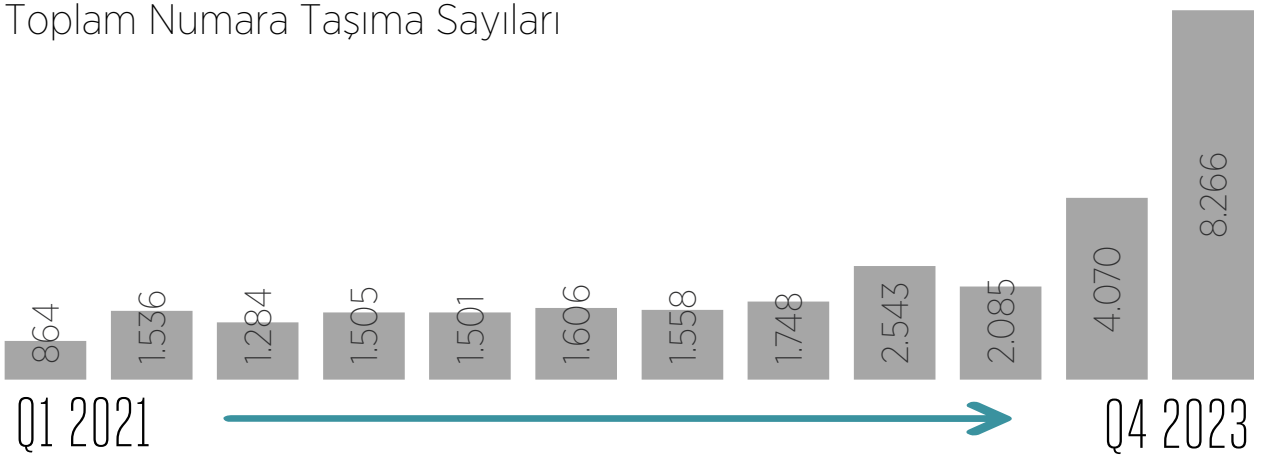
Şekil 6

⁴ Mobil haberleşme sağlayıcıların, faturalı/faturasız abone oranları, aktif abone sayıları temel alınarak hesaplanmaktadır.

Şekil 7'de üç aylık dönemler içinde başarılı bir şekilde gerçekleştirilen mobil numara taşıma sayılarına yer verilmektedir. 2023 yılı dördüncü üç aylık dönemde mobil numara taşıma sayısı bir önceki üç aylık döneme göre %103 oranında artmış ve 8,266 olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının ilk çeyreğinden, bu çeyreğe kadar toplam 28,566 adet numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir.

Kaynak: BTHK

Toplam Numara Taşıma Sayıları

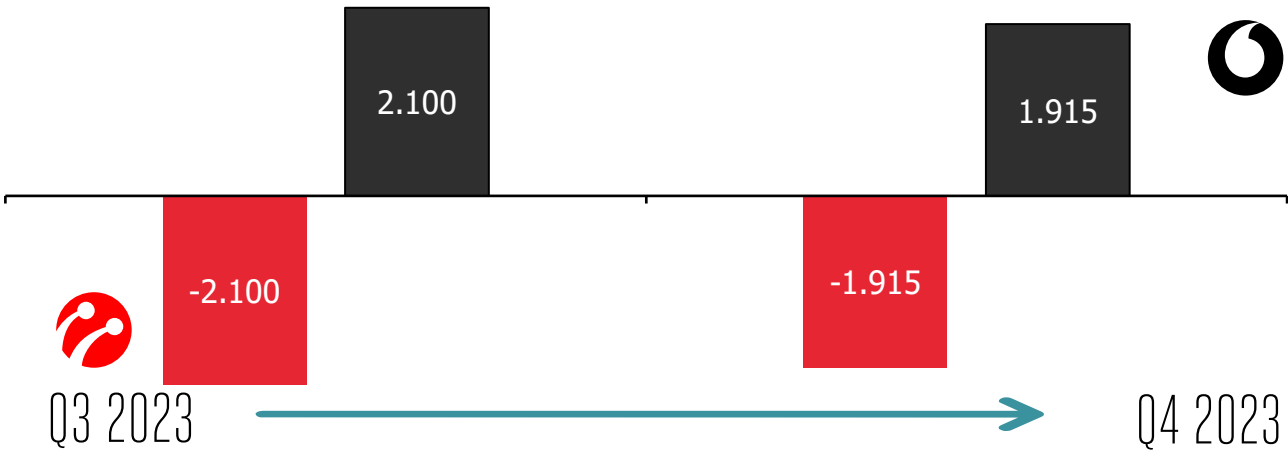

Şekil 7

Şekil 8'de ise numara taşınabilirliği sistemi (NTS) ile mobil haberleşme sağlayıcılara gelen net abone sayılarına üçer aylık dönemler halinde yer verilmektedir. Mobil numara taşınabilirliği (MNT) hizmeti ile 2023 yılı dördüncü üç aylık dönemde Telsim yaklaşık 1,915 abone kazanırken, Turkcell yaklaşık 1,915 abone kaybetmiştir.

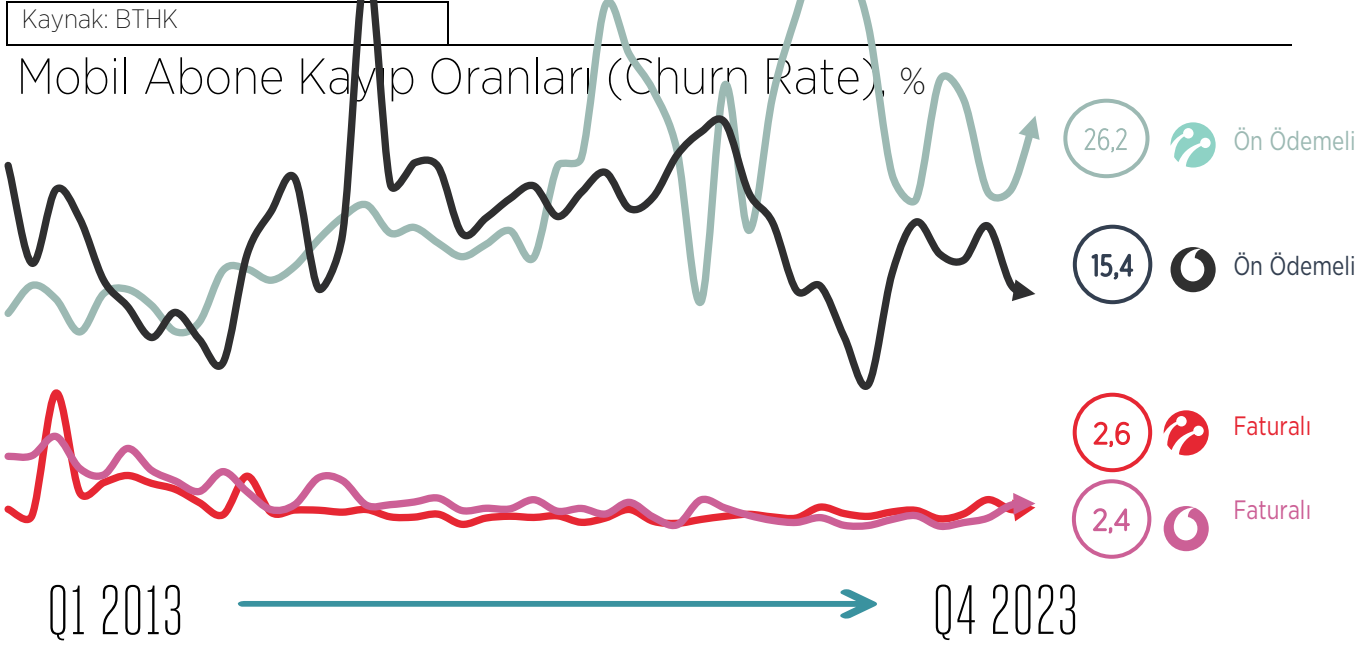
Kaynak: BTHK

NTS Kapsamında Mobil Haberleşme Sağlayıcılara Net Gelen Abone Sayıları

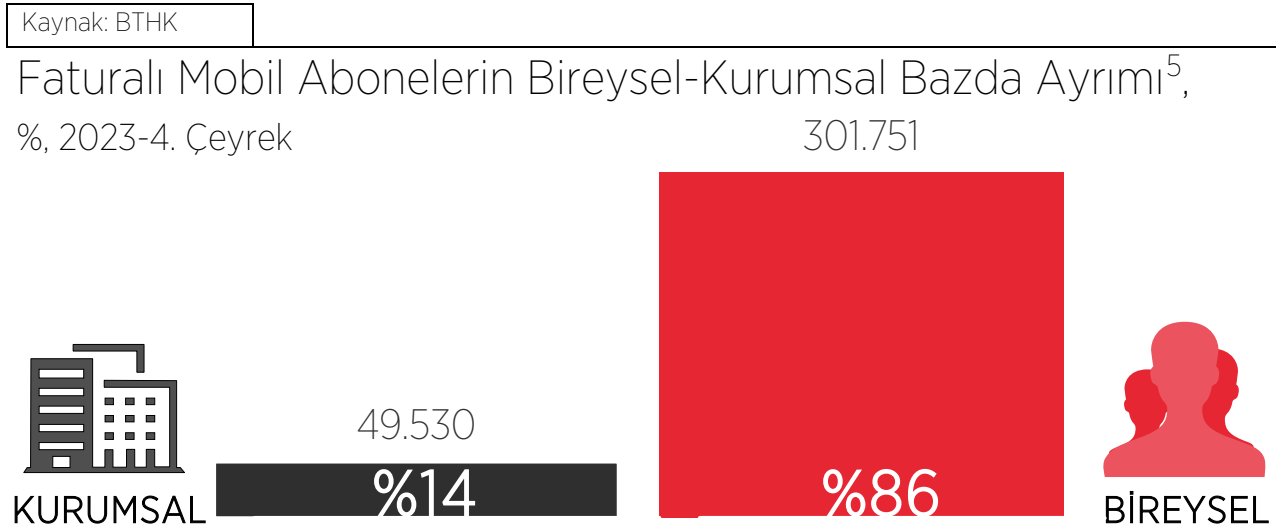
Şekil 8

Şekil 9'da 2023 yılının dördüncü çeyreğini de kapsayacak şekilde 2013 yılının başından günümüze kadar gerçekleşen mobil haberleşme sağlayıcıların abone kayıp oranlarına yer verilmektedir. Abone kayıp oranı farklı tarifeler, hizmet çeşitliliği ve hizmet kalitesi açısından yoğun rekabet yaşanan mobil telekomünikasyon hizmetleri sektöründe yaygın olarak kullanılan bir göstergedir. İlgili dönem itibarıyla K.K. Turkcell ve Telsim'in abone kayıp oranları faturalı hatlarda sırasıyla %2,6 ve %2,4, ön ödemeli hatlarda ise sırasıyla %26,2 ve %15,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 9

Şekil 10'da mobil haberleşme sağlayıcıların abone portföyü içerisinde yer alan faturalı abonelerin bireysel /kurumsal (kurumsal abonelik sözleşme imzalayan) ayrımı incelenmektedir. Toplam faturalı aktif mobil abonelerin yaklaşık %83'ü bireysel, %17'si ise kurumsaldır.

Şekil 10

⁵ Kurumsal abonelerin kapsamına, Araç Takip, Telemetri, POS cihazları ve El Terminalleri dâhil edilmemiştir.

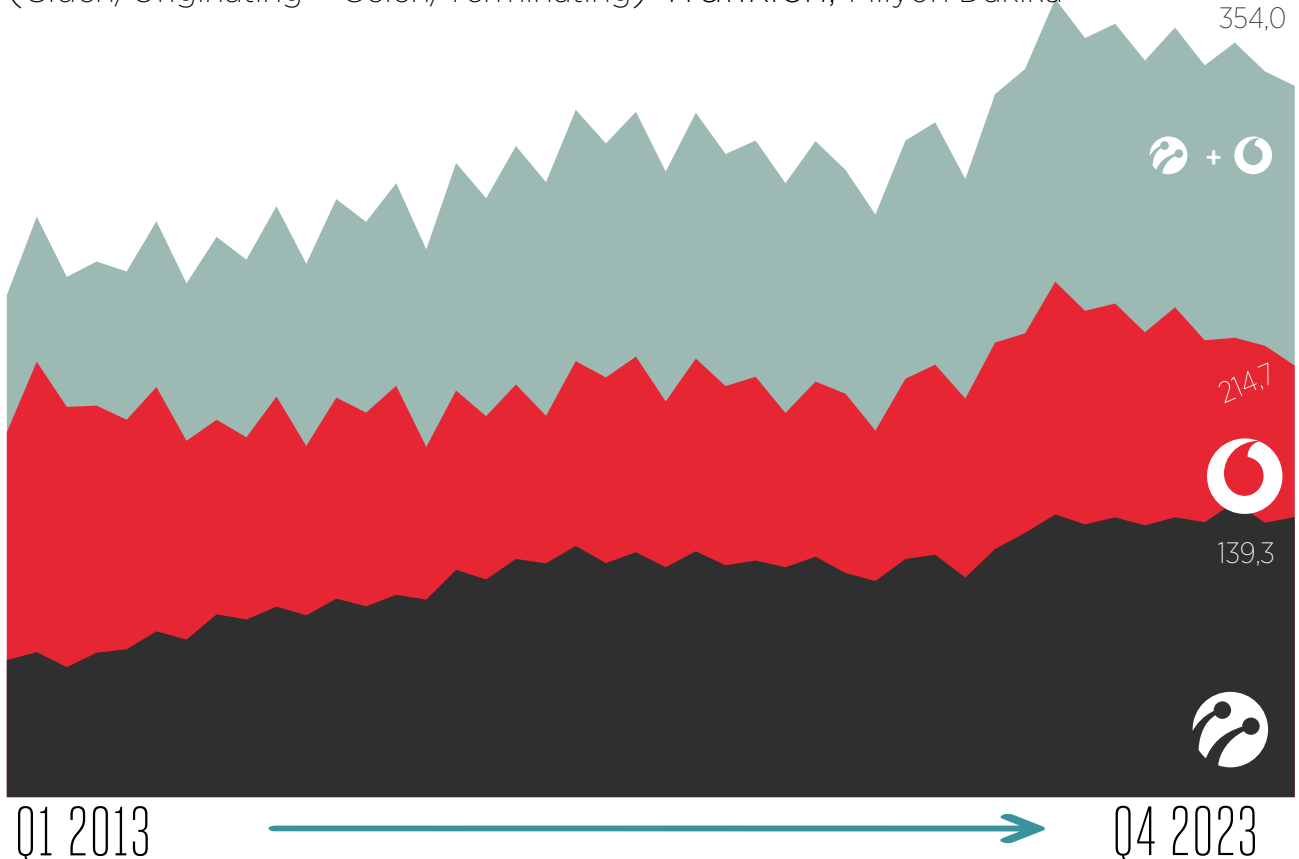
Mobil Trafik Hacmi

2023 yılının dördüncü çeyreğinde toplam mobil trafik hacmi 354 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının dördüncü dönemine ait trafik bilgileri, bir önceki üç aylık dönemle kıyaslandığında toplam trafiğin %2 oranında azaldığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %7,5 oranında azaldığı görülmektedir. Elektronik haberleşme sağlayıcı bazında incelendiğinde ise bir önceki döneme göre K.K. Turkcell'in trafiğinin %4,4 oranında azaldığı, Telsim'in trafiğinin ise %2 oranında arttığı görülmektedir. Geçen senenin aynı dönemine göre kıyaslandığında K.K. Turkcell'in trafik hacminde %11,9 düşüş, Telsim'in trafik hacminde ise %0,1 düşüş olduğu görülmektedir. Mobil trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil 11'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcıların Dönemlere Göre Toplam
(Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafikleri, Milyon Dakika

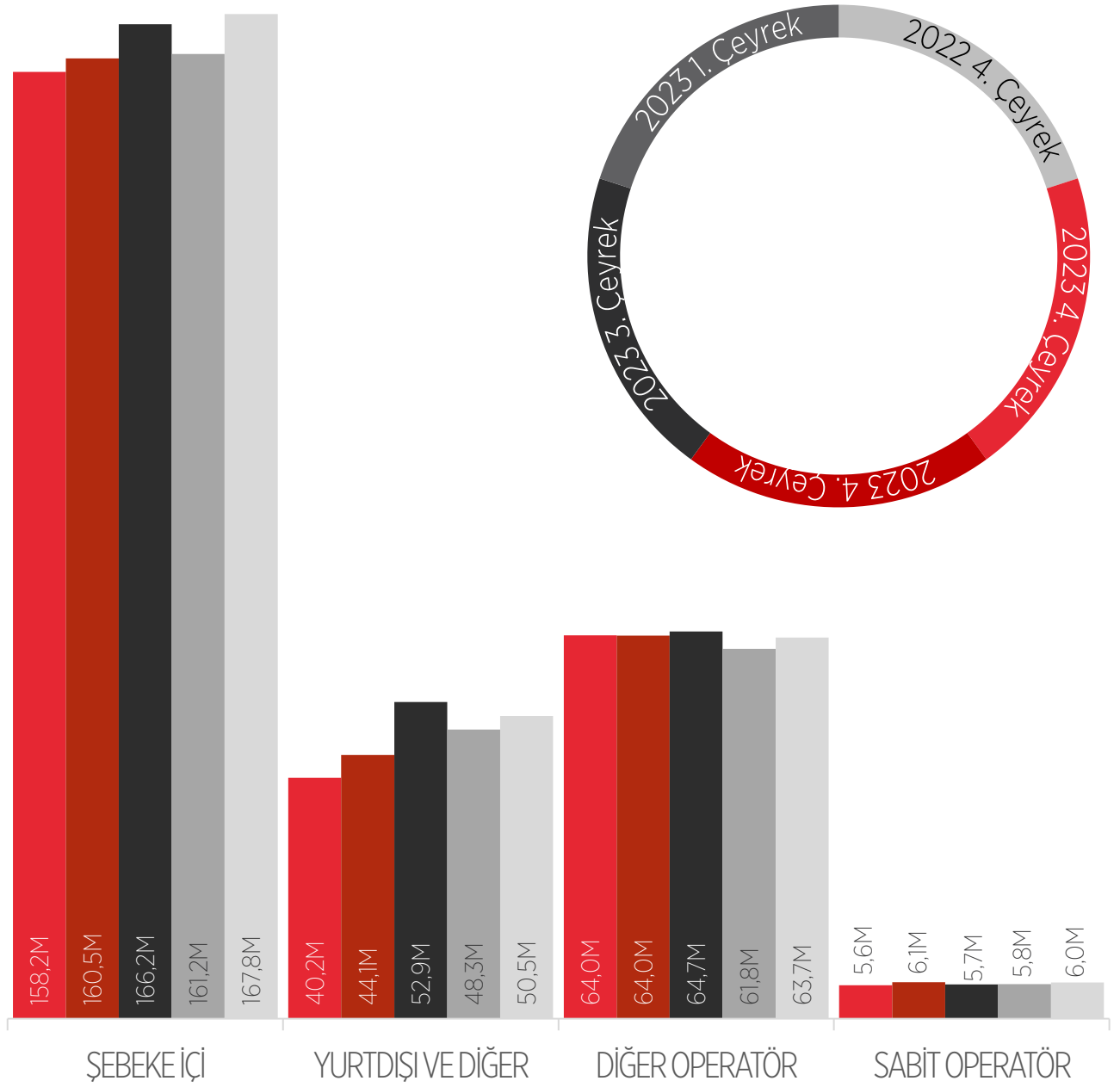

Şekil 11

Şekil 12'de mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından üretilen toplam trafiğin dağılımına yer verilmektedir. Raporlama döneminde, şekilde de görüleceği üzere, söz konusu trafiğin büyük bir kısmını (%65) mobil haberleşme sağlayıcıların kendi aboneleri arasındaki trafiği ifade eden şebeke içi trafik oluşturmaktadır. Mobil haberleşme sağlayıcılardan diğer operatöre doğru giden trafik ise toplam trafiğin %26,4'ünü oluşturmaktadır. Toplam mobil şebeke içi trafik miktarı, 2023 yılının dördüncü çeyreğinde, bir önceki üç aylık döneme göre yaklaşık %1,4 oranında azalarak 158 Milyon dakika, karşı mobil operatöre doğru trafik miktarı ise %0.1 oranında artarak yaklaşık 64 Milyon dakika olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Trafik Dağılımı, Giden/Originating Milyon Dakika (M)

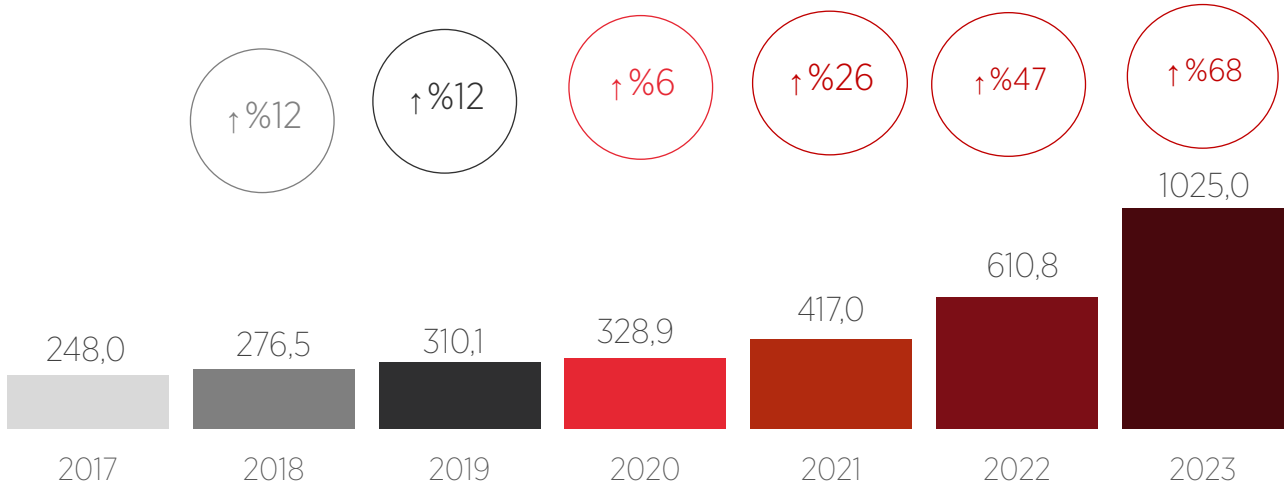
Şekil 12

Mobil Gelirler

Aşağıdaki şekilde (Şekil 13) 2015 yılından bu yana mobil telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış gelirlerine yıllık olarak yer verilmektedir. Yıllar itibarıyla artış eğiliminde olan mobil gelirler 2015 yılında 214.44 Milyon ₺'ye ulaşmış, bir önceki yola kıyasla artış %2.2 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %6 artarak 227.3 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2017 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %9 artarak 248 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2018 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %11 artarak 276 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2019 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %12 artarak 310 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2020 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %6 artarak 328,9 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2021 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %26 artarak 417,0 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2022 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %47 artarak 610,8 Milyon ₺'ye ulaşmıştır. 2023 yılında mobil gelirler bir önceki yola kıyasla %68 artarak 1 Milyar ₺'ye ulaşmıştır.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Mobil Hizmetlerden Elde Edilen Gelir, Milyon ₺

Şekil 13

Çeyrek verilerine bakılacak olursa (Tablo 2), ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcıların dönemsel net satış gelirleri aşağıdaki tablolarda verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Geçen Döneme Ve Geçen Yılın Aynı Dönemine Kıyasla Net Gelirler, ₺

	2023- 4	2023- 3	2022- 4
Abonelik	2.343.159	1.337.857	779.468
Ses	79.273.953	67.750.861	45.011.643
İnternet	105.395.812	74.171.558	50.667.043
Data (M2m)	2.372.343	2.297.748	1.322.186
Ara bağlantı	11.964.589	9.861.148	13.444.807
Roaming	34.607.507	26.889.952	11.920.222
Katma Değerli Servisler	10.289.939	8.248.114	4.013.808
SMS/MMS	4.453.139	7.542.126	6.449.568
Diğer Gelirler	77.529.926	75.799.980	44.084.541
Toplam Gelir	328.230.366	273.899.343	177.693.285

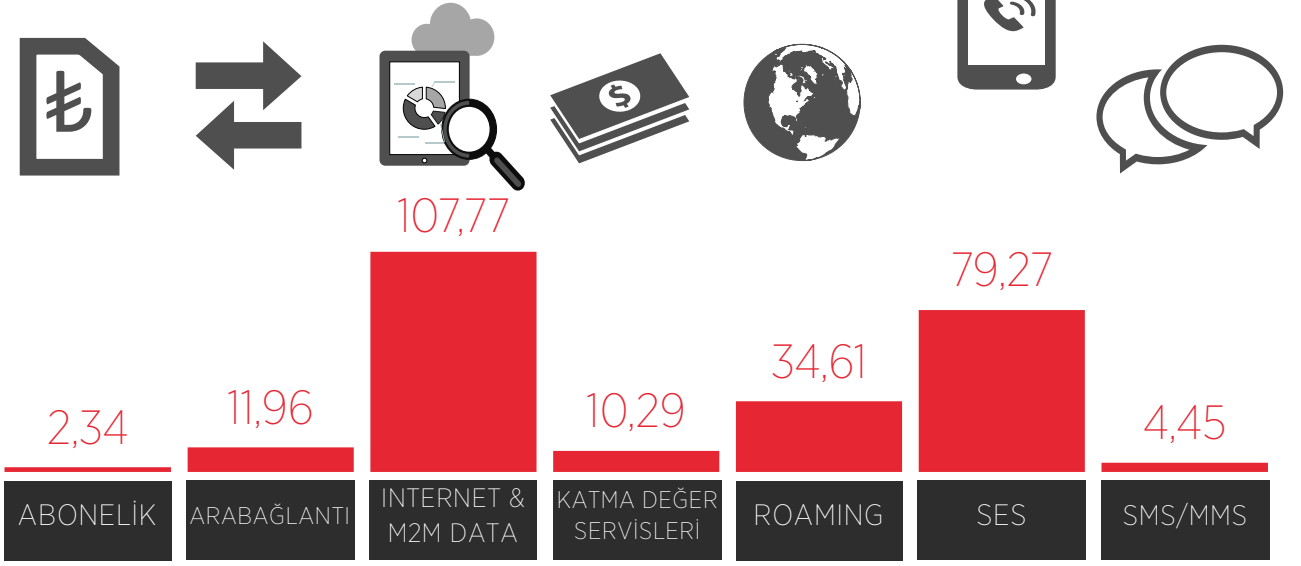
Tablo 2

Buna göre, mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2023 dördüncü çeyrek) net satış gelirleri bir önceki çeyreğe (2023 üçüncü çeyrek) göre %19,4 yükselerek 328.230.366 ₺ olarak gerçekleşmiştir. Mobil haberleşme sağlayıcıların son dönemdeki (2023 dördüncü çeyrek) net satış gelirleri bir önceki yılın aynı çeyreğiyle (177.693.285 ₺- 2022 dördüncü çeyrek) kıyaslandığında ise %85 artış gerçekleştiği görülmektedir. Aşağıdaki Şekil 14'de 2023 yılı dördüncü ve 2023 yılı üçüncü çeyrek itibarıyla mobil haberleşme sağlayıcıların gelir dağılımı gösterilmektedir.

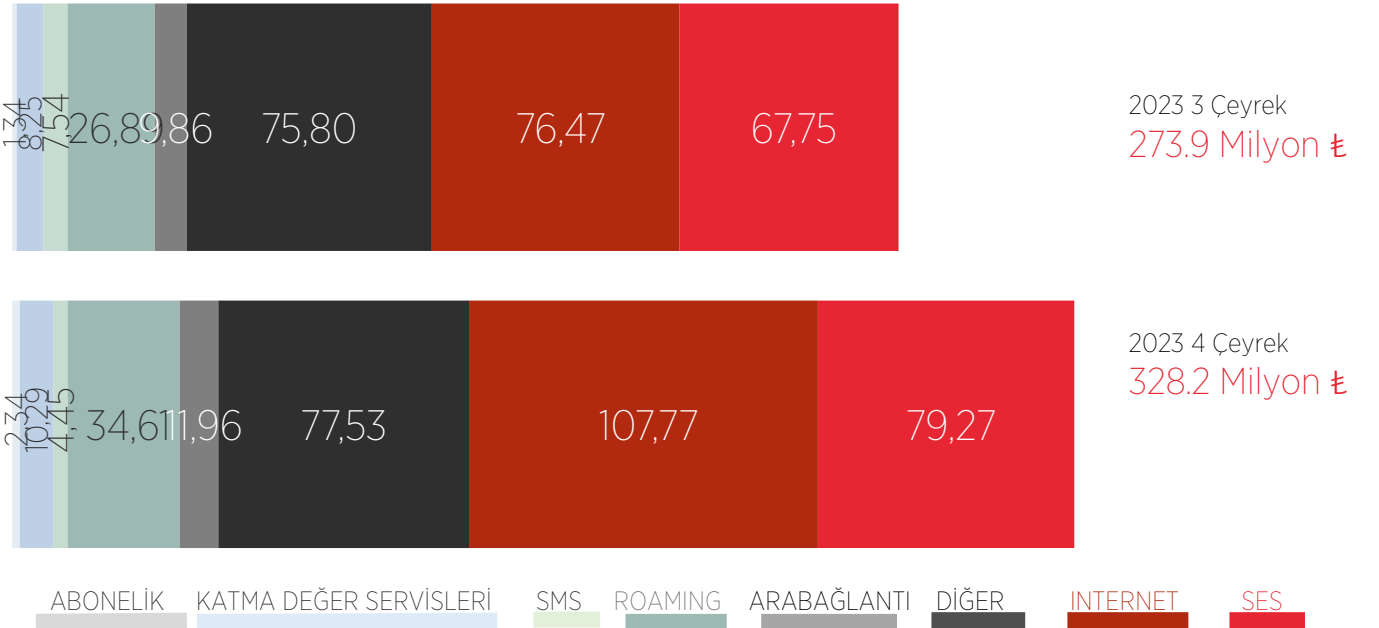
Kaynak: BTHK

Gelir Dağılımı,

2023 - 4. Çeyrek, Milyon ₺

2023 - 4. Çeyrek & 2023 - 3. Çeyrek, Milyon ₺

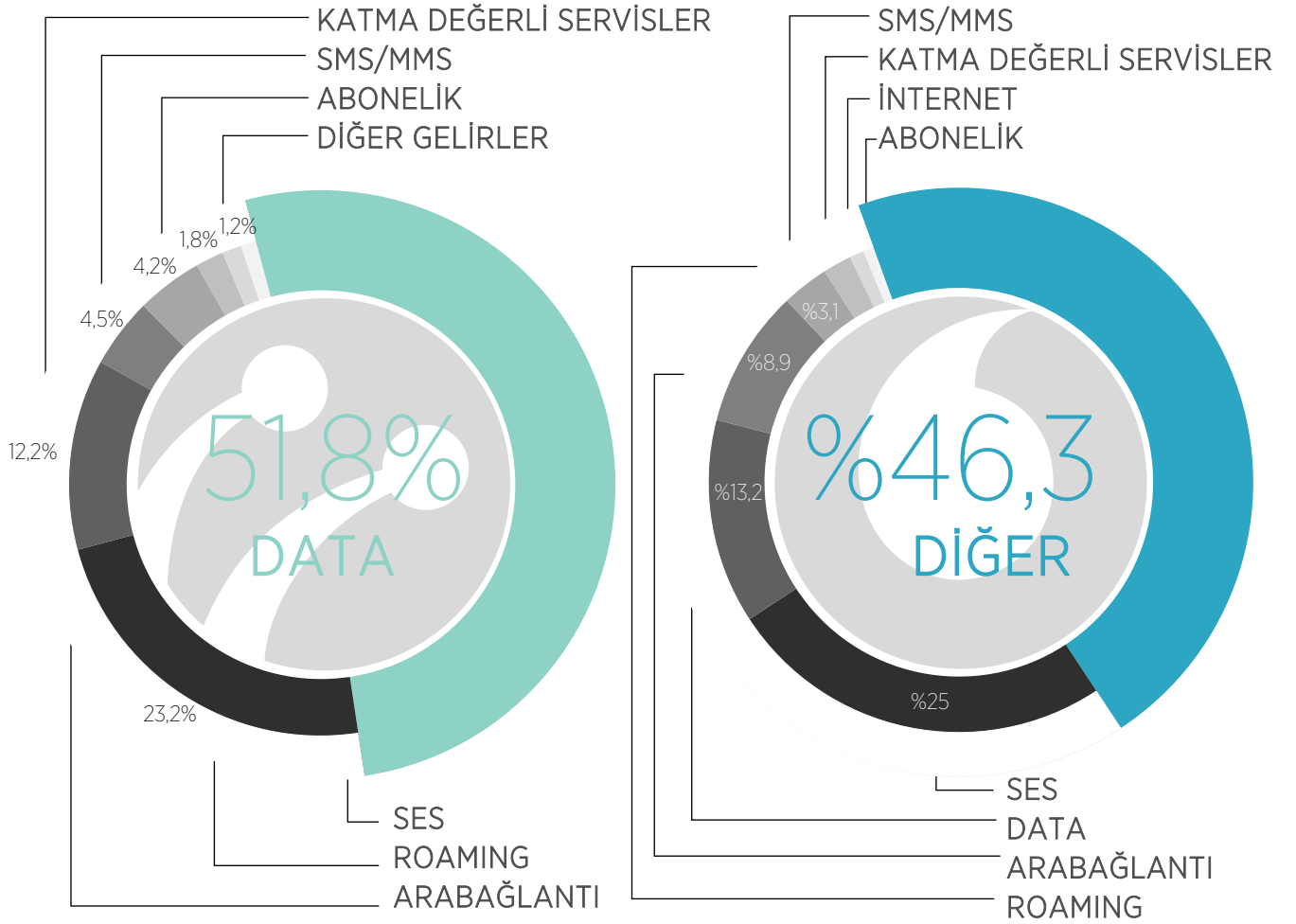
Şekil 14

Şekil 15'de her bir mobil haberleşme sağlayıcısının 2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla toplam gelirlerine ait dağılıma karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. Konuşma gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %23,2'sini ve Telsim'in gelirlerinin %25'ini oluşturmaktadır. İnternet ve M2M Data gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %52,8'ini ve Telsim'in gelirlerinin %13,7'sini oluşturmaktadır. Ara bağlantı gelirleri ise K.K. Turkcell ve Telsim'de sırası ile %4,2 ve %3,1 paya sahiptir.

Konuşma gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %23,2'sini ve Telsim'in gelirlerinin %25'sini oluşturmaktadır. SMS+MMS gelirleri K.K. Turkcell'in gelirlerinin %1,8'ini ve Telsim'in gelirlerinin %0,9'unu oluşturmaktadır. İnternet ve Data gelirleri ise K.K. Turkcell'de %52,8 ve Telsim'de %13,7 paya sahiptir.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcılar Bazında Gelir Dağılımı, 2023 - 4. Çeyrek

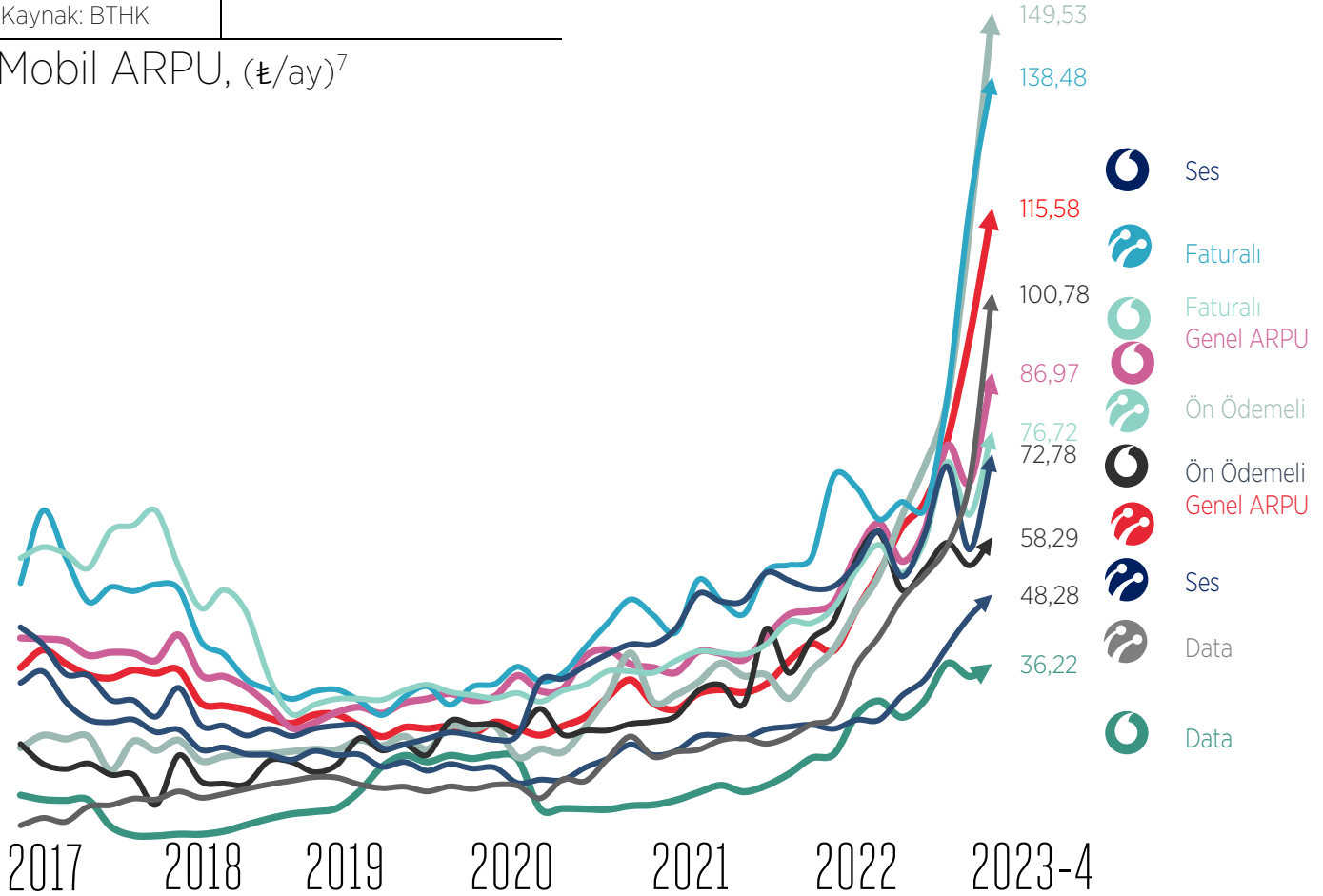
Şekil 15

Abone Başına Ve Çağrı Başına Aylık Gelir

Şekil 16'da ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılından itibaren üç aylık ortalama ARPU rakamlarına yer verilmektedir. 2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla K.K. Turkcell için aylık kullanıcı başına ortalama gelir 115,58 ₺ ve Telsim için 86,97 ₺'dir⁶.

Kaynak: BTHK

Mobil ARPU, (₺/ay)⁷

Şekil 16

Aynı şekilde 2023 yılı dördüncü çeyrek dönemi için mobil haberleşme sağlayıcıların ön ödemeli, faturalı ARPU ve ses & Data ARPU rakamlarına yer verilmektedir. Ön ödemeli ARPU rakamları incelendiğinde, 2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla K.K. Turkcell'in ön ödemeli ARPU'sunun 149,53 ₺ ve Telsim'in 58,29 ₺ olduğu görülmektedir. Faturalı ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell'in faturalı ARPU'sunun 138,48 ₺ ve Telsim'in 76,72 ₺ olduğu görülmektedir. Ses ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell'in ses⁸ ARPU'sunun 48,28 ₺ ve Telsim'in 72,78 ₺ olduğu görülmektedir. Son olarak, Data ARPU rakamları incelendiğinde son çeyrekte K.K. Turkcell'in Data ARPU'sunun 100,78 ₺ ve Telsim'in 36,22 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

⁶ Toplam ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Dönem Ortalama Aktif Abone Sayısı (Toplam gelire, taahhüt karşılığı satılan cihazlardan elde edilen gelirler dâhil edilmemiştir.)

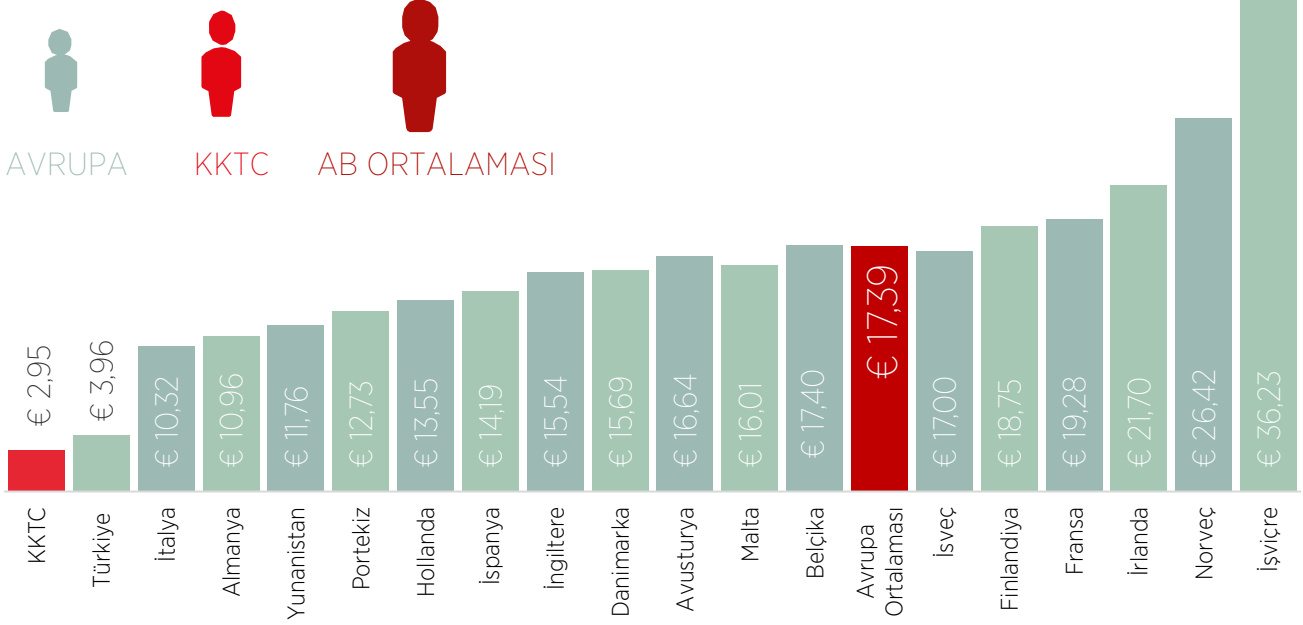
⁷ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

⁸ Ses ARPU: Toplam Ses Geliri/Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam İnternet Geliri/Ortalama İnternet Kullanıcı Sayısı

Şekil 17'de Avrupa ülkeleri ile ülkemizin mobil ARPU rakamları kıyaslanmaktadır. Şekilde incelenen Avrupa ülkelerinde ortalama ARPU⁹ €17,39 seviyelerinde iken ülkemizde 2023 yılı dördüncü çeyrek için ise €2,95¹⁰ seviyelerindedir.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC Ve AB'de Mobil ARPU, Ortalama, 2023 4. Çeyrek €

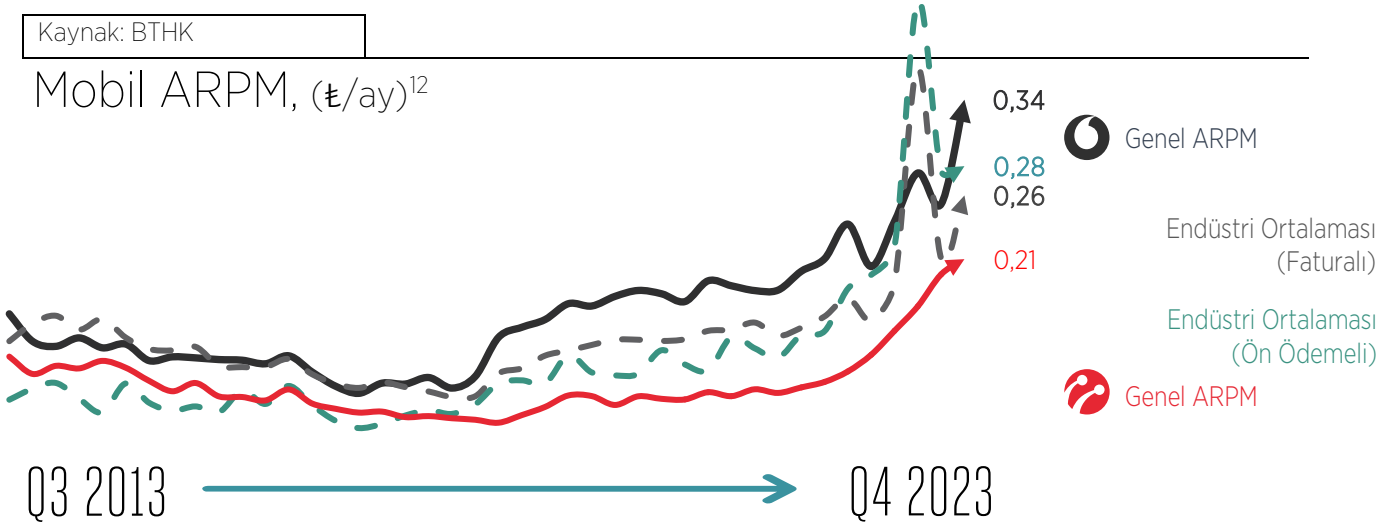

Şekil 17

Şekil 18'de ülkemizde hizmet veren mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı dördüncü çeyreğinden itibaren üç aylık ortalama ARPM rakamlarına yer verilmektedir. 2023 yılının dördüncü çeyreğinde K.K. Turkcell için dakika başına aylık gelir 0.21 ₺ ve Telsim için 0.34 ₺'dir.¹¹ Aynı şekilde, faturalı ve ön ödemeli ARPM endüstri ortalamaları da verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Mobil ARPM, (₺/ay)¹²

Şekil 18

ARPM AVERAGE REVENUE PER MINUTE
ARPM DAKİKA BAŞINA ORTALAMA GELİR

⁹ Avrupa ülkeleri için Wireless Intelligence 2023-2. Çeyrek verileri, Türkiye için 2023-2. Çeyrek BTK verisi kullanılmıştır.

¹⁰ Türk Lirası-Euro kuru olarak KKTC Merkez Bankası döviz kuru kullanılmıştır (1 Euro =34,99 ₺- 7 Mart 2024)

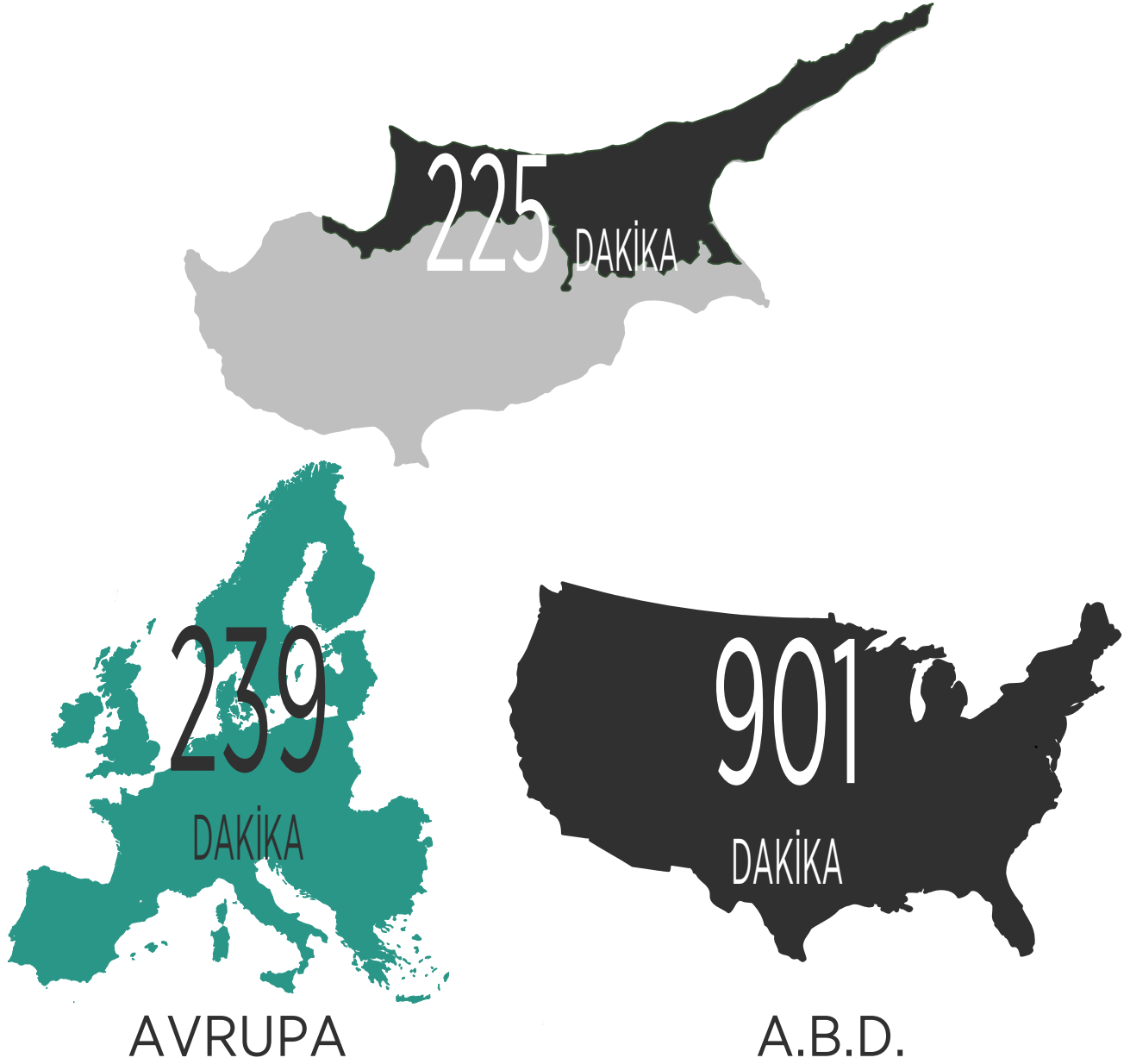
¹¹ Genel ARPM Hesaplama Yöntemi: Toplam Ses Geliri / Abonelerin Oluşturduğu Toplam Trafik

¹² Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aylık Kullanım Miktarı (MOU)

MoU¹³ terimi 'Minutes of Usage' yani abone başına aylık ortalama dakika kullanımı, mobil telefon kullanım seviyesinin ölçümünde yaygın olarak kullanılan bir göstere olup bir abonenin aylık ortalama konuşma süresi olarak tanımlanmaktadır. Aşağıdaki şekilde ülkemiz, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nde gerçekleşen ortalama aylık MoU rakamları paylaşılmaktadır. (Şekil 19)

Kaynak: GSMA Mobile Economy 2014 & Wireless Intelligence

Şekil 19

MOU MINUTES OF USAGE

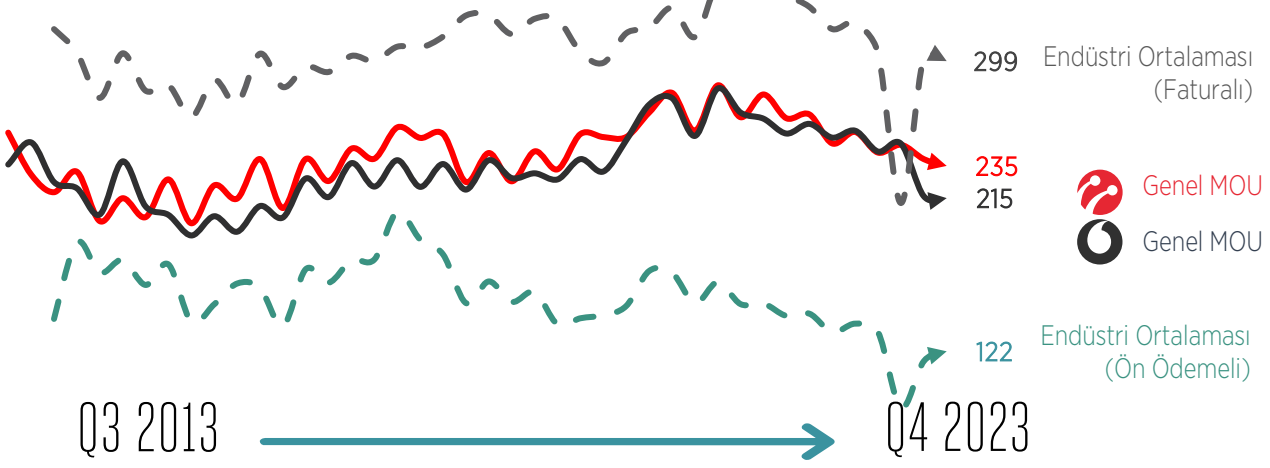
MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

¹³ MoU değerleri aktif kullanıcıların görüşme süresi ortalamasını dakika olarak veren bir değer olduğu için değerler toplam hat sayısından ses hizmetine açık olmayan mobil hatlar (M2M hatları ve mobil bilgisayardan internet hatları gibi yalnızca veri iletmek amaçlı kullanılan hatlar) düşülerek hesaplanmaktadır.

Şekil 20’de mobil haberleşme sağlayıcıların 2013 yılı üçüncü çeyreğinden itibaren gerçekleşen çeyreklik MoU değerleri aylık bazda verilmektedir. 2023 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla K.K. Turkcell’in MoU değeri 235 dakika ve Telsim’in ise 215 dakika olarak gerçekleşmiştir¹⁴.

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay¹⁵

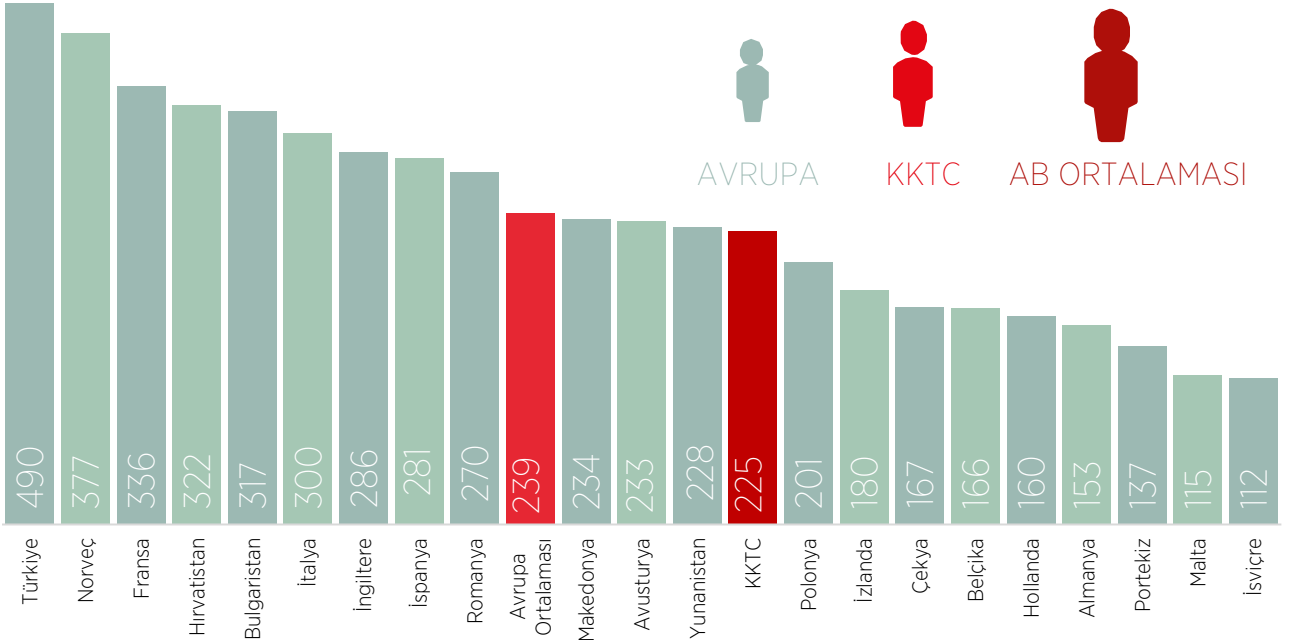

Şekil 20

Şekil 21’de bazı Avrupa ülkeleri ile ülkemizdeki ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. 2023’ün dördüncü çeyreğinde 225 dakika olan ortalama aylık mobil dakika kullanımı diğer Avrupa ülkelerinde gerçekleşen ile aşağıda kıyaslanmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye & MCA

KKTC ve AB’de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, 2023 4. Çeyrek, Dk./Ay

Şekil 21

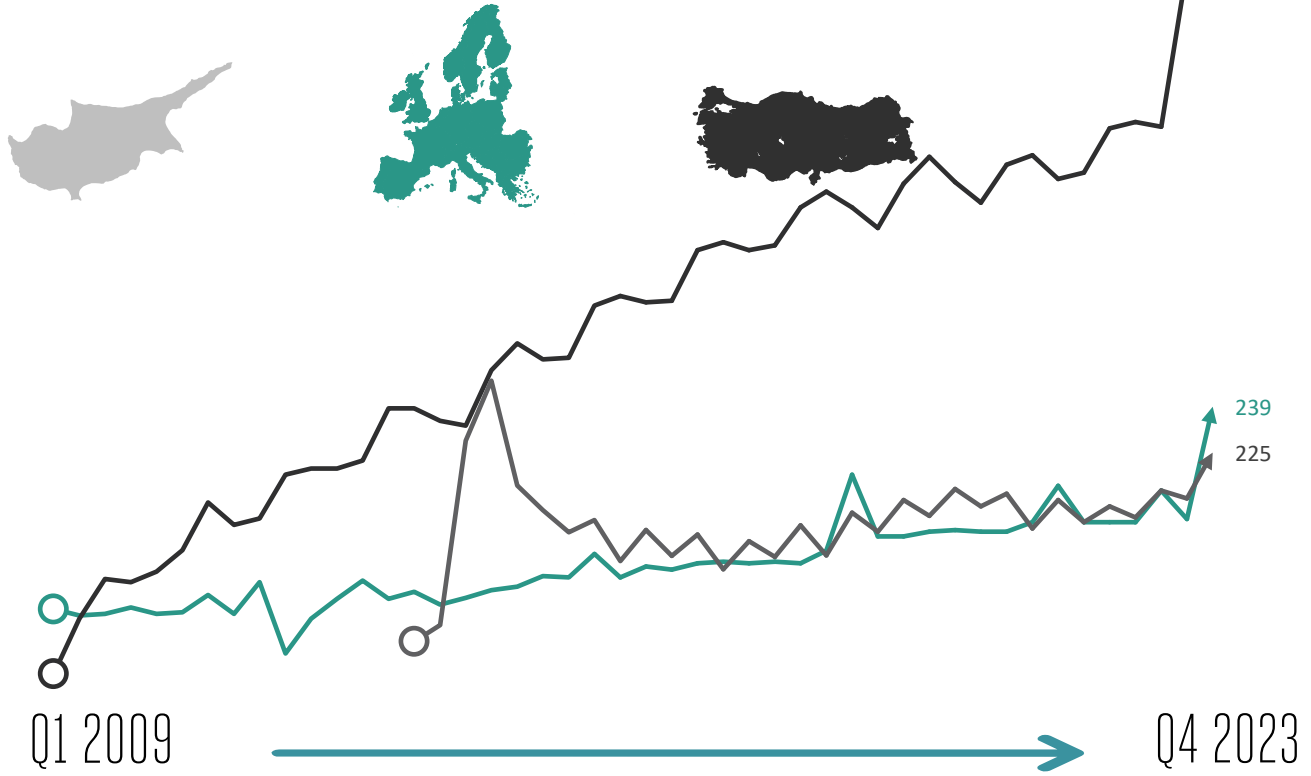
¹⁴ Genel MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafığı/ Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı

¹⁵ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aşağıdaki şekilde (Şekil 22), 2009 yılının birinci çeyreğinden günümüze kadar çeyrek dönemler itibarıyla gerçekleşen Avrupa ve Türkiye aylık ortalama mobil telefon kullanım sürelerine yer verilmektedir. Ülkemize ait aylık ortalama mobil telefon kullanım süreleri ise Kurumumuzun kuruluş tarihi dolayısı ile 2012 yılı dördüncü döneminden itibaren elimizde bulunmaktadır.

Kaynak: GSMA Wireless Intelligence & BTK Türkiye

KKTC, Türkiye ve AB'de Mobil Abone Başına Ortalama Görüşme, Ortalama, Dk./Ay

Şekil 22

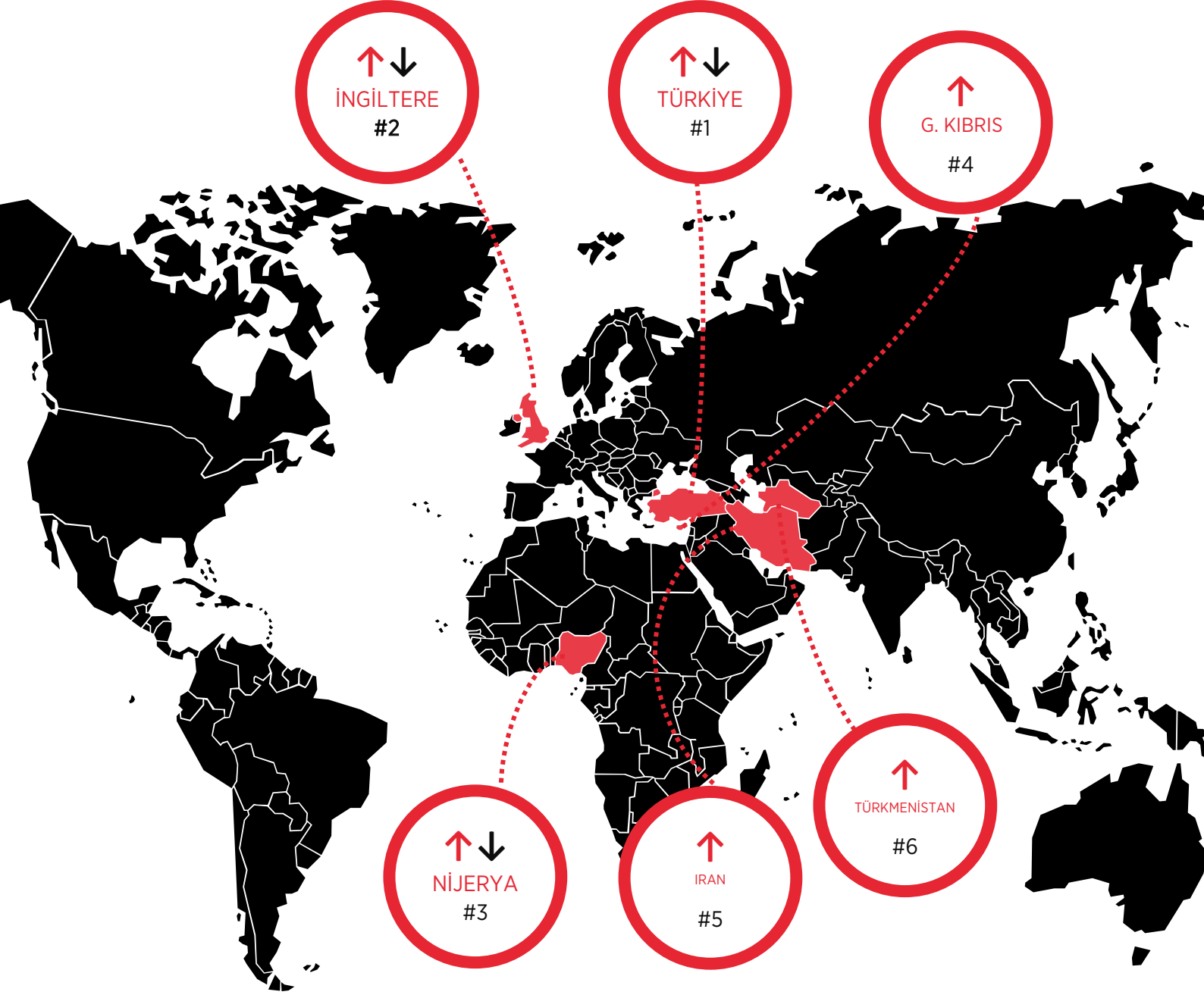
Üstteki şekilde görülebileceği üzere, Türkiye ortalama görüşme süresi 2009 yılı üçüncü döneminde Avrupa ortalamasının üzerine geçerek, günümüze dek Avrupa ortalamasından yüksek seyretmiştir. Öte yandan ülkemiz MoU değerleri (endüstri ortalaması), Türkiye MoU değerlerinin (endüstri ortalaması) altında seyretmektedir.

En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler

Aşağıda 2023 yılı dördüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla trafik gönderilen ve alınan ülkelere yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye, İngiltere, Nijerya, Güney Kıbrıs, İran ve Türkmenistan olmuştur. Mobil şebekelere en fazla çağrı gönderen ülkeler ise Türkiye, İngiltere ve Nijerya şeklinde sıralanmaktadır.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER ↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

Türkiye ve İngiltere dışında kalan ülkeler incelendiğinde, Nijerya yönüne gönderilen ve alınan trafiğin ülkede bulunan öğrencilerden, Türkmenistan yönüne gönderilen trafiğin ise ülkede bulunan yabancı iş gücünden kaynaklandığı görülmektedir.

Kısa Numaralar

Şekil 23'de 2023 yılı dördüncü çeyreğinde mobil şebekelerden en fazla aranan (arama sayısına göre) kısa numaralar görülmektedir. Buna göre, 2023 yılının dördüncü çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar arasında 533 (K.K. Turkcell müşteri hizmetleri), 188 (Kıb-Tek), 1101 (Sağlık Bakanlığı) ve 112 (Ambulans) yer almaktadır.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar,
2023 4. Çeyrek

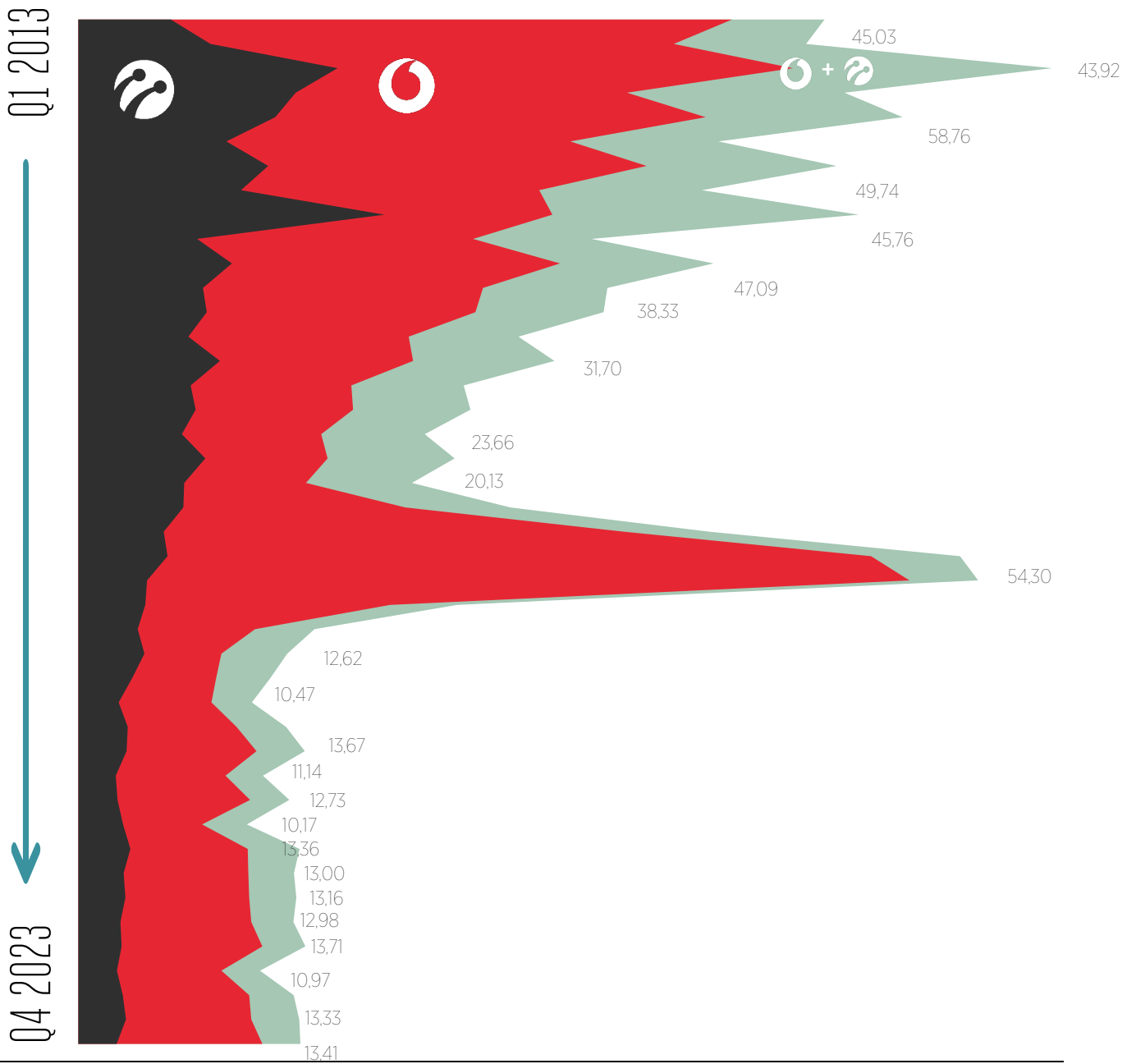
Şekil 23

SMS – Short Messaging Service

2013 yılı ilk çeyreğinden itibaren gönderilen aylık ortalama SMS sayısına Şekil 22’de yer verilmektedir. Buna göre aylık SMS ortalaması sayısı 2013’ün ilk çeyreğinde 37.33 Milyon adet iken, 2023 yılının dördüncü çeyreğine kadar geçen 10 yıllık süre zarfında artışlar ve düşüşler yaşamış, sonuç olarak yaklaşık %64’lük düşüşle 13,4 Milyon adet seviyesine gerilemiştir. SMS sayıları çeyrekler itibariyle incelendiğinde; bir önceki dönem olan 2023 yılı dördüncü çeyreğinde SMS sayısı yaklaşık 13.3 Milyon adet civarında gerçekleşirken, bu dönemde %0,6’lık artışla 13,4 Milyona yükselmiştir.

Kaynak: BTHK

Çeyreklere Göre Gönderilen Mobil SMS Miktarı, Milyon Adet

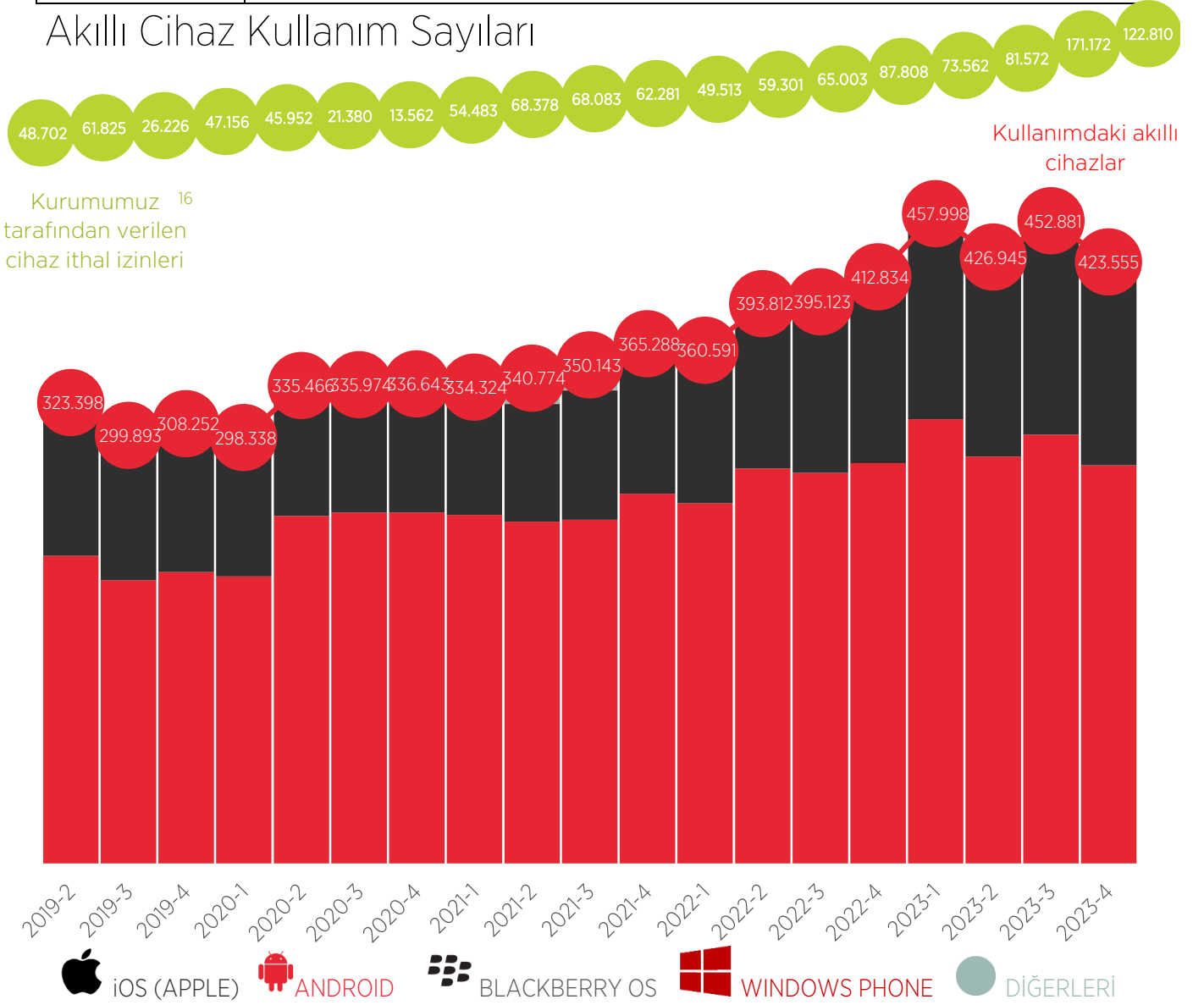
Şekil 24

Akıllı Telefon Ve Data Kullanımı

Akıllı telefonların kullanımının yaygınlaşması ve bununla birlikte Data kullanımında gerçekleşen artış, Dünyada olduğu gibi ülkemizde de gözlemlenmektedir. Bu doğrultuda, aşağıdaki şekilde, ülkemizde faaliyet gösteren mobil haberleşme sağlayıcılar tarafından bildirilmiş olan, 2018 yılı üçüncü çeyreğinden 2023 yılı dördüncü çeyreğine kadar geçen dönemde, abonelerin akıllı cihaz kullanım oranları ve cihazlarında kurulu olan işletim sistemine yer verilmektedir. (Şekil 25)

Kaynak: BTHK

Akıllı Cihaz Kullanım Sayıları

Şekil 25

Veriler incelendiğinde, abonelerin akıllı telefon kullanım oranında, 2013 yılının ilk çeyreğine kıyasla yaklaşık olarak %294 bir artış yaşandığı görülebilmektedir. Aynı şekilde, 2023 yılının dördüncü çeyreği, bir önceki çeyrekle kıyaslandığında ise, yaklaşık olarak %6 yükseldiği gözlemlenmektedir.

¹⁶ Kurumumuz tarafından verilen toplam izin adedi akıllı ve akıllı olmayan cihazların tümünü içermektedir.

“2013 yılında 115 bin akıllı telefon ve tablet kullanıcısı bulunurken, 10 yıllık bir sürede %294'lük artışla 2023 dördüncü çeyreği itibarıyla 424 bin'e ulaşmıştır”

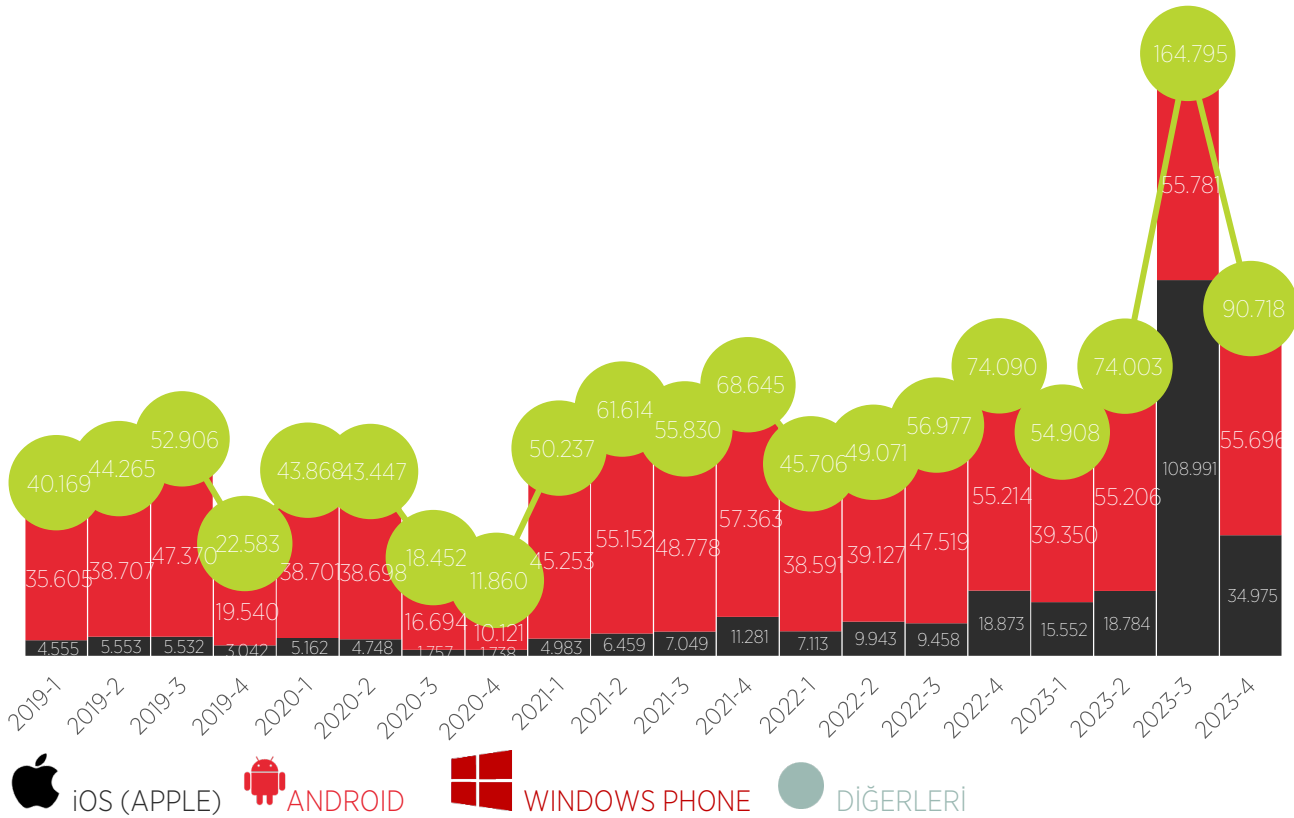
2014 yılı birinci çeyreğinden 2023 yılı dördüncü çeyrek sonuna kadar Kurum tarafından ithal izni verilen cihaz IMEI (bir cihazda 1'den fazla IMEI olabilmektedir) sayısı 2,136,549 adettir. Söz konusu cihazlar içerisinde yer alan, IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar genel

toplamdan düşüldüğünde, söz konusu rakamın 1,771,201 olduğu görülmektedir. 2023 yılında eSim teknolojisinin devreye alınması ile birlikte, Kurum kayıtlarında olup pasif şekilde listelenmiş 90,792 IMEI numarası aktifleştirilmiştir. Aşağıdaki şekilde (Şekil 26), ithal izni verilen kişisel kullanım cihazların marka ve dönemlere göre dağılımı gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

Kurum Tarafından İthal İzni Verilen Kişisel Kullanım Cihazları¹⁷

Şekil 26

¹⁷ IMEI kullanan fakat kişisel kullanım cihazı (akıllı ve akıllı olmayan cihazlar) kategorisinde olmayan POS makinesi, araç takip cihazları gibi aygıtlar dâhil edilmemiştir.

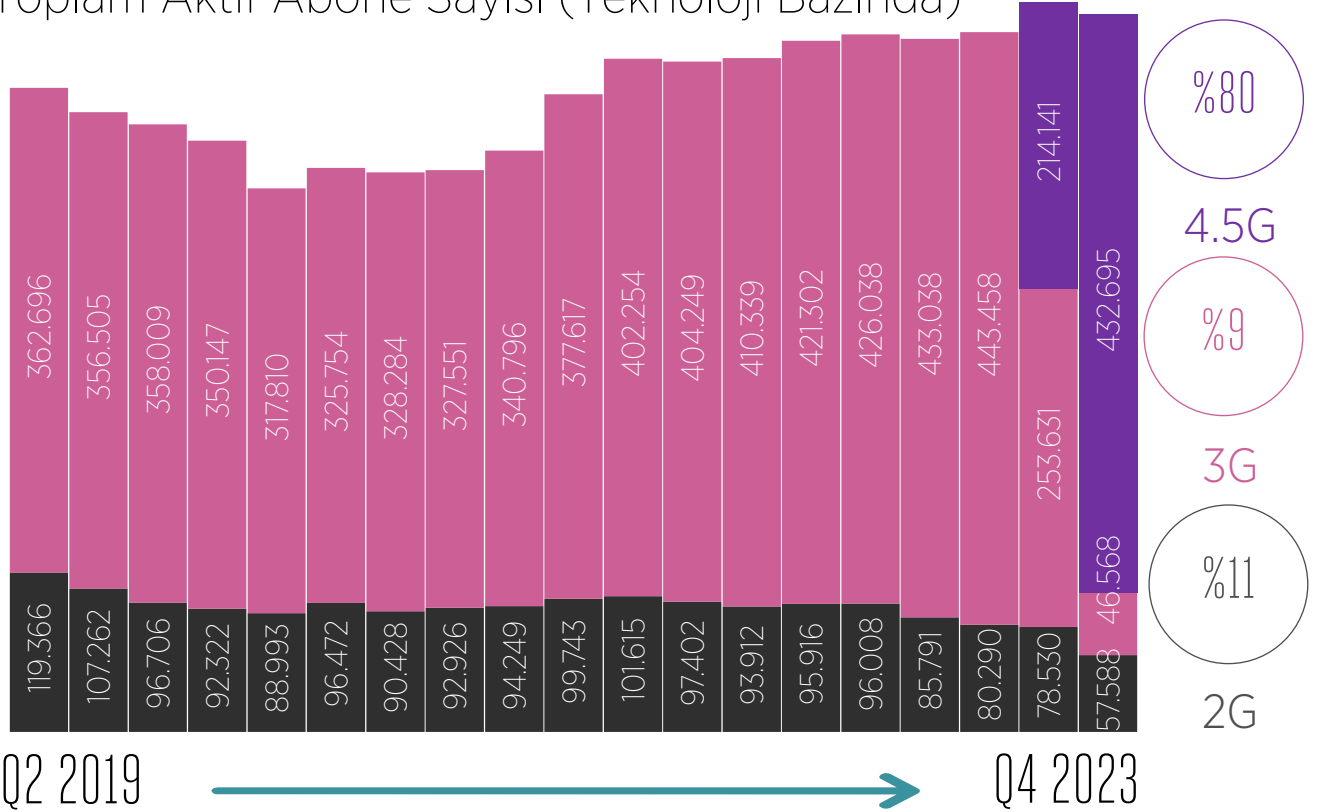
2008 yılında sunulmaya başlanan 3G hizmeti 2023 ikinci çeyreği itibarıyla 443,458 aboneye ulaşmış, ancak 7 Eylül 2023 tarihinde 4.5G'nin hayata geçmesiyle 3G aboneliğinden 4.5G aboneliğine hızlı bir geçiş süreci yaşanmıştır. 2023 dördüncü çeyrek sonunda 3G abone sayısı %82 oranında azalarak 46,568 olarak gerçekleşirken 4.5G bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı 432,695 olmuştur. Toplam mobil bilgisayardan ve cepten internet abone sayısı bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %2,5 oranında artarak 479,263 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 27'de mobil haberleşme sağlayıcıların 2023 dördüncü çeyrek itibarı ile abone profiline (2G, 3G ve 4.5G toplam) yer verilmekte ve bu sayılar, geçmiş dönemler halinde belirtilmektedir. Buna göre, dördüncü çeyrekte toplamda 57,588 aktif 2G, 46,568 aktif 3G ve 432,695 aktif 4.5G abonesi bulunmaktadır.

Kaynak: BTHK

Toplam Aktif Abone Sayısı (Teknoloji Bazında)

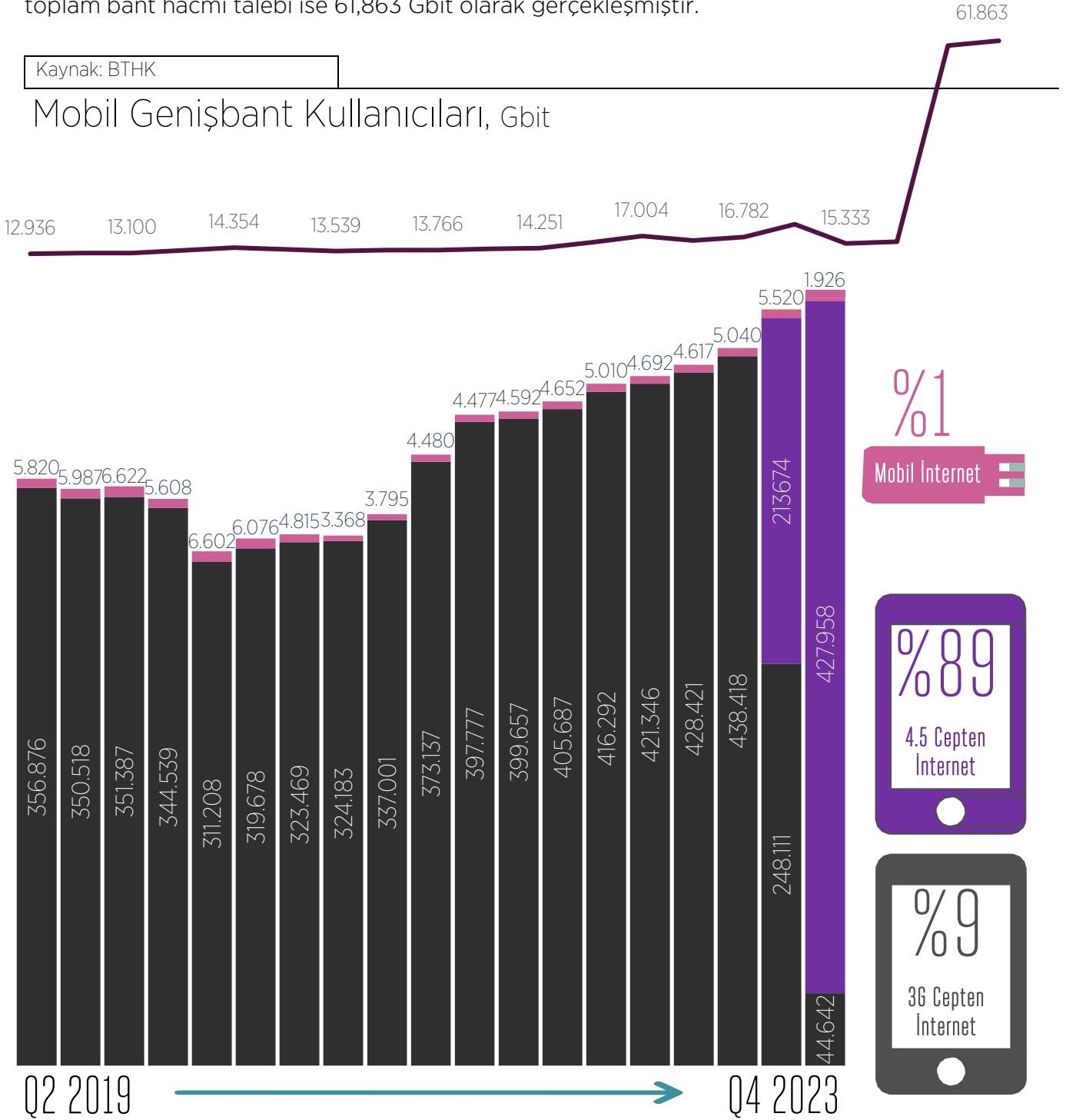

Şekil 27

Şekil 28'de 3G ve 4.5 G hizmetlerine ilişkin ek detaylı veriler yer almaktadır. 2023 yılı dördüncü çeyreğinde 3G cepten internet kullanan abone sayısı 44,642 olurken; 3G mobil bilgisayardan internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı da 1,926'de¹⁸ kalmıştır. Aynı dönemde, 4.5G cepten internet kullanan abone sayısı 427,958 olurken; 4.5G mobil bilgisayardan internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı da 4,737 olmuştur. 2023 yılı dördüncü çeyrekte toplam bant hacmi talebi ise 61,863 Gbit olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Mobil Genişbant Kullanıcıları, Gbit

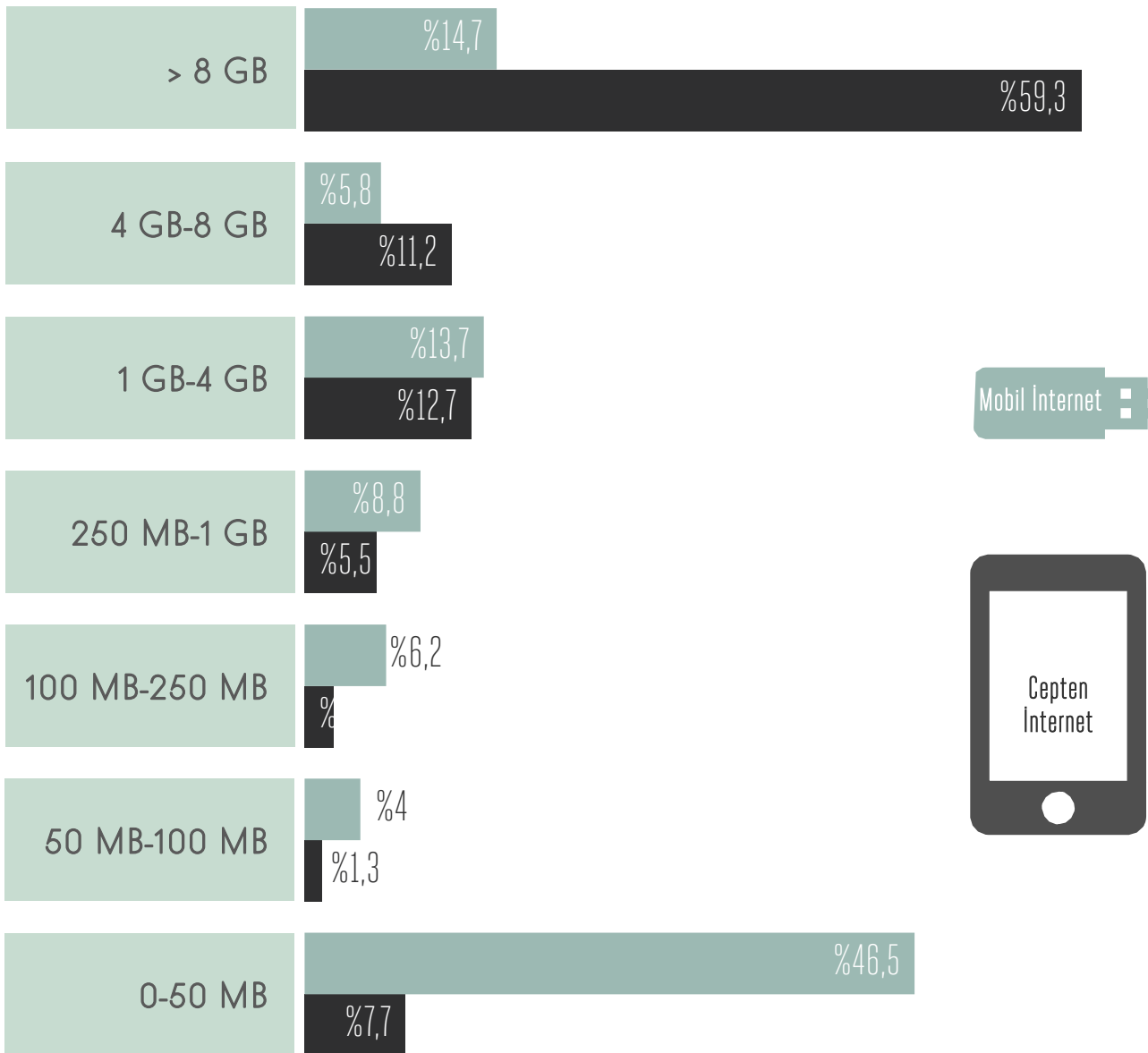
Şekil 28

¹⁸ 2014 ve 2015 hariç, faturalı hatlar için mobil bilgisayardan ve cepten internet hizmeti alan mobil genişbant abone sayısı, ön ödemeli için mobil internet hizmeti alan abone sayısı toplanmıştır. 2014 öncesi kullanılan cepten internet abone sayısı varsayımsal olarak hesaplanmıştır.

Cep telefonundan internet kullanımına bakılacak olursa, Şekil 29'da cepten internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı verilmektedir. Buradaki dağılıma göre aboneler tarafından en fazla tüketim %59'luk oran ile 8 GB ile üzeri ve %12,7 ile 1-4 GB kullanım aralıklarında yapıldığı görülmektedir. Aynı şekilde, mobil bilgisayardan internet abonelerinin kullanım miktarına göre dağılımı da verilmektedir. Şekil incelendiğinde 50 MB ve altı kullanımı olan abonelerin oranının yaklaşık olarak %46,5 olduğu anlaşılmaktadır. En az kullanımı gösteren 50-100 MB aralığında ise abonelerin %4'ü bulunmaktadır.

Kaynak: BTHK

Mobil Cepten Ve Bilgisayardan İnternet Abonelerinin Kullanıma Göre Dağılımı

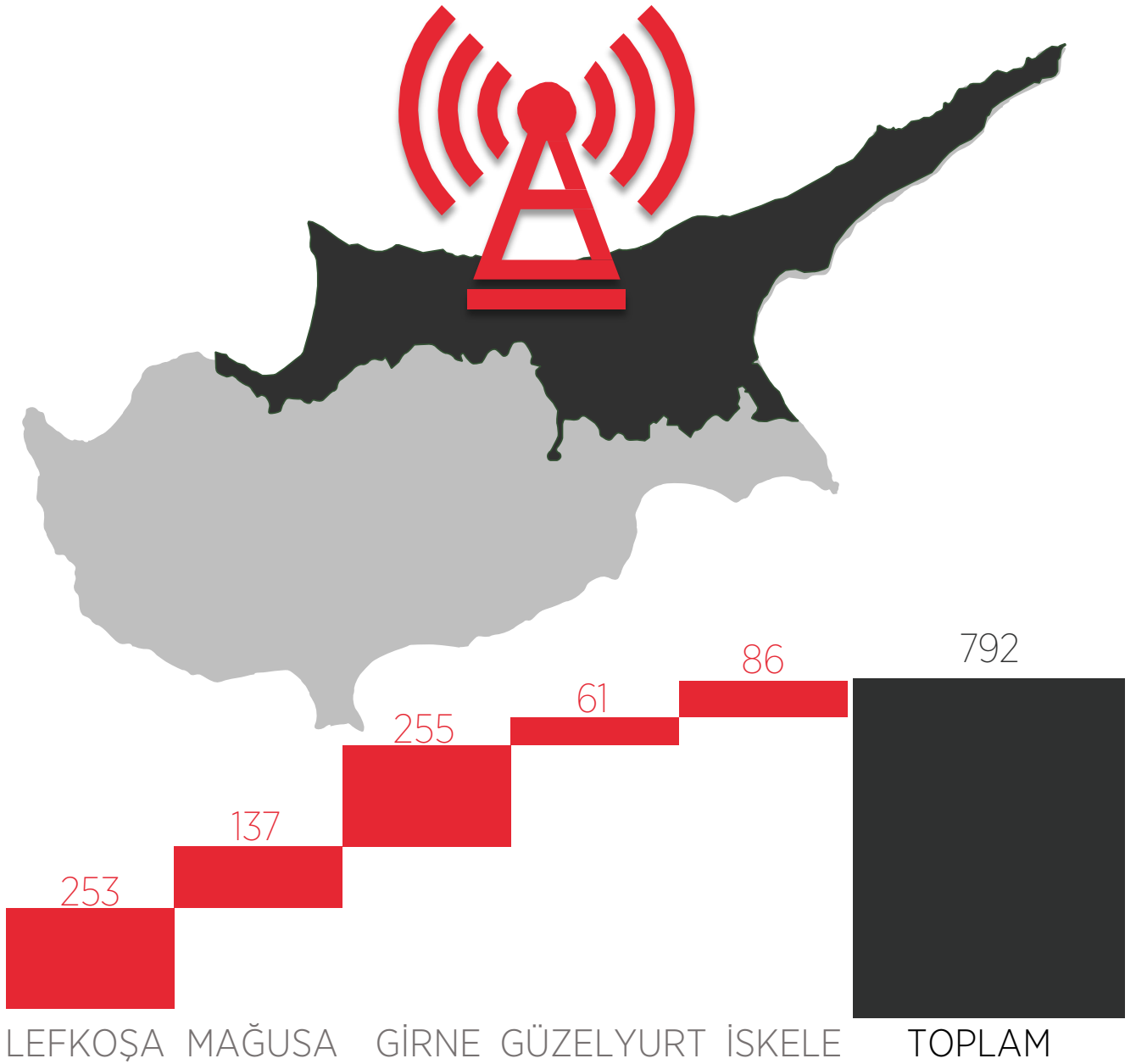
Şekil 29

İstasyon Dağılımı

Ülkemizde faaliyette bulunan mobil haberleşme sağlayıcıların kurulu bulunan istasyon sayılarına ve ilgili istasyonların ilçe bazında dağılımlarına aşağıdaki şekilde yer verilmektedir. İlgili şekilde (Şekil 30), 2023 yılı dördüncü çeyrek itibarı ile kurulu istasyonların sayıları yer almaktadır. Toplam istasyon sayısının 2013 yılının ilk çeyreğinden günümüze kadar 521'den 792'e çıkmıştır. Söz konusu baz istasyonlarının 747'adesi (%94'ü) 4.5G'yi desteklemektedir.

Kaynak: BTHK

Baz İstasyonlarının İlçelere Göre Dağılımı, 2023 - 4. Çeyrek¹⁹

Şekil 30

¹⁹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

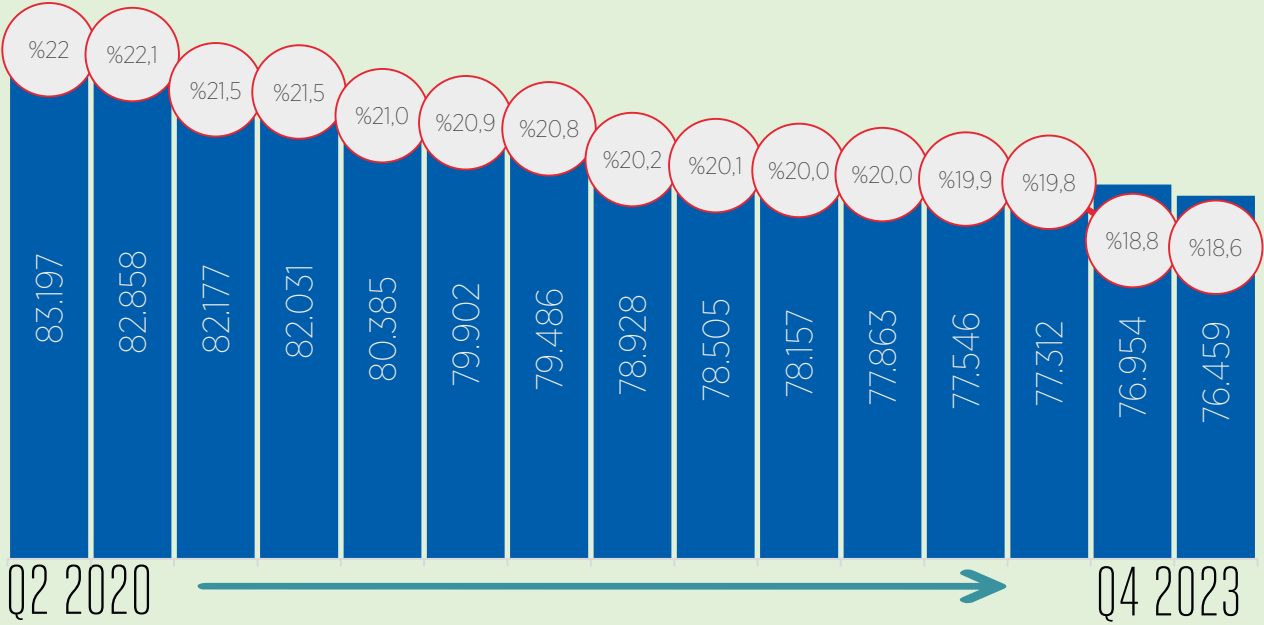
Sabit Haberleşme Sektörü

2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yaklaşık %19 penetrasyon oranına karşılık gelen toplam 76,459 kayıtlı sabit şebeke kullanıcısı bulunmaktadır. Sabit şebekede ülkemizde yetkili bulunan tek haberleşme sağlayıcı KKTC Telekomünikasyon Dairesi'dir. Aynı dönemde, Telekomünikasyon Dairesi'nin sabit telefon gelirleri yaklaşık 35,7 Milyon ₺²⁰ olarak gerçekleşmiş olup bir önceki döneme göre %9,9 oranında yükselmiştir.

2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla 76,459 sabit şebeke abonesi bulunan ülkemizde penetrasyon oranı bir önceki çeyreğe göre %0,6 oranında azalmış, 2022 yılının dördüncü çeyreğine göre ise %1,8 azalarak yaklaşık %18,6²¹ seviyesine gerilemiştir. Ülkemizin ortalama hane halkı büyüklüğünün 2.95²² olduğu göz önünde bulundurulduğunda sabit telefon hizmetlerinin azalmakla birlikte halen önemli bir kesimine ulaştığını söylemek mümkündür.

Kaynak: BTHK

Sabit Abone Sayısı ve Penetrasyon, 2023 4. Çeyrek

Şekil 31

²⁰ Telekomünikasyon Dairesi'nin gelir verileri geriye dönük olarak güncellenmiştir.

²¹ KKTC 2011 De-facto nüfusu 294,600 olup, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin olarak nüfus İstatistik Kurumu tarafından projeksiyon alınarak hesaplanmıştır. (2013 İstatistik Kurumu Projeksiyonu: 306,368 & 2014 İstatistik Kurumu Projeksiyonu: 320,884 & 2015 Projeksiyonu: 338,537 & 2017 Projeksiyonu: 351,965 & 2019 Projeksiyonu: 374,299 & 2020 Projeksiyonu: 382,230 & 2022 Projeksiyonu: 390,000 & 2023 Projeksiyonu: 410,000)

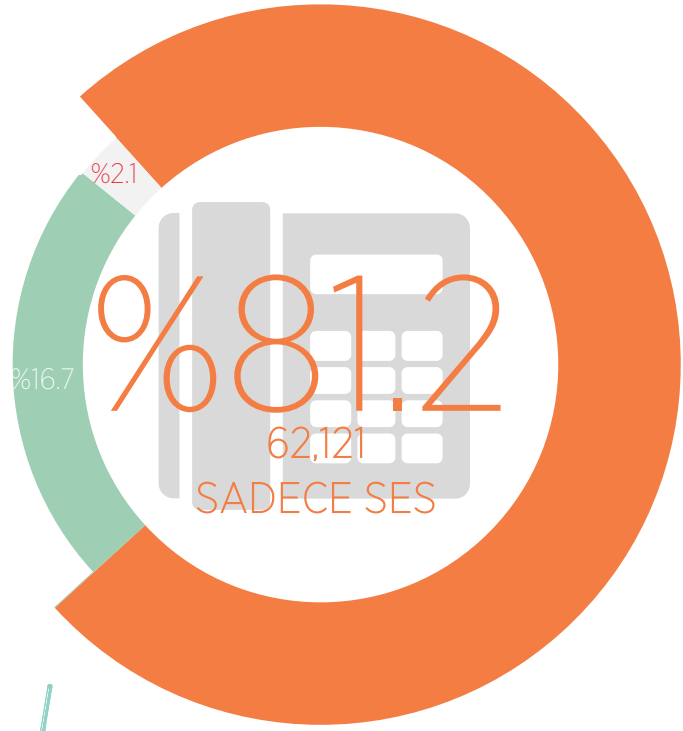
²² İstatistik Kurumu Verisi - 2011 Nüfus sayımı sonuçlarına göre

Kaynak: BTHK

Aşağıdaki Şekil 32’de sabit ses aboneliği yanında, Telekomünikasyon Dairesi’nin altyapısını sunmakta olduğu xDSL teknolojisine dayalı hizmetlerden yararlanan aboneler görülmektedir. Burada görülebileceği üzere, 76,459 kayıtlı abonenin 12,750 tanesi ilgili hizmetlerden yararlanmakta, bu rakam da toplam ses abonelerinin yaklaşık olarak %16.7’sine denk gelmektedir. Ön ödemeli (chip) kartlar ve data devreleri (1,588) ise kayıtlı aboneler içerisinde %2.1 paya sahiptir.

Sabit telefon hizmetlerini sunan KKTC Telekomünikasyon Dairesi (Telekomünikasyon Dairesi) ön ödemeli (chip) kartlar ile de son kullanıcılara arama hizmetleri sunmaktadır. Telekomünikasyon Dairesinin 2019 yılının dördüncü çeyreği itibarıyla sattığı toplam ön ödemeli kart adedi 315 olarak gerçekleşmiştir.

xDSL Aboneler

SES + xDSL - 12,750

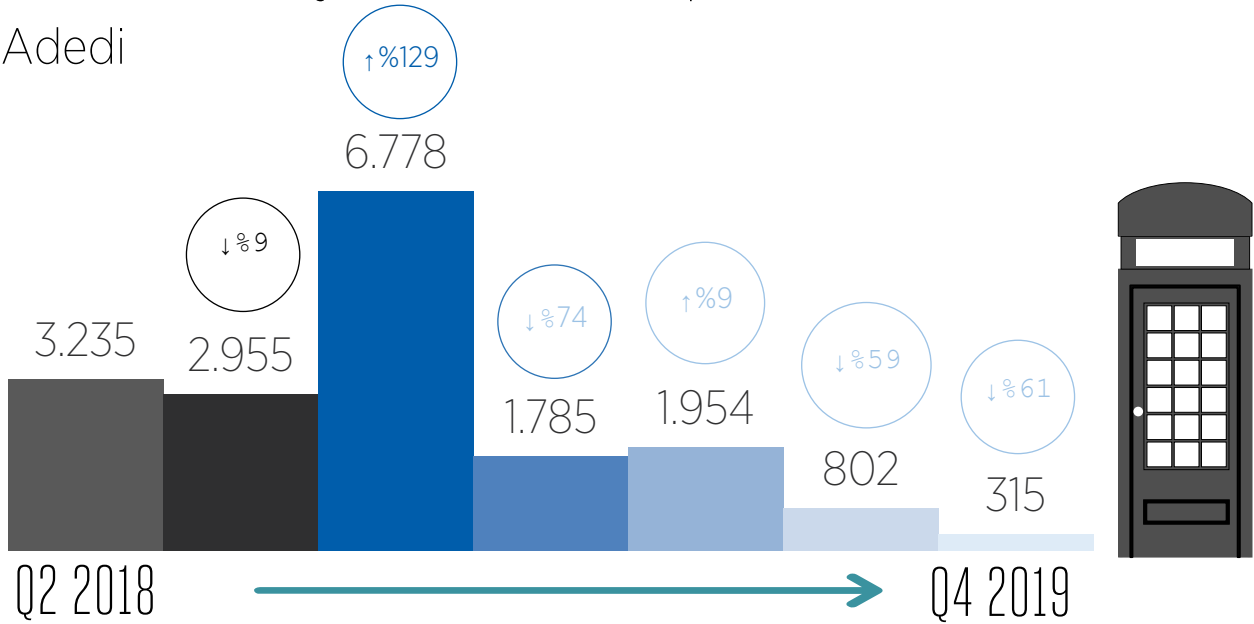

CHIP KART + ÖZEL DEVRELER - 1,588

Şekil 32

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesi’nin Toplam Ön Ödemeli Kart Satış Adedi

Şekil 33

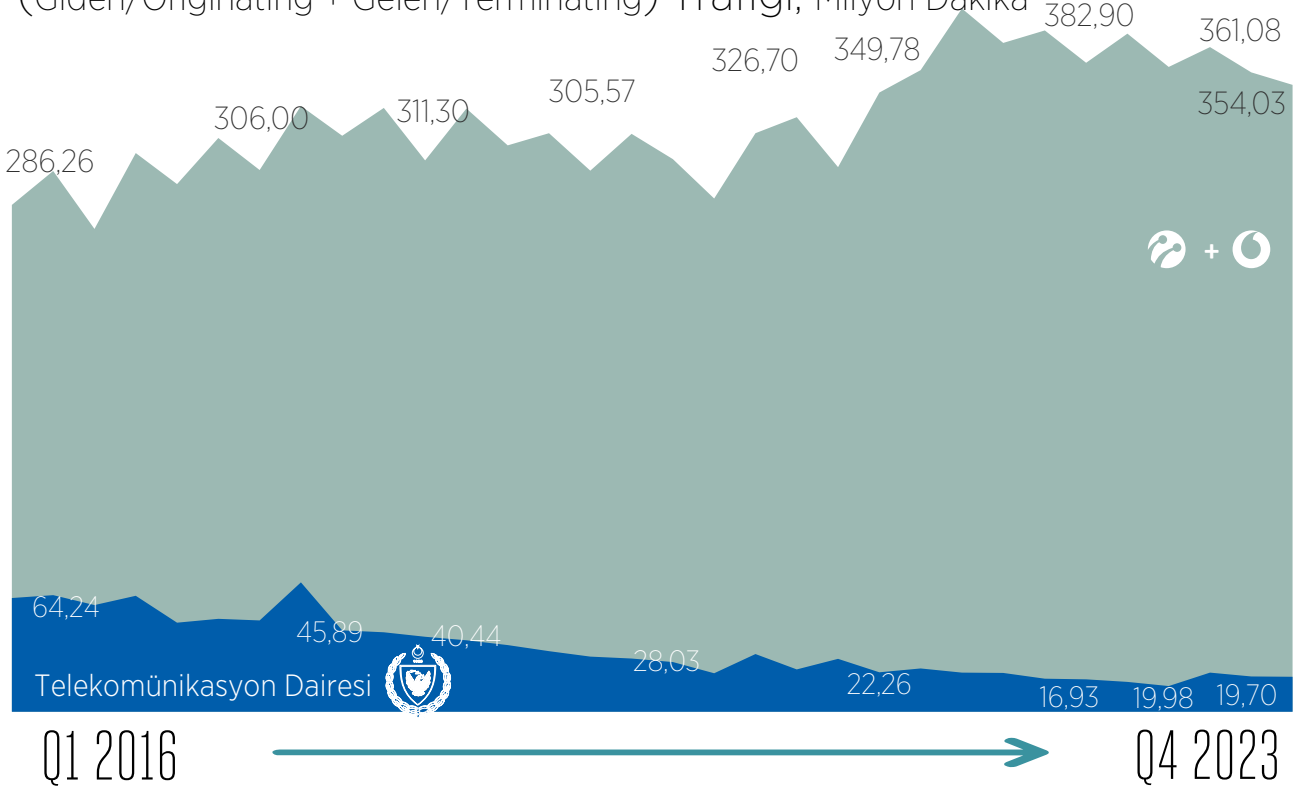
Sabit Pazarda Trafik Hacmi

2023 yılının üçüncü çeyreğinde yaklaşık 20 Milyon dakika olan Telekomünikasyon Dairesi'nin ses trafiği, 2023 yılının dördüncü çeyreğinde 19,7 Milyon dakika olarak gerçekleştiği ve bir önceki döneme göre yaklaşık olarak %1,4 oranında azaldığı, geçen senenin aynı dönemi ile kıyaslandığında ise %16,4 oranında arttığı görülmektedir. Sabit trafik hacmindeki bu değişim dönemler itibarıyla Şekil 34'de verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesinin Dönemlere Göre Toplam

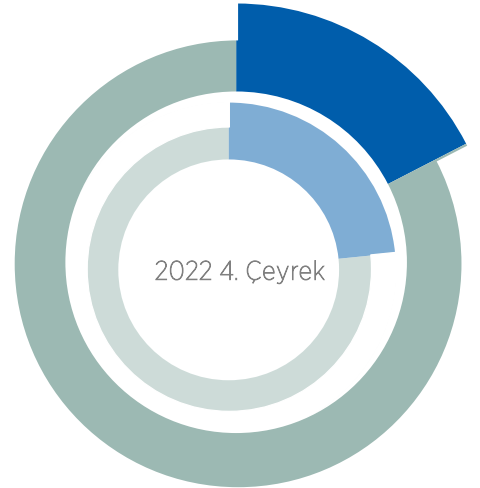
(Giden/Originating + Gelen/Terminating) Trafiği, Milyon Dakika

Şekil 34

2023 4. Çeyrek

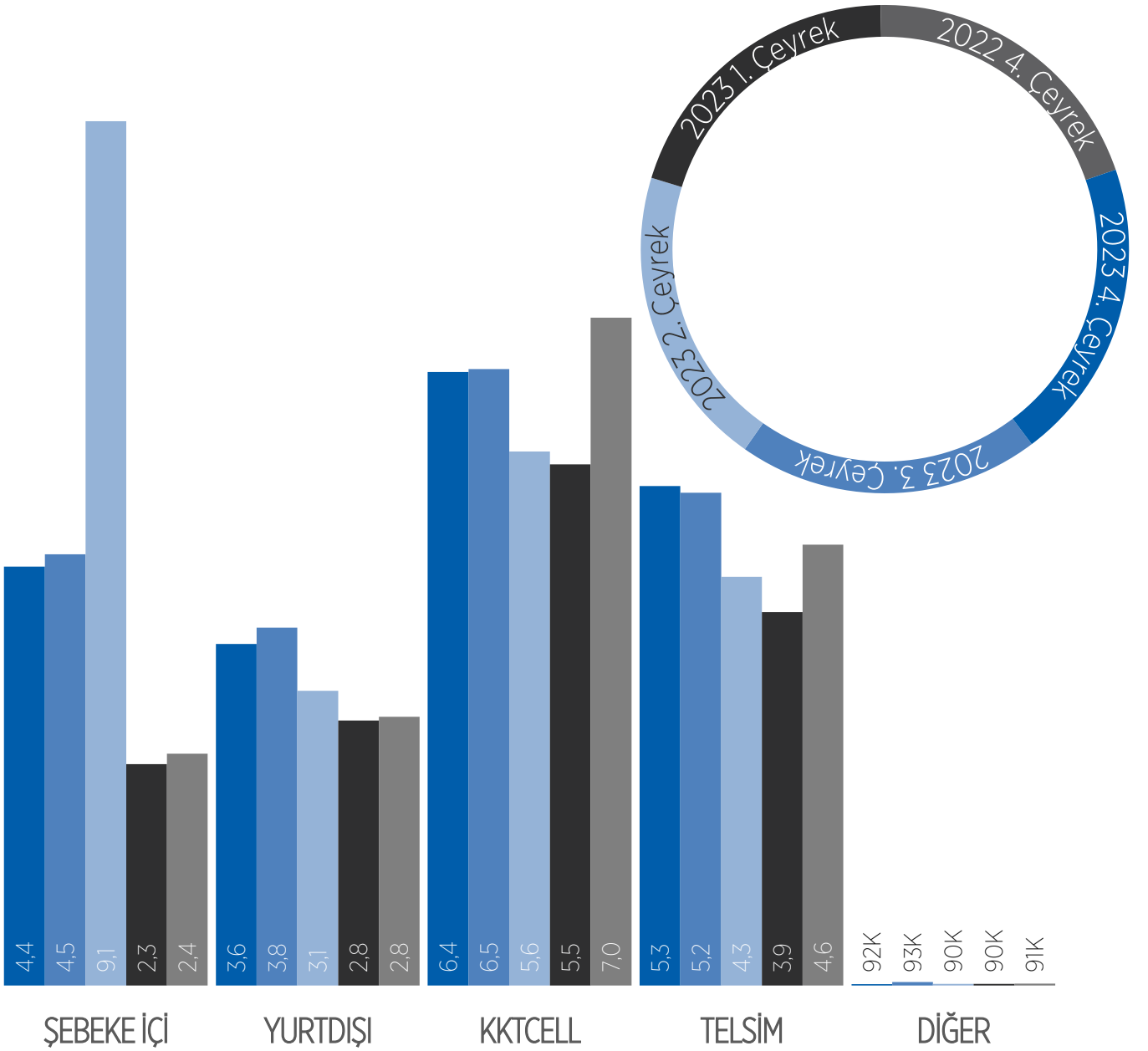
“2023 yılının dördüncü dönemine ait trafik bilgileri incelendiğinde toplam trafiğin %95’inin mobil, %5’inin ise sabit şebekede gerçekleştiği görülmektedir. Geçen yılın aynı döneminde toplam trafik dağılımı %94 mobil - %6 sabit olmuştur. ”

Çeyrek dönemler itibarı ile Telekomünikasyon Dairesinin şebekesinde gerçekleşen trafik dağılımının seyrinin gösterildiği aşağıdaki Şekil 35’de, 2023 yılının üçüncü döneminde %23 olan şebeke içi trafiğin toplam trafik içindeki payının 2023 yılı dördüncü çeyrek döneminde %22,3 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bununla birlikte 2023 yılının üçüncü çeyreğinde toplam trafiğin %55,3’ünü oluşturan mobile doğru trafik (K.K. Turkcell + Telsim) 2023 yılının dördüncü çeyreğinde yeniden %59,3 seviyesine yükselmiştir. Sabit şebekede üretilen ve alınan son 5 dönemdeki toplam trafik dağılımına aşağıda yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Telekomünikasyon Dairesi’nin Trafik Dağılımı, Giden/Originating + Gelen/Terminating Milyon Dakika, (K=Bin)

Şekil 35

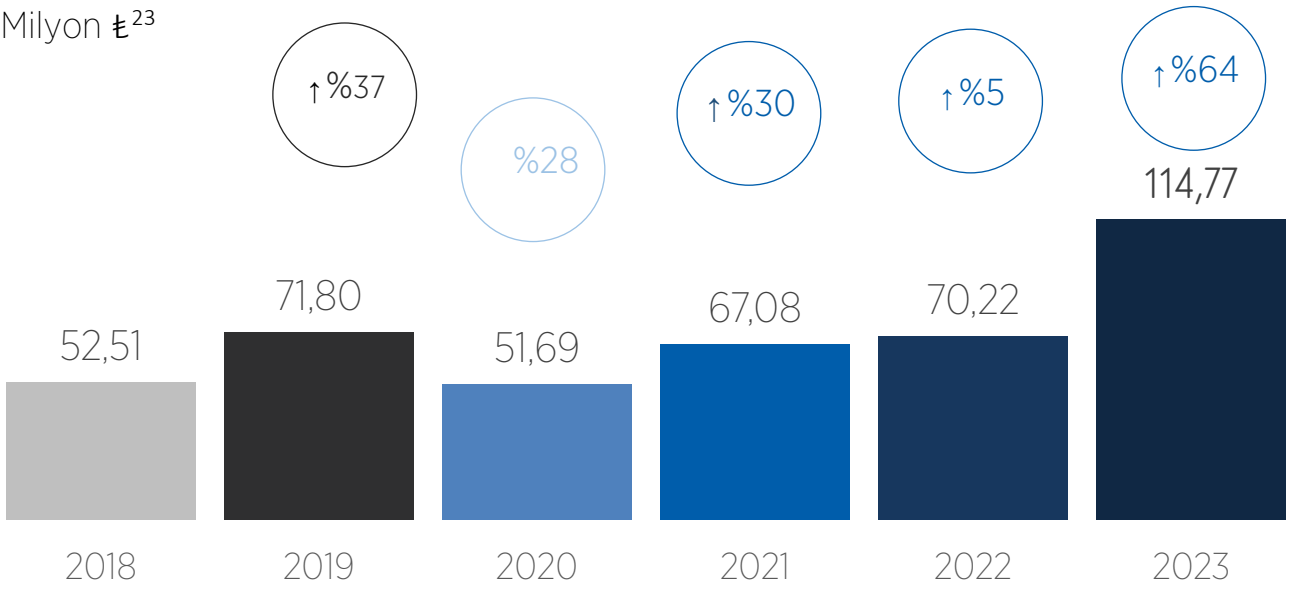
Sabit Pazarda Gelirler

Aşağıdaki şekilde (Şekil 36) 2015 yılından 2021 yılına kadar gerçekleşen sabit telekomünikasyon hizmetlerinden elde edilen net satış bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. Sabit gelirler 2015 yılı sonunda 47.8 Milyon ₺ olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı sonunda sabit gelirler 51.6 Milyon ₺'ye ulaşarak %8 oranında yükselmiştir. 2017 yılı sonunda sabit gelirler 51 Milyon ₺ olup %1 oranında gerilemiştir. 2018 yılı sonunda sabit gelirler 53 Milyon ₺ olup %3 oranında artmıştır. 2019 yılı sonunda sabit gelirler 71 Milyon ₺ olup %37 oranında artmıştır. 2020 yılı sonunda sabit gelirler 52 Milyon ₺ olup %28 oranında azalmıştır. 2021 yılı sonunda sabit gelirler 67 Milyon ₺ olup %29,8 oranında artmıştır. 2022 yılı sonunda sabit gelirler 70 Milyon ₺ olup %4,7 oranında artmıştır. Son olarak 2023 yılı sonunda sabit gelirler 114,7 Milyon ₺ olup %63,5 oranında artmıştır.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibariyle Sabit Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,

Milyon ₺²³

Şekil 36

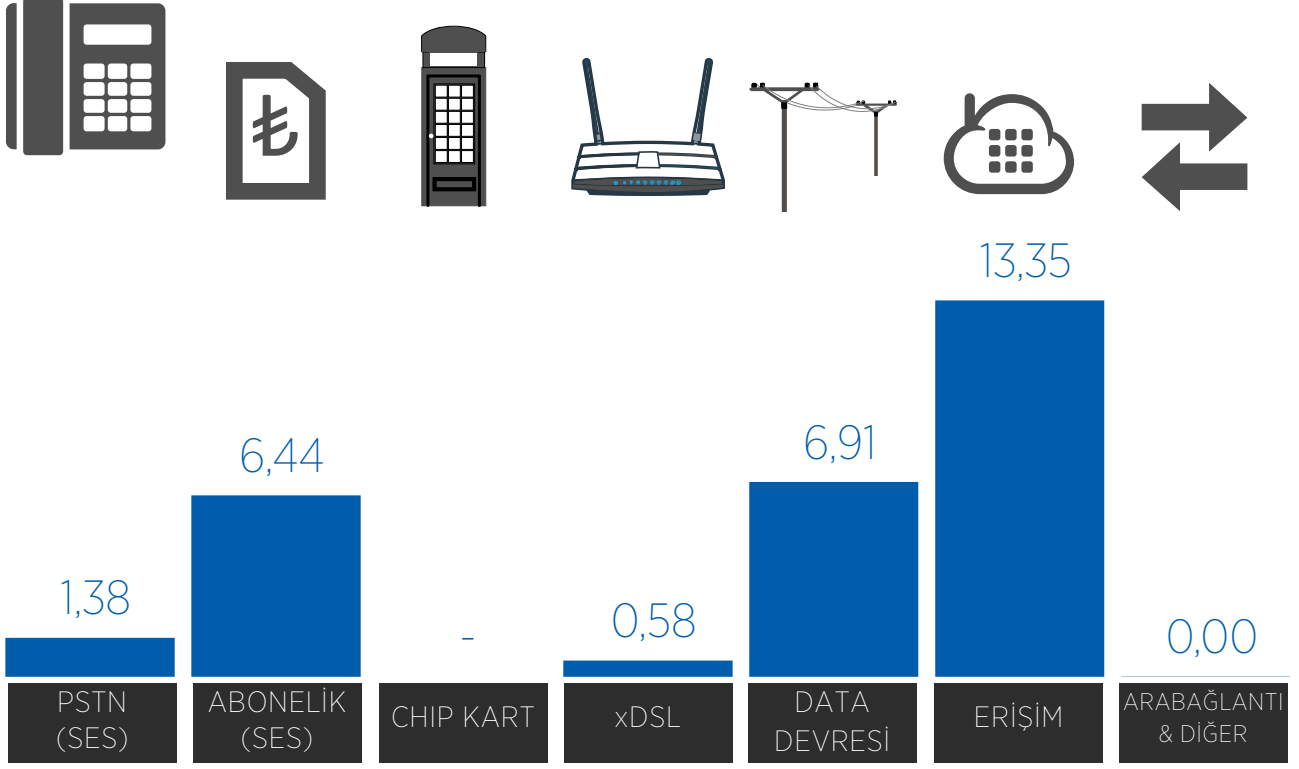
Çeyrek verilere bakıldığında, 2023 yılının dördüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesinin toplam gelirleri 35,735,157 ₺ olarak gerçekleşmiş, bir önceki döneme kıyasla (32,510,163 ₺- 2023 3. Çeyrek) %20,6 oranında artmıştır. Diğer sayfadaki Şekil 35'de sabit pazarda Telekomünikasyon Dairesi'nin son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

Aynı şekilde, Telekomünikasyon Dairesi'nin son iki çeyrekteki (2023 üçüncü çeyrek ve 2023 dördüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre Telekomünikasyon Dairesi'nin altyapı ve parselasyon, diğer gelirler, data devresi, erişim gelirleri bir önceki döneme göre artış gösterirken, PSTN, PSTN abonelik, ara bağlantı, rehberlik hizmeti, data abonelik ve xDSL gelirlerinin azaldığı gözlemlenmektedir.

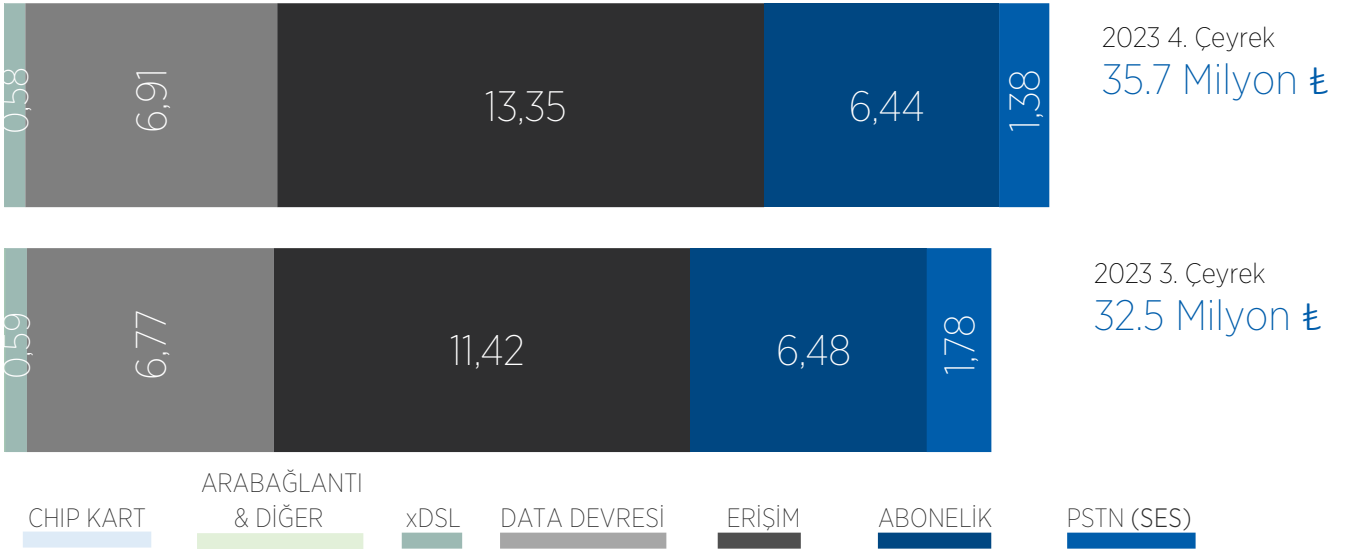
²³ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Gelir Dağılımı,

2023 – 4. Çeyrek, Milyon ₺

2023 – 4. Çeyrek & 2023- 3. Çeyrek

Şekil 37

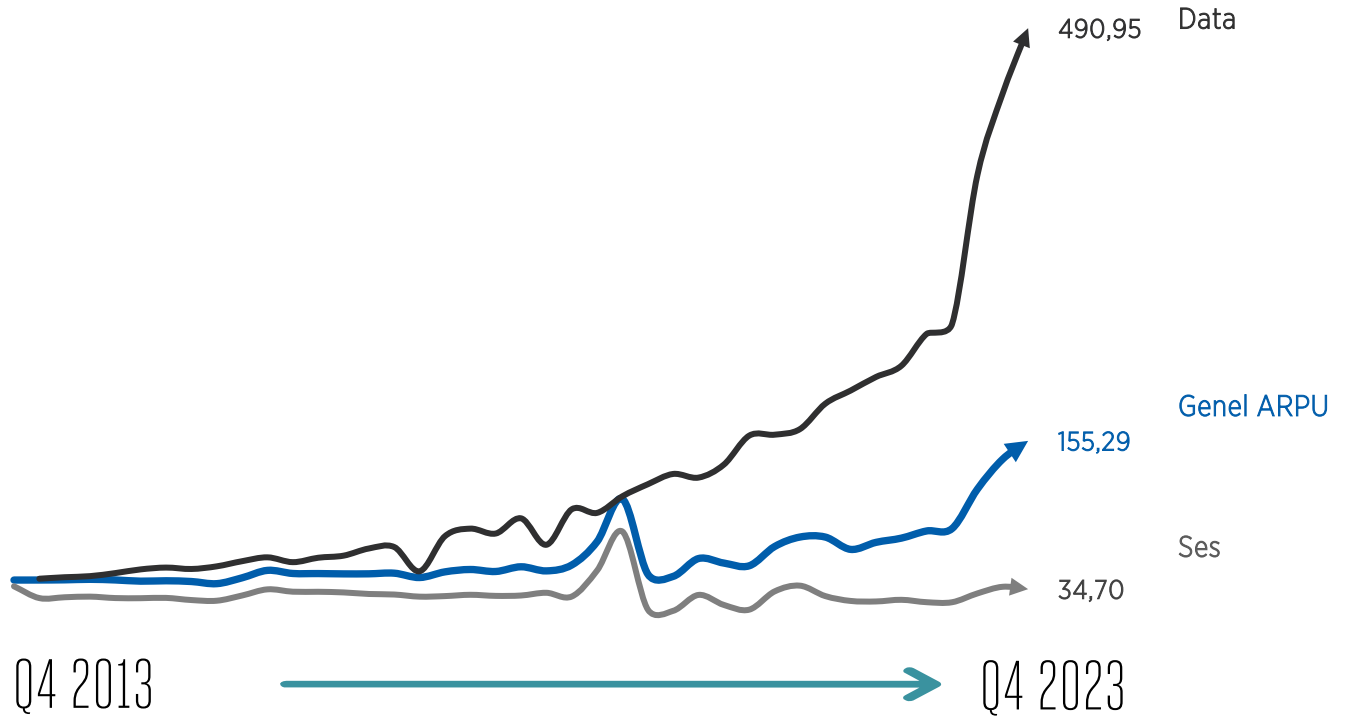
2023 üçüncü çeyrekte toplam gelirden %5,5 pay elde eden PSTN hizmetlerinin 2023 dördüncü çeyrekte toplam gelirde %3,9 pay oluşturmuştur. 2023 üçüncü çeyrekte toplam gelir içinde %19,9'luk bir paya sahip olan abonelik gelirlerinin, 2023 dördüncü çeyrekte toplam gelir içindeki payı %18 olmuştur. 2023 üçüncü çeyrekte data devresi gelirleri, toplam sabit gelirlerin %20,8'i iken; aynı hizmetin payı 2023 dördüncü çeyrekte %19,3 oranına yükselmiştir.

Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

Şekil 38'de Telekomünikasyon Dairesi'nin ses hizmetlerine ilişkin 2013 son çeyrekte ve 2023 yılı dördüncü çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir. 2023 yılı dördüncü çeyrek verilerine göre Telekomünikasyon Dairesi'nin abone başına aylık geliri 155,29 ₺²⁴ olarak gerçekleşmiştir. Ses ve Data ARPU rakamları incelendiğinde 2023 dördüncü çeyrekte Telekomünikasyon Dairesinin ses ARPU'sunun 34,70 ₺ ve Data ARPU'sunun ise 490,95 ₺ olduğu görülmektedir.²⁵

Kaynak: BTHK

SABİT ARPU, (₺/Ay)²⁶

Şekil 38

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

²⁴ ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Ortalama Kayıtlı Abone Sayısı

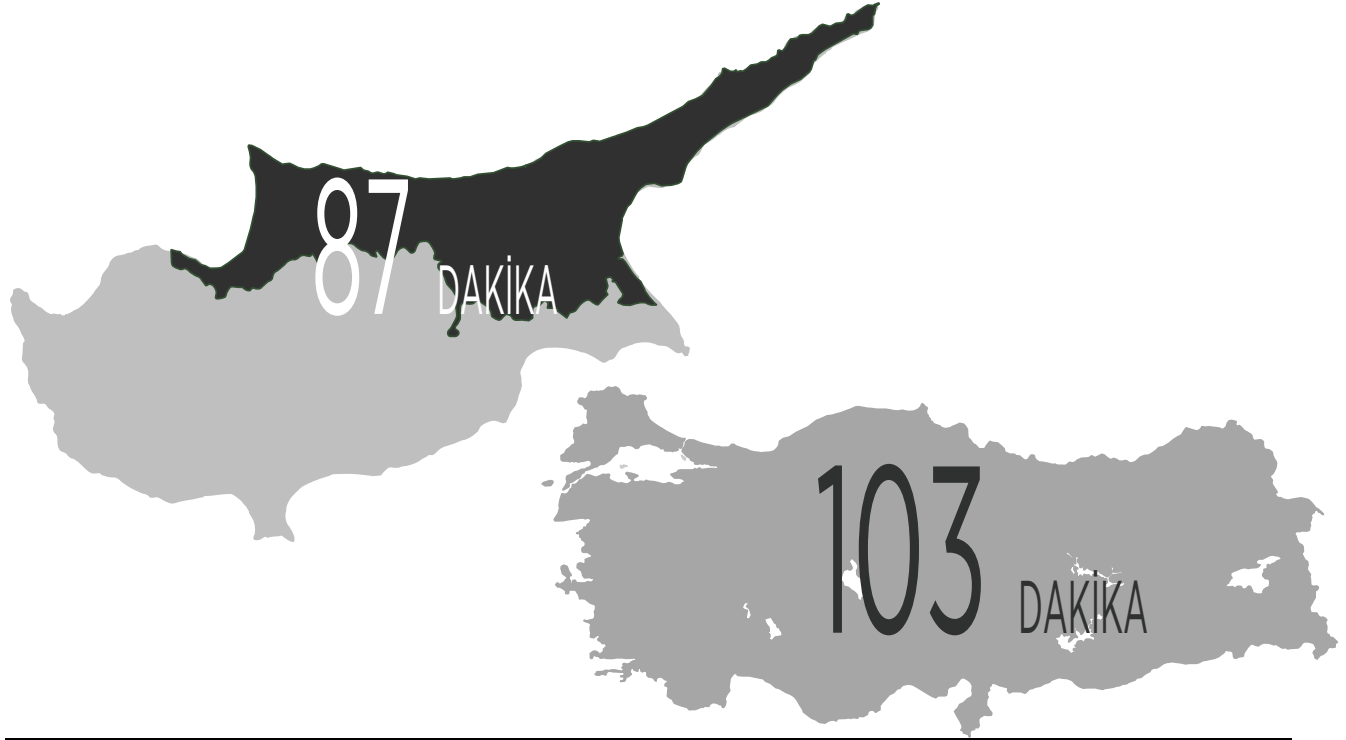
²⁵ Ses ARPU: Toplam Ses Geliri / Ortalama Aktif Ses Hattı Sayısı - Data ARPU: Toplam Data Geliri / Dönem Ortalama Data Abone Sayısı

²⁶ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Aylık Kullanım Miktarı (MOU)

Şekil 39'da 2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla sabit telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage - Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2023 yılı dördüncü üç aylık dönemde 87 dakika olarak gerçekleşen sabit MoU²⁷, bir önceki döneme (88) göre aynı oranda azalmıştır.

Kaynak: BTHK & BTK TÜRKİYE

Kaynak: BTHK

Sabit MOU, Dakika/Ay²⁸

276

87

Q4 2013

Q4 2023

Şekil 39

MOU MINUTES OF USAGE

MOU ABONE BAŞINA AYLIK ORTALAMA KULLANIM

²⁷ MOU Hesaplama Yöntemi: Toplam Dönem Trafik / Ortalama Kayıtlı Ses Hattı Sayısı

²⁸ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

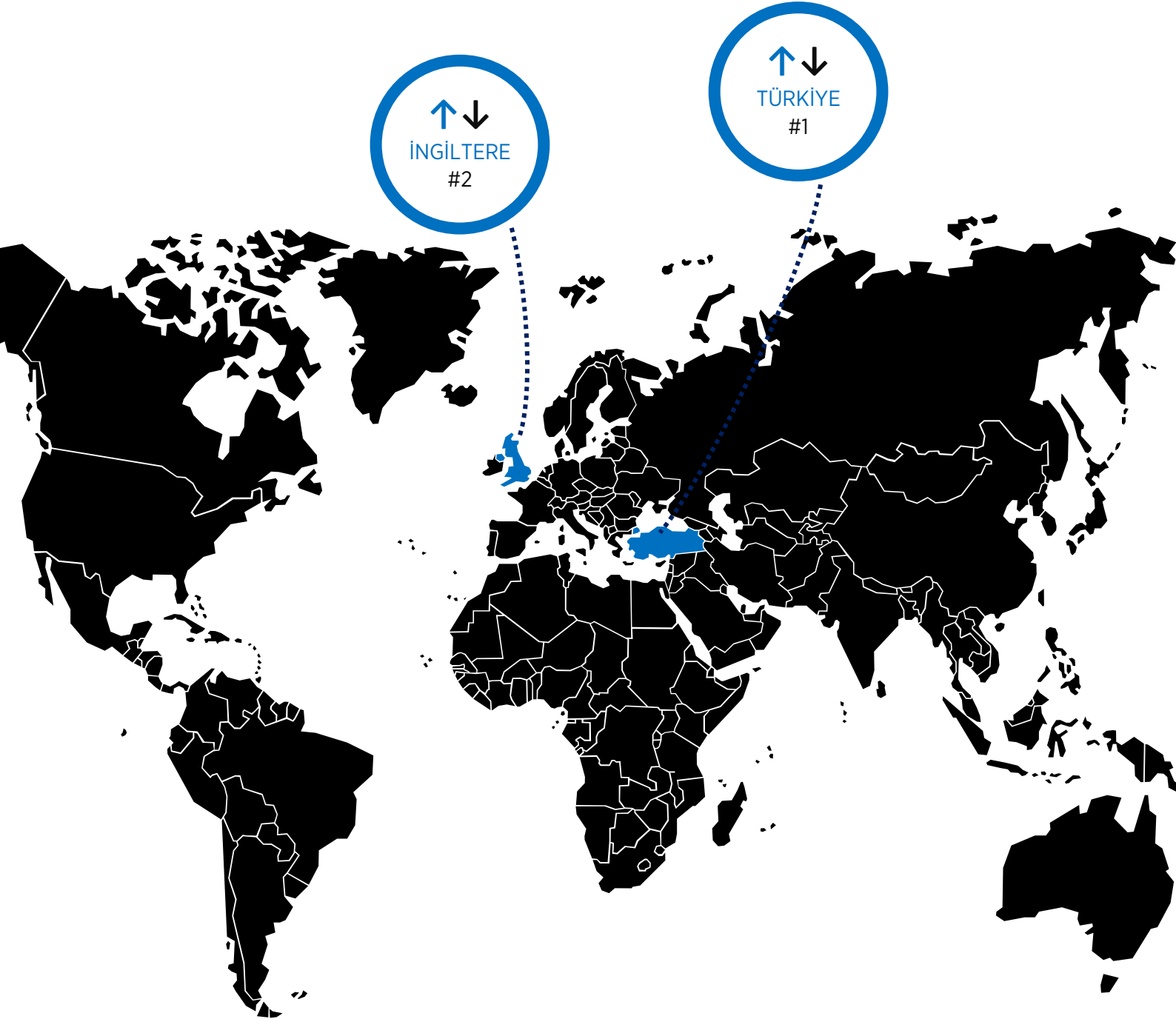
En Çok Trafik Gönderilen Ve Alınan Ülkeler

Aşağıdaki çizimde, 2023 yılı dördüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla trafik gönderilen ve alınan ilk iki ülkeye yer verilmektedir. Bu üç aylık dönemde en çok trafik gönderilen ülkeler Türkiye ve İngiltere olmuştur. Telekomünikasyon Dairesi hatlarına en fazla çağrı gönderen ülkelere bakıldığında ise ilk iki sırayı yine Türkiye ve İngiltere'nin aldığı görülmektedir.

↑ EN FAZLA TRAFİK GÖNDERİLEN ÜLKELER

↓ EN FAZLA TRAFİK ALINAN ÜLKELER

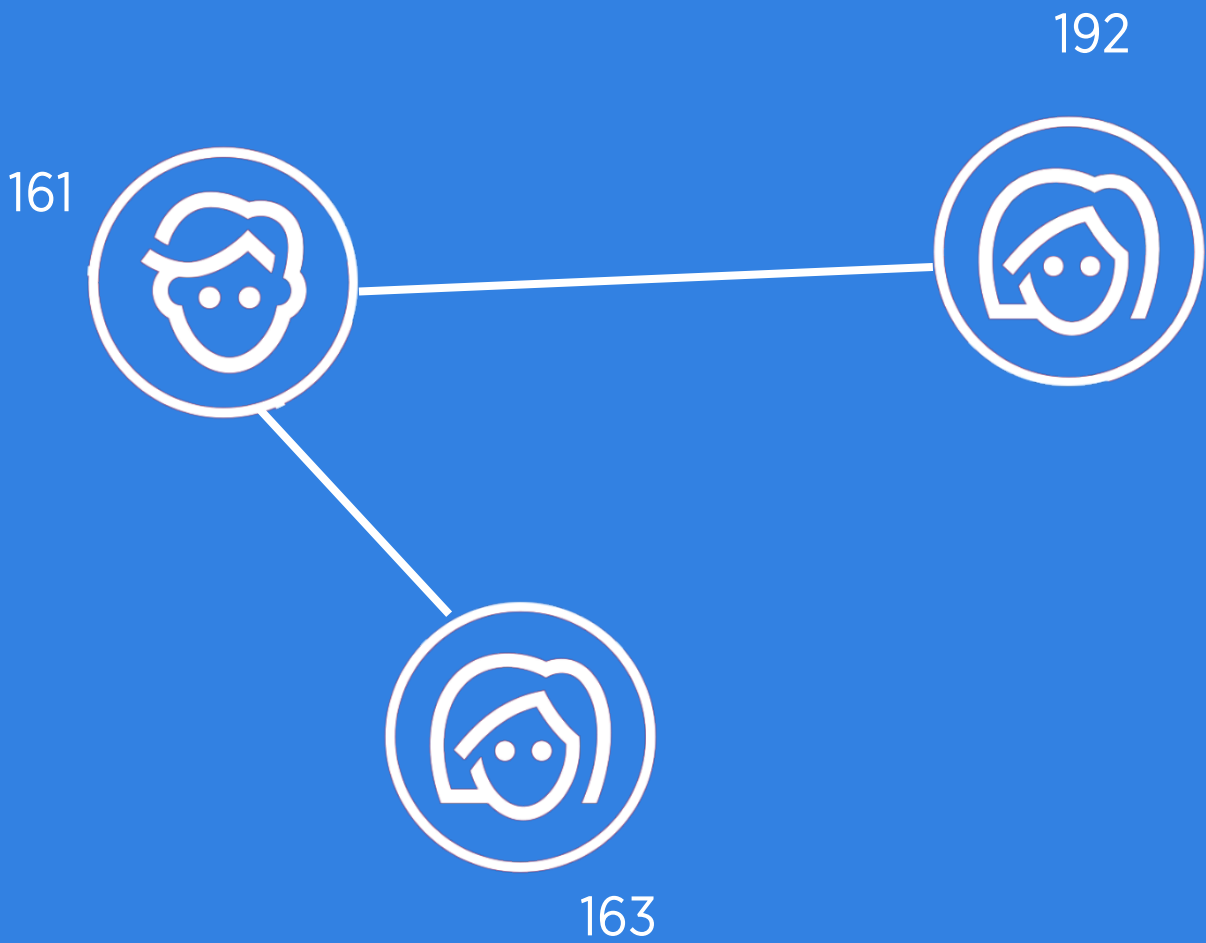

Kısa Numaralar

Şekil 40'da 2023 yılı dördüncü çeyreğinde Telekomünikasyon Dairesi hatlarından en fazla aranan (arama sayısına göre) 3 kısa numara görülmektedir. Buna göre, 2023 yılının dördüncü çeyreğinde en fazla aranan kısa numaralar, 192 (Bilinmeyen numaralar), 161 (Telekomünikasyon Dairesi Arıza) ve 163 (Telekomünikasyon Dairesi Borç Sorgulama) olmuştur.

Kaynak: BTHK

En Sık Aranan Kısa Numaralar,
2023 4. Çeyrek

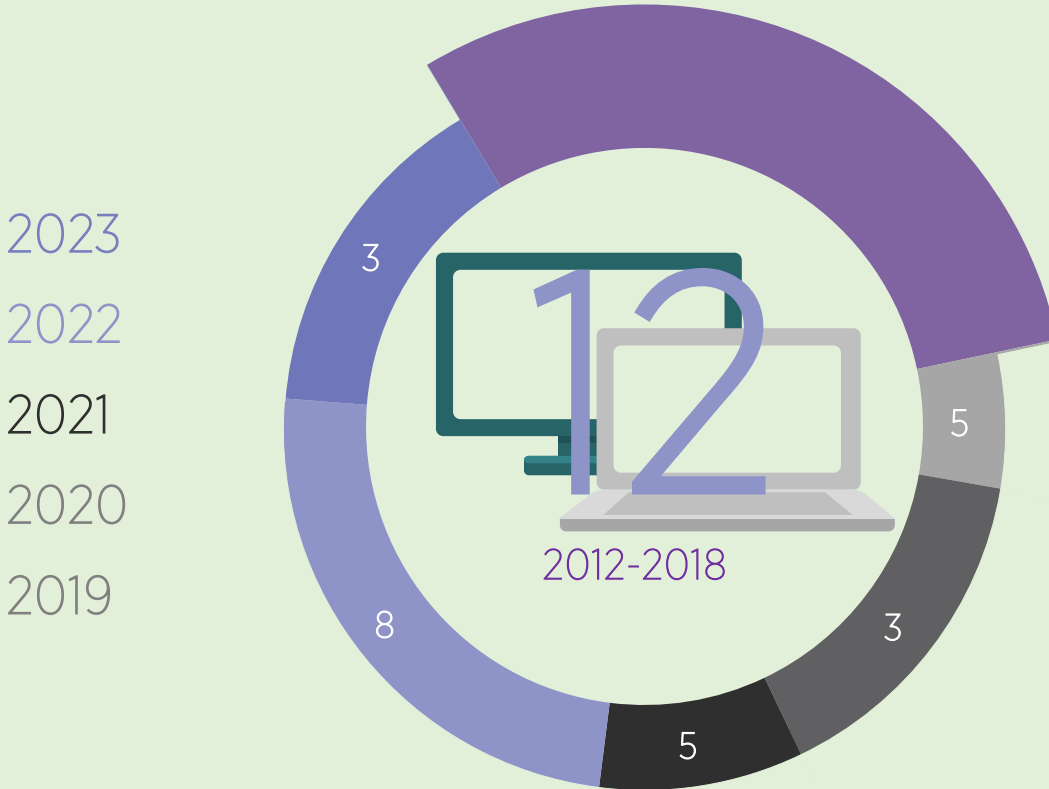
Şekil 40

Sabit İnternet ve Genişbant Sektörü

2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla sabit genişbant internet pazarında, Dünya ve Avrupa eğilimleri ile doğru orantılı olarak gerek haberleşme sağlayıcı bazında, gerekse artan kullanım miktarı bakımından artış olduğu gözlemlenmektedir. 2023'ün dördüncü çeyreğinde gerçekleşen rakamlara bakılacak olunursa, ülkemizde 35 adet yetkilendirilmiş ve aktif olan internet servis sağlayıcısı (İSS) bulunmaktadır. Aşağıdaki şekilde (Şekil 41), haberleşme sağlayıcıların yıllar itibarı ile yetkilendirme kırılımına yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yıl Bazında Yetkilendirilen İnternet Servis Sağlayıcılar

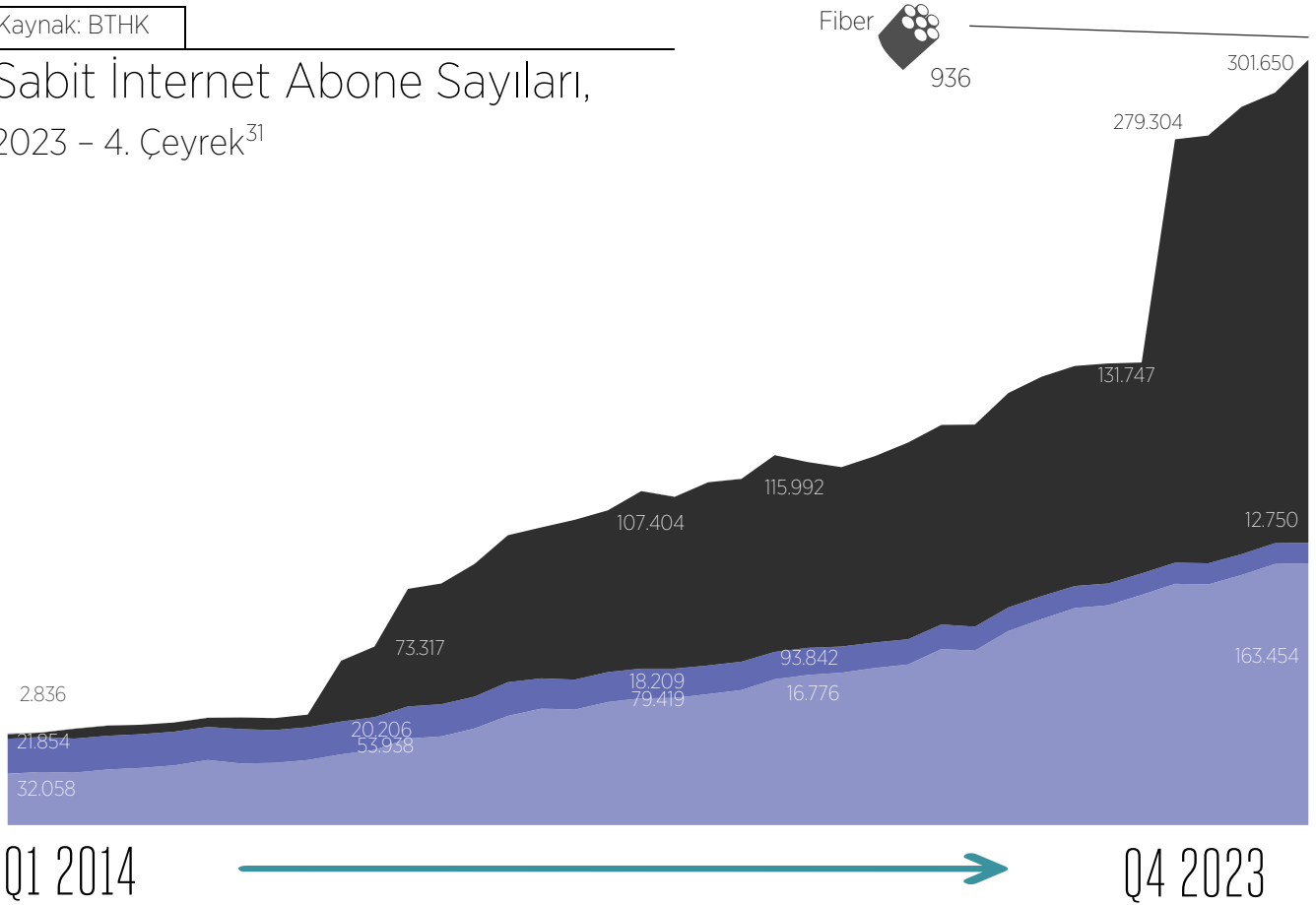
Şekil 41

Sabit İnternet Hizmet Türlerine Göre Dağılım

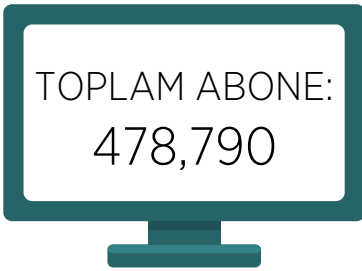
2023 yılı dördüncü çeyrek sonu itibarıyla ülkemizde 478,790^{29 30} sabit genişbant internet abonesi bulunmaktadır. Bir önceki dönem ile kıyaslanacak olursa, geçtiğimiz üç aylık dönemden günümüze dek sabit genişbant abone sayısında %3,5'lik bir artış (2023 - 3. Çeyrek'te 458,304 abone) meydana geldiği görülmektedir. Sabit İnternet ve genişbant abonelerinin, kullanmakta oldukları hizmet türüne göre dağılımlarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır. (Şekil 42)

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abone Sayıları, 2023 - 4. Çeyrek³¹

Şekil 42

Toplam abone rakamları içerisinde yer alan ve Lifecell Digital Ltd. tarafından bildirilen Hotspot abone sayısı (141,828) ile Vodafone Evde Operations Ltd tarafından bildirilen Hotspot abone sayısı (144,898), şirketlerin yan kuruluşları olan KKTCELL ve Vodafone mobil abonelerinin bir kısmına ek fayda olarak sunulmuş, dolayısı ile yalın hizmet olarak satın alınmamıştır. Bu yüzden, raporun ilerleyen kısımlarında, söz konusu haberleşme sağlayıcılara ait olan Hotspot abone rakamları, değerlendirmeye dâhil edilmeyecektir. Şekil 43'de ise 2023 yılı dördüncü çeyrek itibarıyla sabit internet ve genişbant abonelerinin hizmet türüne göre dağılımları yer almaktadır. Buna göre, toplam sabit internet abonelerinin %93,2'lik oranı, hizmet türü olarak Wireless veya xDSL teknolojilerini kullanmaktadır. Detaylı bakılacak olursa, en fazla tercih edilen sabit bağlantı yöntemi, %83,3 ile Wireless olurken, ikinci sırada %6,5 ile xDSL gelmektedir. Abonelerin %7,6'sı bağlantı yöntemi olarak Hotspot'u tercih ederken, Fiber kullanımı bu

²⁹ Toplam abone sayısı, internet servis sağlayıcılarından ve Telekomünikasyon Dairesi'nden değişik dönemlerde sunulan çoklu verilerden derlenerek tespit edilmiştir.

³⁰ Toplam abone sayısında, 2016 yılı 4. Çeyrek'te meydana gelen yüksek artış, Kuzey Kıbrıs Turkcell'in bu dönemde bildirdiği 34,238 Hotspot abonesinin yarattığı farktır.

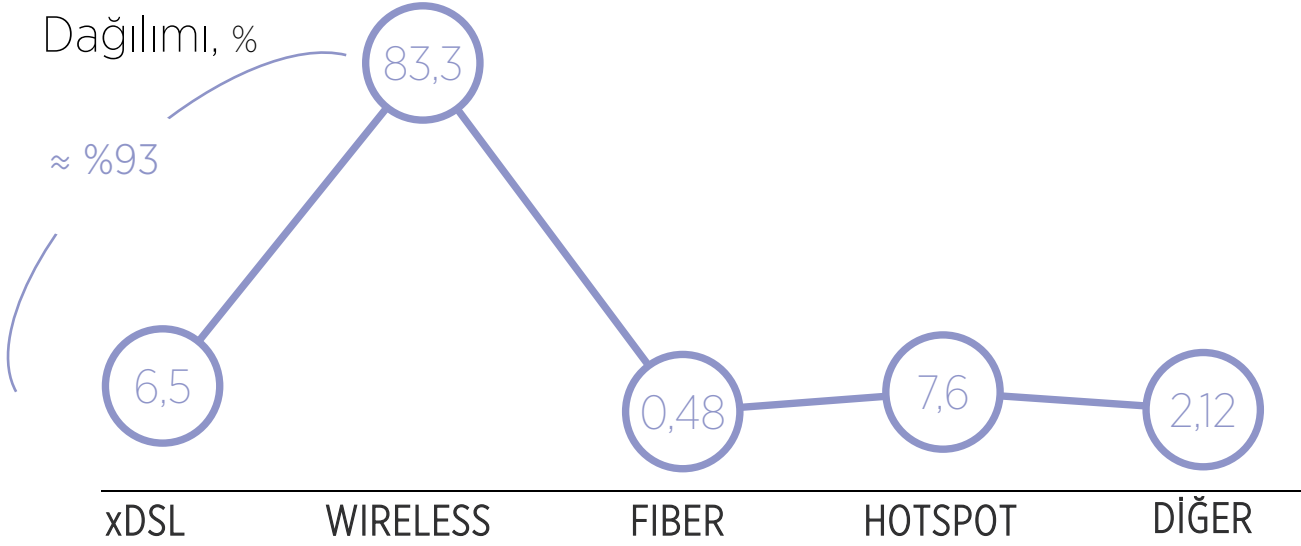
³¹ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

dönemde kurumsal müşteriler bazında sınırlı kalarak %0,5 ile en az yararlanılan genişbant hizmet türü olmuştur.

Kaynak: BTHK

Sabit İnternet Abonelerinin Hizmet Türüne Göre

Dağılımı, %

Şekil 43

Şekil 44'de internet servis sağlayıcıların abone sayısı ve gelir bakımından pazar paylarına yer verilmektedir. Buna göre pazarda abone bakımından en büyük paya sahip ilk üç haberleşme sağlayıcı Netonline, Lifecell ve Arinet olup, bunları diğer haberleşme sağlayıcılar izlemektedir. Elde edilen gelir paylarına bakılacak olursa ise, en büyük üç haberleşme sağlayıcı Lifecell, Vodafone Evde ve Netonline olup bu üç haberleşme sağlayıcıyı diğer işletmeciler takip etmektedir.

Kaynak: BTHK

İnternet Servis Sağlayıcı Pazar Payları

Haberleşme Sağlayıcı	Abone (%)	Haberleşme Sağlayıcı	Gelir (%)
Netonline	24.7%	Lifecell	49.3%
Lifecell	21.3%	Vodafone Evde	16.2%
Arinet Security	11.9%	Netonline	15.3%
Vodafone	9.5%	Broadmax	3.9%
Broadmax	9.3%	Arinet	3.7%
Cypking	4.1%	KKTCELL	3.2%
Diğer	19.2%	Diğer	8.6%
TOPLAM	100%	TOPLAM	100%

Şekil 44

Şekil 45’de İSS’lerin abone portföyü bireysel (özel kişilik)/kurumsal (tüzel kişilik) ayrımında incelenmektedir. Toplam abonelerin yaklaşık %88.9’u bireysel, %11.1’i ise kurumsaldır.

Kaynak: BTHK

Abonelerin Bireysel-Kurumsal Bazda Ayrımı, %, 2023- 4. Çeyrek

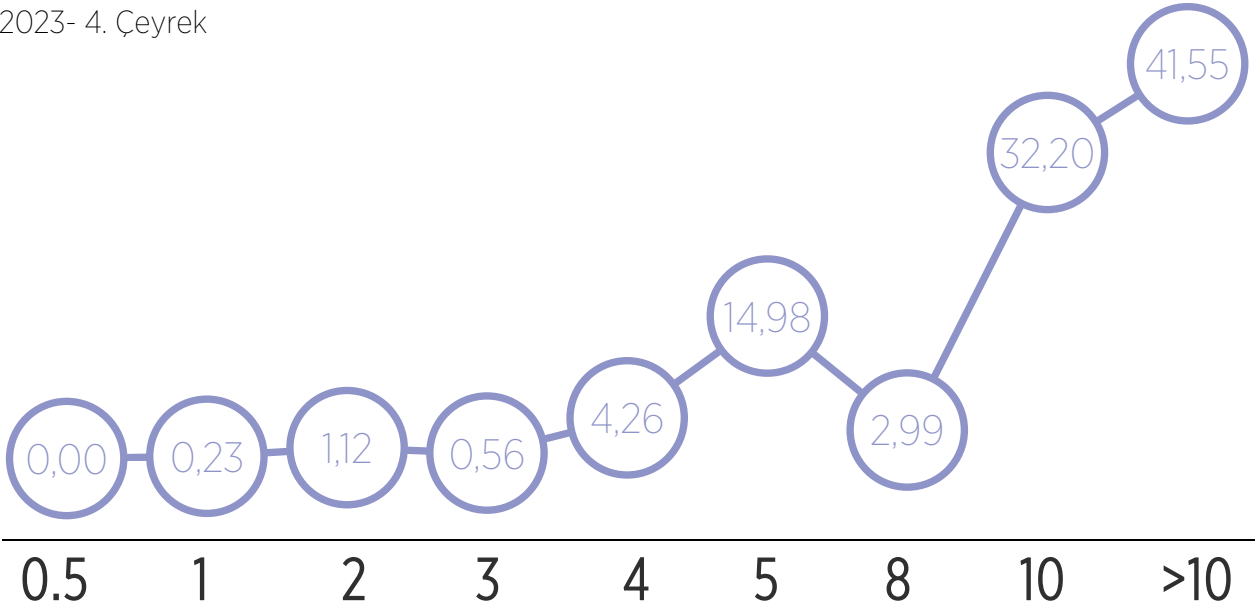
Şekil 45

Sabit İnternet Genişbant Bağlantı Hızları

Şekil 46’da sabit genişbant internet abonelerinin hızlara göre dağılımına yer verilmektedir. Buna göre 2023 yılı dördüncü çeyrekte ülkemizde sabit genişbant abonelerinin yaklaşık %42’sinin 10 Mbit/s üzeri hızları tercih ettikleri görülmektedir. Bunu, %32 ile 10 Mbit/s hızı tercih eden aboneler izlemektedir. 5 Mbit/s hızında bağlantı tercih eden abonelerin oranı da yaklaşık %15 olup, 5 Mbit/s – 10 Mbit/s arası hız tercih eden abonelerin oranı yaklaşık %3’dür. Bu dönemde 4 Mbit/s ve altı hızları tercih edenlerin oranı %6.2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Hızlara Göre Sabit Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı, Mbit/s, 2023- 4. Çeyrek

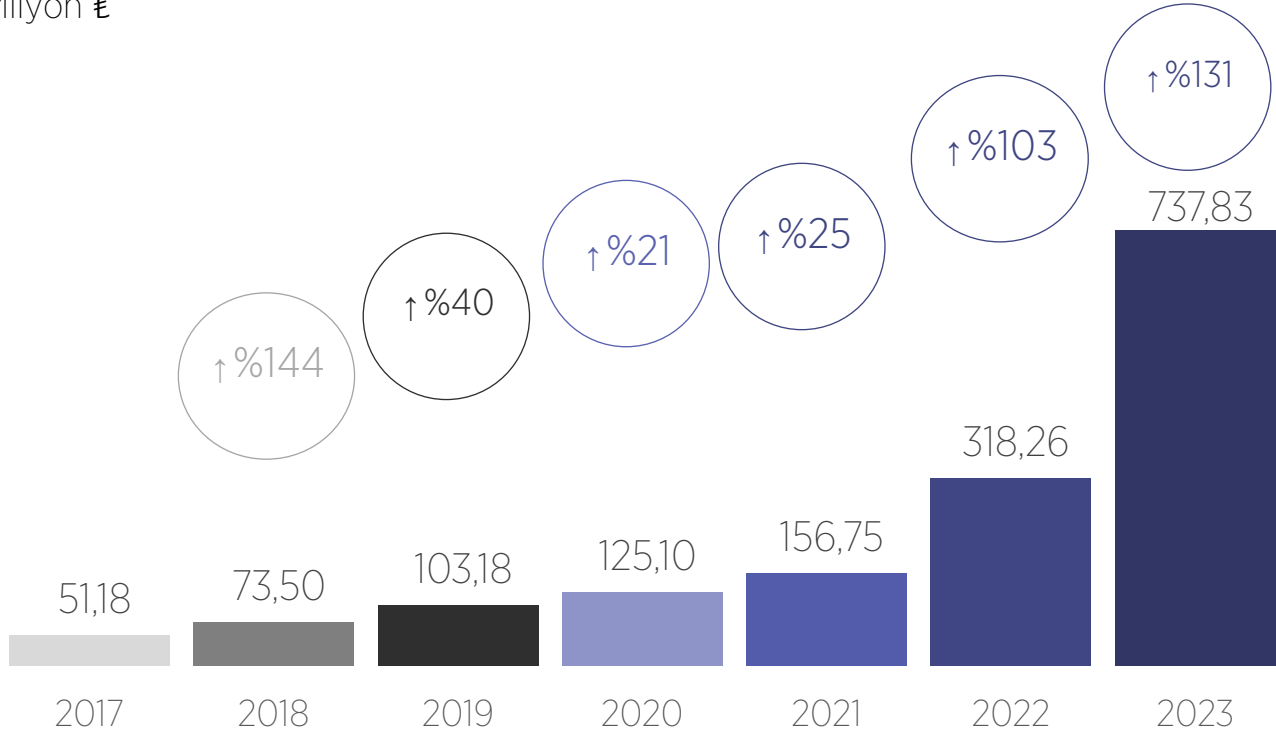
Şekil 46

Sabit Genişbant İnternet Pazarında Gelirler

Aşağıdaki şekilde (şekil 47) 2015 yılından 2021 yılına kadar gerçekleşen sabit internet ve genişbant hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine yıllık olarak yer verilmektedir. İSS'lerin 2016 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %34 artarak 25,524,593 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2017 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %100 artarak 51,176,167 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2018 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %44 artarak 73,503,494 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2019 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %40 artarak 103,183,196 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2020 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %21 artarak 125,098,019 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2021 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %25 artarak 156,748,141 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2022 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %103 artarak 318,264,143 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. Son olarak, 2023 yılı gelirleri bir önceki yıla göre %131 artarak 737,829,720 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: BTHK

Yıllar İtibarıyla Sabit İnternet Hizmetlerden Elde Edilen Gelir,
Milyon ₺

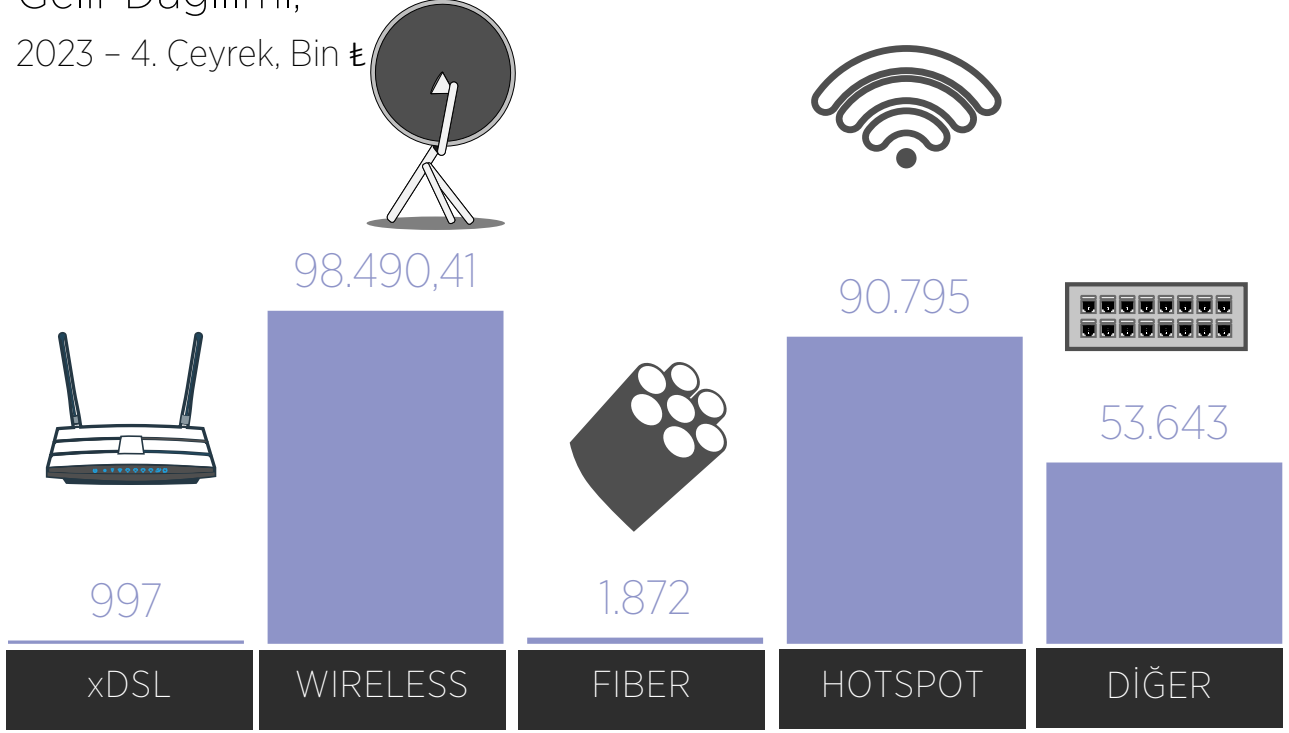
şekil 47

2023 yılı dördüncü çeyrekte internet servis sağlayıcılığına ilişkin toplam gelir yaklaşık 245,797,316 ₺ seviyesinde gerçekleşmiştir. 2023 yılı dördüncü üç aylık dönemi incelendiğinde, internet servis sağlayıcılarının dönemsel gelirinin bir önceki döneme kıyasla (207,636,442 ₺) %18 oranında arttığı görülmektedir. Diğer sayfadaki şekil 48'de sabit genişbant pazarında yer alan haberleşme sağlayıcıların son çeyrekteki net gelirlerinin dağılımına yer verilmektedir.

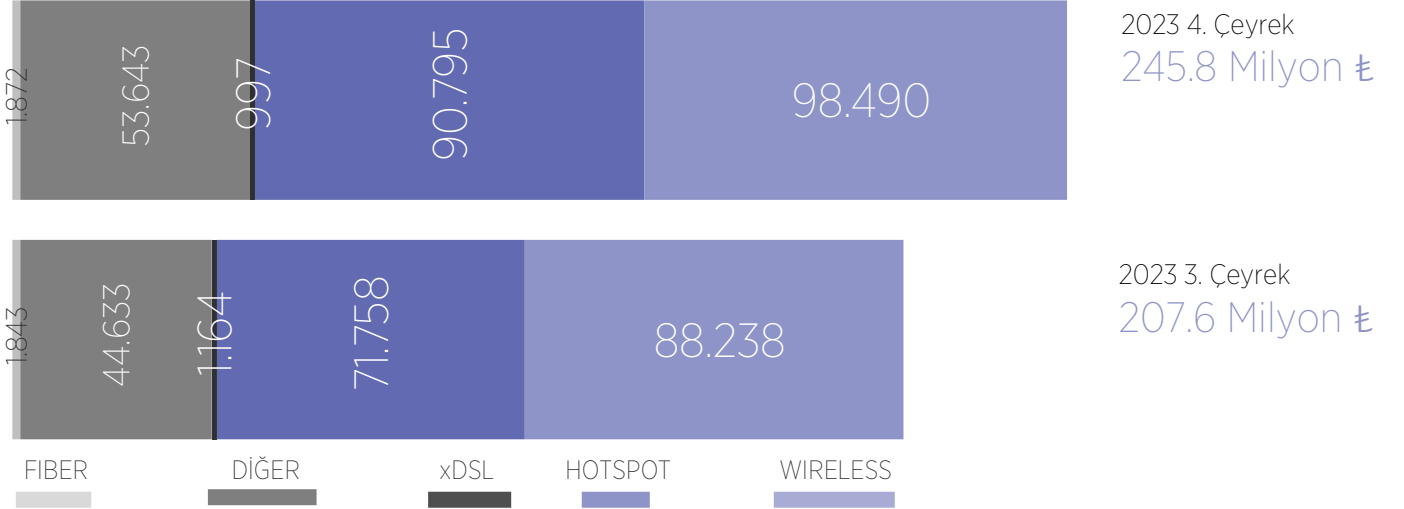
Aynı şekilde, internet servis sağlayıcıların son iki çeyrekteki (2023 üçüncü çeyrek ve 2023 dördüncü çeyrek) gelir getiren farklı hizmetlerinin, toplam geliri üzerinde olan dağılımı yer almaktadır. Buna göre Wireless, Hotspot, Fiber ve diğer gelirler bir önceki döneme göre yükselirken, xDSL gelirleri azalmıştır.

Gelir Dağılımı,

2023 - 4. Çeyrek, Bin ₺

2023- 4. Çeyrek & 2023- 3. Çeyrek

Şekil 48

2023 üçüncü çeyrekte toplam gelirlerin %42,5'ini oluşturan Wireless hizmetinin, 2023 dördüncü çeyrekte toplam gelirlerdeki payı yeniden %40 olmuştur. 2023 üçüncü çeyrekte toplam gelir içinde %0,6'lık bir paya sahip olan xDSL gelirlerinin, 2023 dördüncü çeyrekte toplam gelir içindeki payı %0,4 olmuştur.

Abone Başına Aylık Gelir (ARPU)

Şekil 49'da İnternet Servis Sağlayıcıların sunduğu sabit genişbant İnternet hizmetlerine ilişkin 2014 yılı başından 2023 yılı dördüncü çeyreğe kadar gerçekleşen aylık bazda ortalama ARPU (Average Revenue per User: Abone Başına Aylık Ortalama Gelir) değerlerine yer verilmektedir.

2023 yılı dördüncü çeyrek verilerine göre

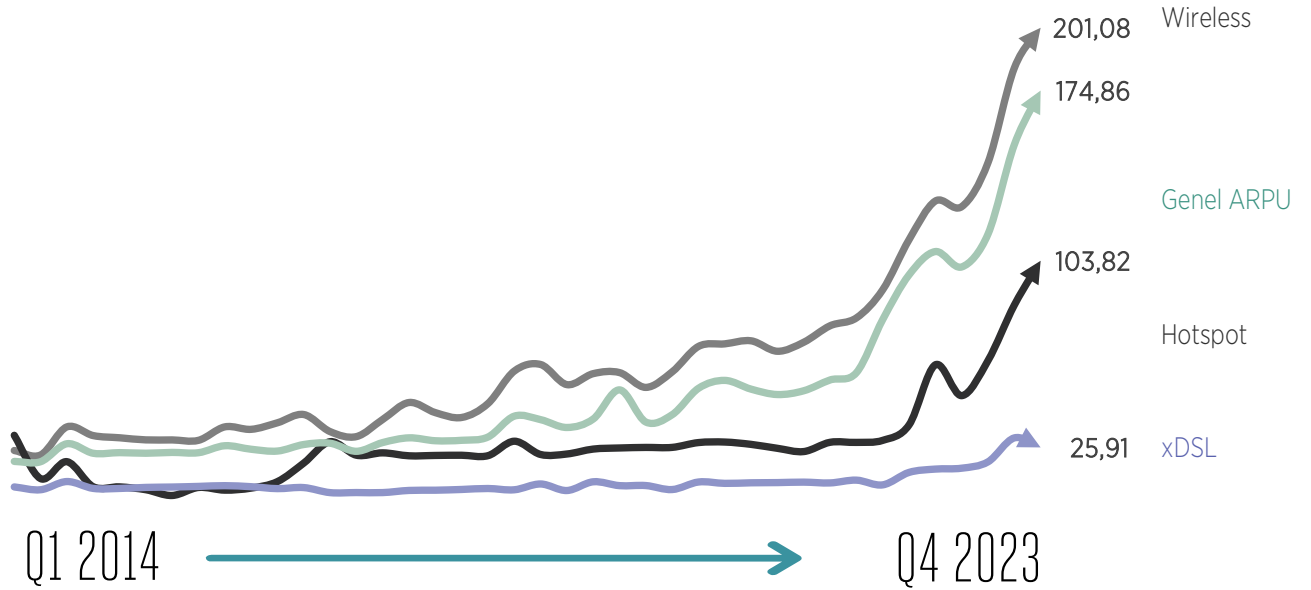
İSS'lerin abone başına aylık geliri 174,86 ₺³² olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı dördüncü döneminde, İnternet servis sağlayıcılarının dönemsel ARPU oranı yaklaşık %14,8 artışla 174,86 ₺ olmuştur. 2023 üçüncü çeyrekte aynı rakam 152,27 ₺ idi.

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet'te ARPU, (₺/Ay)³³

Şekil 49

Değişik genişbant hizmet türlerine göre, sektörün ARPU rakamları incelendiğinde 2023 dördüncü çeyrekte ortalama Wireless ARPU'sunun 201,08 ₺, Hotspot ARPU'sunun 103,82 ₺ ve son olarak xDSL ARPU'sunun 25,91 ₺ olduğu görülmektedir.

ARPU AVERAGE REVENUE PER USAGE
ARPU ABONE BAŞINA ORTALAMA GELİR

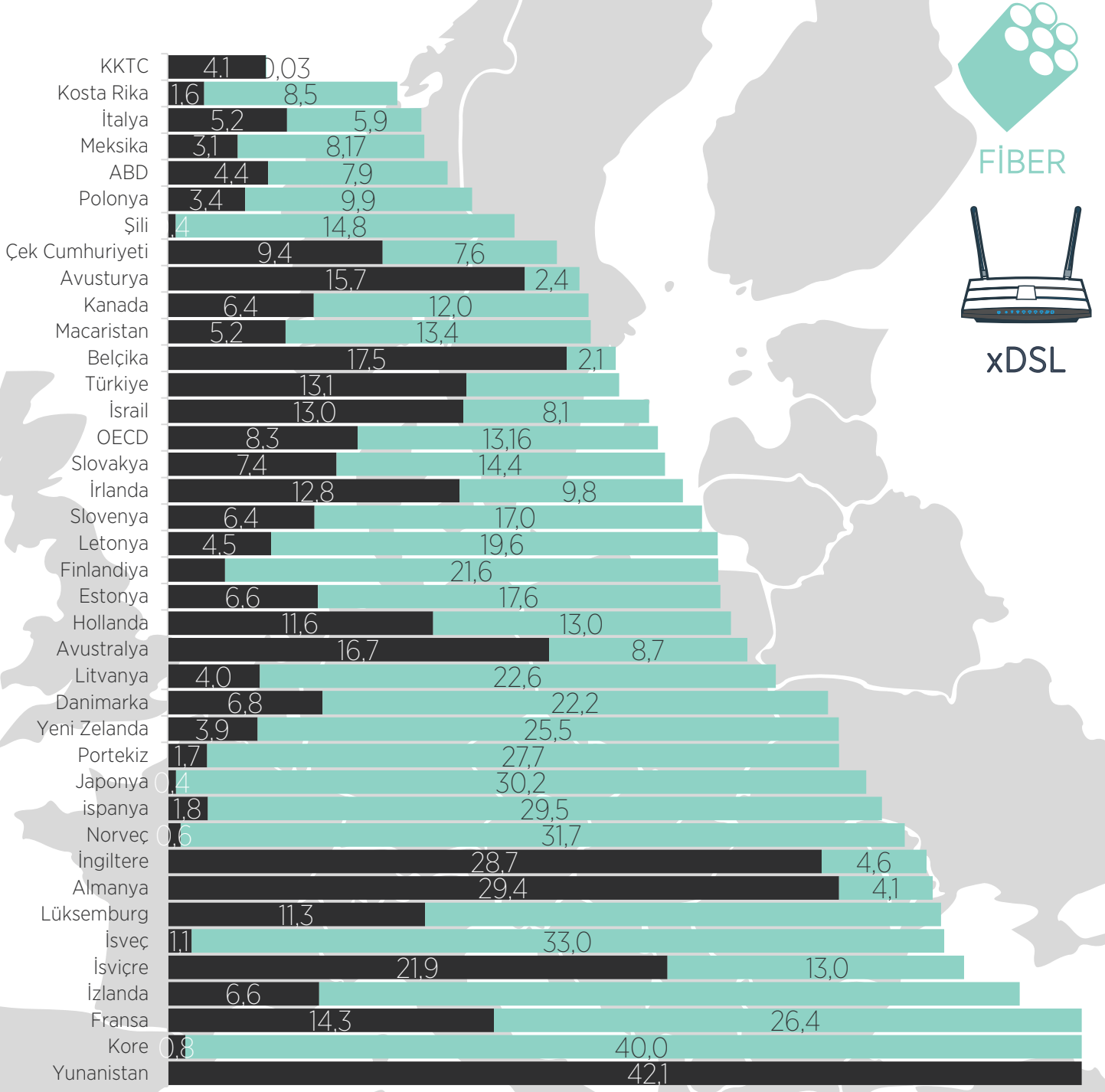
³² ARPU Hesaplama Yöntemi: Toplam Gelir / Kayıtlı Abone Sayısı Dönem Ortalaması

³³ Tarihsel verileri gösteren detay tablosu raporun son bölümünde bulunmaktadır.

Şekil 50’de ülkemiz ve OECD ülkelerinde sabit genişbant internet penetrasyon oranları temel bağlantı teknolojilerine göre verilmektedir. OECD ortalama penetrasyon oranları Aralık 2022 itibarıyla DSL için %13,16 ve Fiber için %8,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Ülkemizde ise Aralık 2023 itibarıyla sabit genişbant internet penetrasyon oranlarınının DSL için %4.1 ve Fiber için %0.8 seviyesinde olduğu görülmektedir.³⁴

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit Genişbant İnternet Penetrasyon Oranları, %

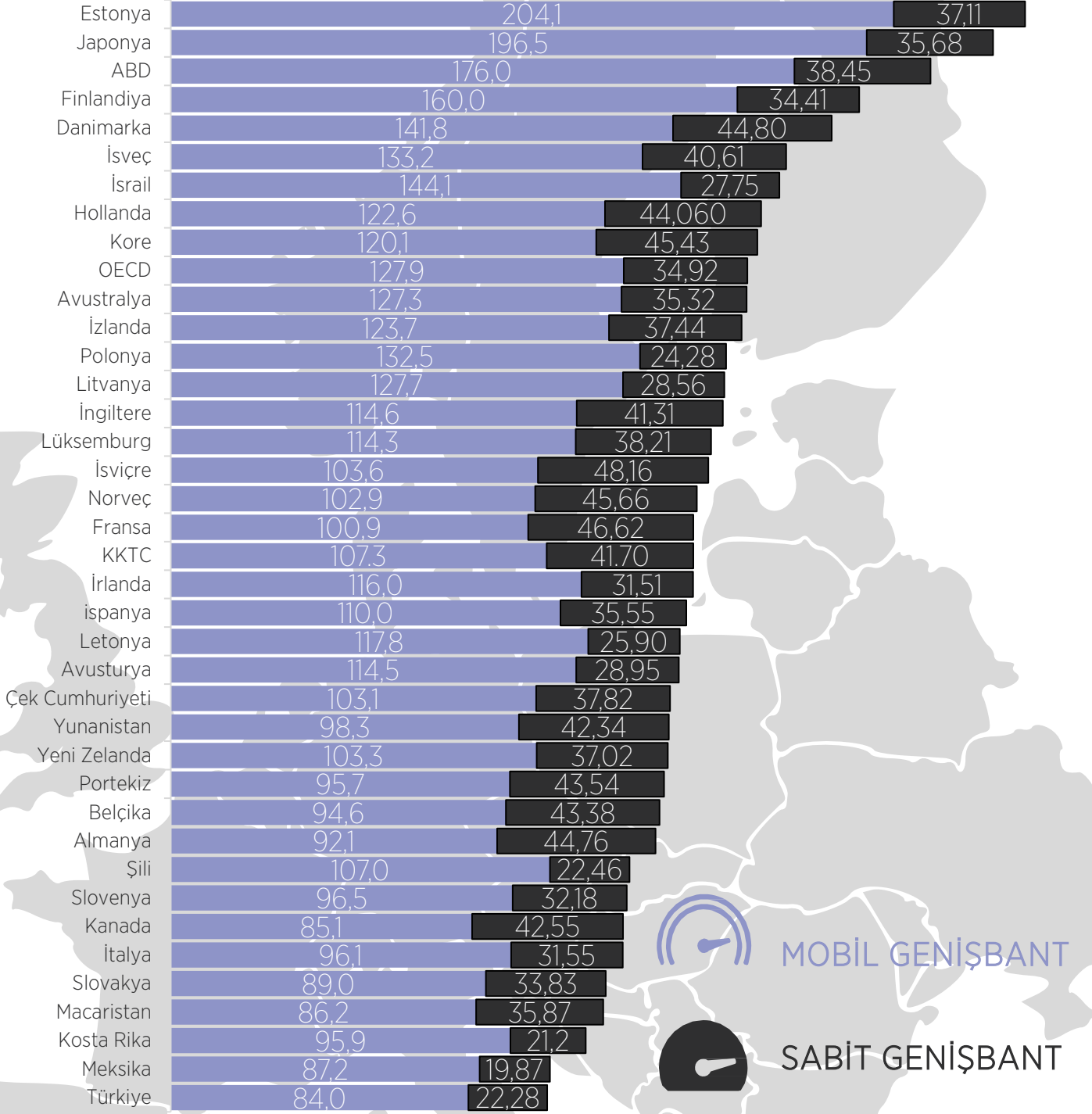
Şekil 50

³⁴ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2022, KKTC verileri ise Aralık 2023 tarihli dir.

Şekil 51'de OECD ülkeleri ve ülkemizde nüfusa göre sabit ve mobil genişbant penetrasyon oranlarına yer verilmektedir. Ülkemizde nüfusa göre sabit genişbant penetrasyon oranı %41.7'iken OECD ülkeleri penetrasyon ortalaması %34,9'dur. Mobil genişbant penetrasyon oranı ülkemizde %107.3 iken OECD ortalaması %127.9'dur.³⁵

Kaynak: OECD Genişbant Portalı

OECD Ülkelerinde Sabit-Mobil Genişbant İnternet Yaygınlığı, %

Şekil 51

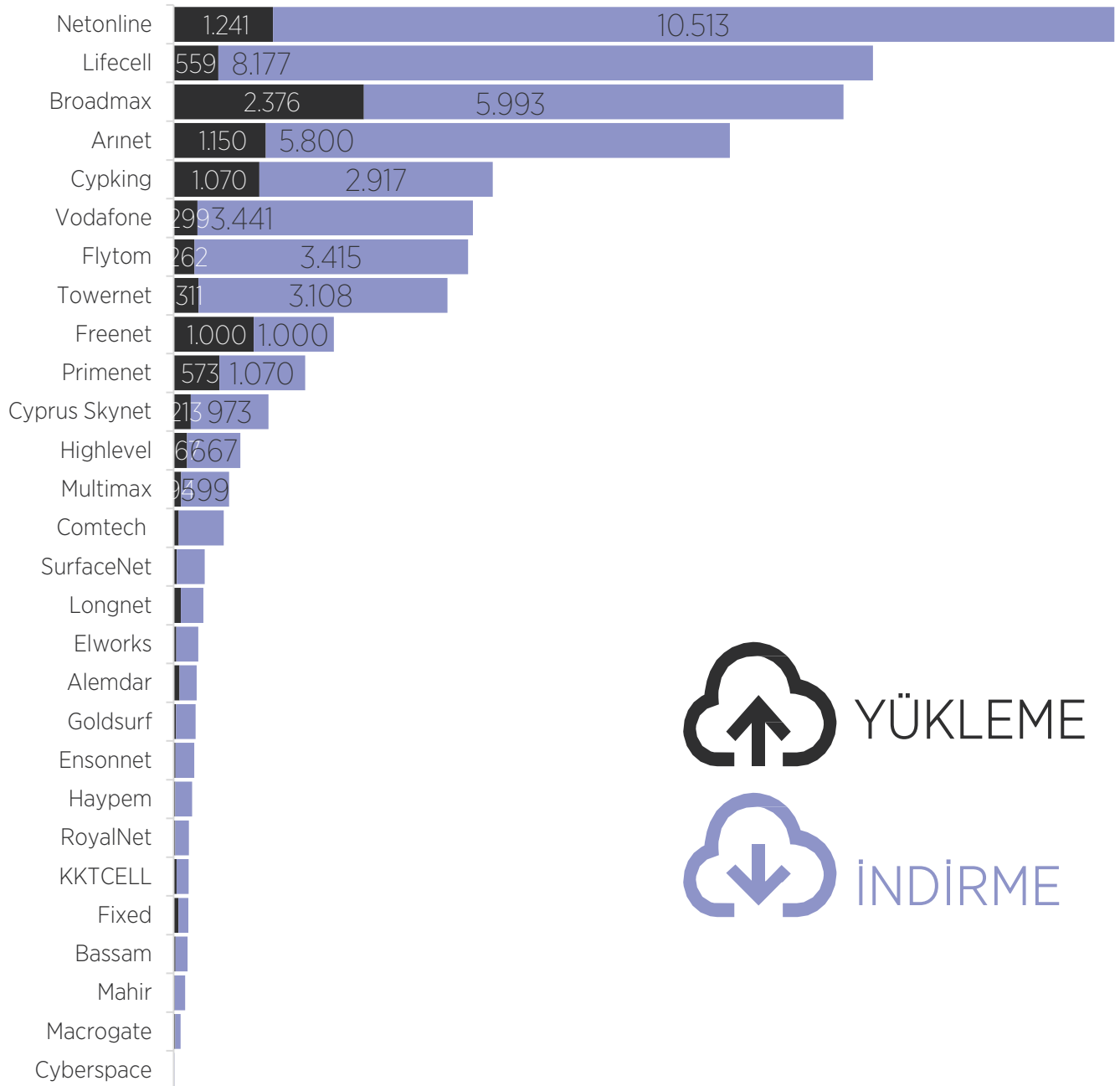
³⁵ OECD ülkelerinin verileri Aralık 2022, KKTC verileri ise Aralık 2023 tarihlidir.

2023 yılı dördüncü çeyreğinde toplam sabit genişbant internet kullanım (indirme ve yükleme) miktarı dönemsel olarak yaklaşık 182,116 TB olarak gerçekleşmiştir. Bu kullanımın yaklaşık %84'ü (152,531 TB) veri indirme, %16'sı veri yükleme (29,584 TB) şeklinde gerçekleşmiştir. Son bir yılda gerçekleşen toplam indirme ve yükleme miktarı ise yaklaşık olarak 352,858 TB (352 Petabyte) olarak hesaplanmıştır.

Buna göre, abone başına düşen indirme 265 GB/ay ve yükleme ise 51 GB/ay olarak hesaplanmaktadır. Alttaki şekilde (Şekil 52), farklı İSS'lerin aylık toplam indirme ve yükleme hacimleri gösterilmektedir.

Kaynak: BTHK

İSS Bazında Sabit Genişbant İnternet Kullanımı, (TB/Ay)³⁶

Şekil 52

³⁶ 2023 4. Çeyrekte veri indirme/yükleme bildirimde bulunan İSS'ler dâhil edilmiştir.

Çağrı Taşıma Sektörü

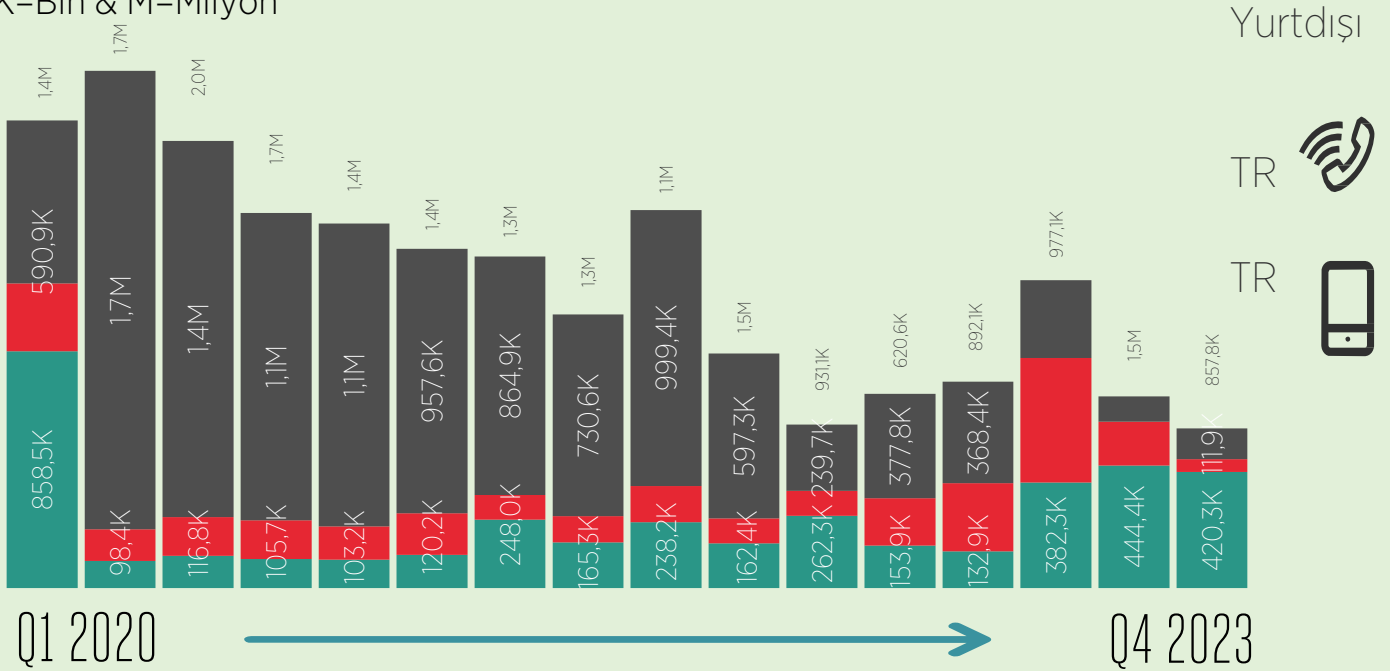
2023 yılı dördüncü çeyreği itibarıyla çağrı taşıma hizmeti sunmak amacı ile Kurum tarafından yetkilendirilmiş 5 elektronik haberleşme sağlayıcı bulunmaktadır. Kurum, 2014 yılının ilk çeyreğine dair verilerden başlayarak, 2023'ün dördüncü çeyreğine kadar gerçekleşen çağrı taşıma miktarını kayıt altına almıştır.

Sabit şebekede çağrı taşıma hizmetine genel olarak bakıldığında 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla %20 azalarak 23,620,934 dakika olmuştur. Çağrı taşıma hizmeti 2017 yılı verilerine bakıldığında ise toplam transit trafik miktarının 19,245,830 dakika olarak gerçekleştiği, bir önceki yıla göre %18.5 azalma gerçekleştiği görülmektedir. 2018 yılında toplam transit trafik miktarının 17,608,479 dakika olarak gerçekleştiği, bir önceki yıla göre %8.5 azalma gerçekleştiği görülmektedir. 2019 yılı toplam transit dakika miktarı 6,734,276³⁷ dakika olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılı toplam transit dakika miktarı 6,831,813 dakika olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılı toplam transit dakika miktarı 5,081,331 dakika olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı toplam transit dakika miktarı 3,943,563 dakika olarak gerçekleşmiştir. Son olarak, 2022 yılı toplam transit dakika miktarı 3,945,121 dakika olarak gerçekleşmiştir. Altta şekilde (Şekil 53), haberleşme sağlayıcıların günümüze dek gerçekleşen trafik taşıma verilerine yer verilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdışından Taşınan Trafik (Geliş Yönüne Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

Şekil 53

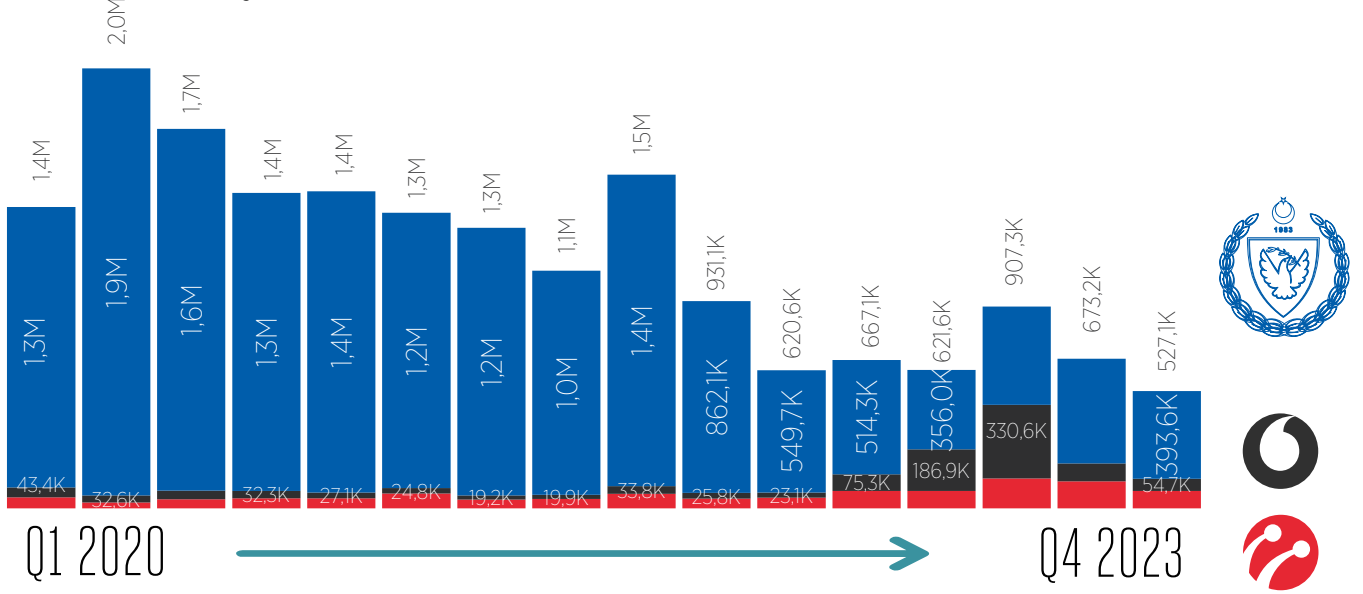
³⁷ 2019 - 4. Döneminde KKTC Telekomünikasyon Dairesi faturalama yapmadığından ötürü bazı işletmeciler veri verememiştir.

Altındaki diğer şekilde ise (Şekil 54), aynı dakika trafiği, taşınan dakikaların sonlandırıldığı haberleşme sağlayıcıya göre belirtilmektedir.

Kaynak: BTHK

Yurtdışından Taşınan Trafik (Sonlanışa Göre), Dakika

K=Bin & M=Milyon

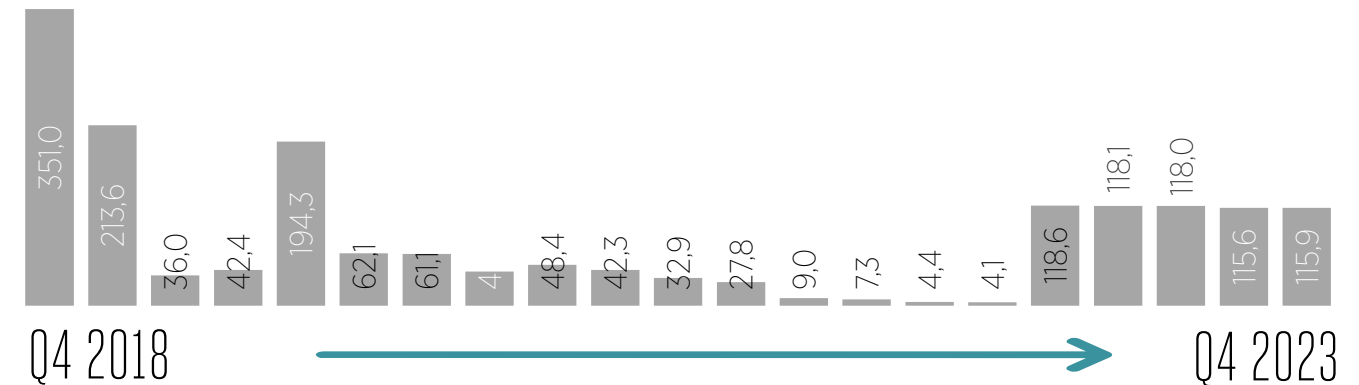
Şekil 54

Çağrı Taşıma Pazarında Gelirler

Aşağıdaki şekilde (Şekil 55) 2018 dördüncü çeyreğinden günümüze kadar gerçekleşen çağrı taşıma hizmetlerinden elde edilen gelir bilgilerine çeyrek dönemler bazında yer verilmektedir. Çağrı taşıma gelirleri, 2016 yılında 2.51 Milyon ₺ olmuştur. Haberleşme sağlayıcıların 2017 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %25 azalarak 1.86 Milyon ₺ seviyesine gerilemiştir. 2018 toplam geliri 1.59 Milyon ₺ olmuştur. 2019 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %69 azalarak 486 bin ₺ gelir elde edilmiştir. 2020 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %56 azalarak 211 bin ₺ gelir elde edilmiştir. 2021 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %81 azalarak 112 bin ₺ gelir elde edilmiştir. 2022 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %81 azalarak 134 bin ₺ gelir elde edilmiştir. Son olarak, 2023 yılı gelirleri bir önceki döneme göre %247 artarak 467 bin ₺ gelir elde edilmiştir.

Kaynak: BTHK

Çağrı Taşıma Hizmetinden Elde Edilen Gelir, Bin ₺

Şekil 55

Detaylı Tablolar

Kaynak: BTHK

Mobil Abone Kayıp Oranları (Churn Rate), %

	2019-3	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4	
K.K. Turkcell																			
Ön Ödemeli	%30	%27,8	%24,1	%14,9	%28,1	%19,2	%27,4	%32,4	%36,6	%35,8	%31,7	%22,7	%21,1	%28,4	%27,2	%21,6	%21,8	%26,2	
Faturalı	%2,3	%1,5	%1,4	%1,7	%1,9	%2	%1,8	%1,7	%2,4	%2,0	%1,8	%2,1	%2,2	%1,7	%2	%2,9	%2,3	%2,4	
TELSİM																			
Ön Ödemeli	%20,6	%21,3	%23,8	%25,2	%25,8	%21,6	%19,7	%15,6	%15,9	%12,8	%9,9	%16,6	%19,8	%17,8	%17,4	%19,5	%15,9	%15,4	
Faturalı	%2,7	%1,8	%1,3	%2,9	%2,4	%1,9	%1,6	%1,5	%1,8	%1,3	%1,3	%1,7	%1,9	%1,3	%1,5	%1,7	%2,5	%2,6	

Tablo 3

Kaynak: BTHK

Mobil ARPU, (₺/Ay)

	2019-4	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4	
K.K. Turkcell																		
GENEL ARPU	37,50	29,36	28,29	31,05	31,72	31,24	32,73	36,72	39,75	38,56	45,66	52,16	60,01	64,35	75,09	93,17	115,58	
Ön Ödemeli	38,12	29,59	30,80	33,07	36,37	34,10	34,31	30,18	35,07	38,93	45,69	51,77	61,94	70,65	81,96	112,37	149,53	
Faturalı	47,45	44,70	41,68	50,88	47,18	44,87	52,38	53,43	54,68	69,03	66,96	61,38	64,46	63,04	82,36	115,91	138,48	
Ses	23,30	20,35	21,05	23,61	23,74	23,26	24,80	25,26	25,61	24,92	26,47	26,47	30,66	33,45	39,17	44,48	48,28	
Data	23,45	20,04	20,92	21,27	22,93	23,28	22,30	23,52	25,72	27,06	36,07	41,06	47,56	51,68	56,71	67,91	100,78	
TELSİM																		
GENEL ARPU	44,29	34,70	38,35	38,00	37,64	40,92	44,81	45,46	47,01	55,47	34,18	60,74	54,08	59,47	74,28	67,82	86,97	
Ön Ödemeli	26,15	27,12	31,56	32,54	34,57	42,34	34,65	40,53	43,83	54,46	24,33	59,02	49,09	52,67	57,32	53,37	58,29	
Faturalı	34,68	36,77	38,41	38,15	38,39	39,64	43,57	43,34	46,09	52,58	52,58	56,97	52,04	57,61	71,40	62,23	76,72	
Ses	40,40	42,38	48,47	47,10	48,79	52,11	50,77	49,33	49,76	53,73	23,85	59,32	51,43	58,74	70,65	56,15	72,78	
Data	11,84	12,46	13,82	15,06	14,72	15,02	17,06	19,80	20,52	27,31	19,60	29,77	26,91	29,85	36,31	34,04	36,22	

Tablo 4

Kaynak: BTHK

Mobil ARPM, (₺/Ay)

	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4
K.K. Turkcell																
GENEL ARPM	0.08	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.10	0.09	0.10	0.10	0.11	0.13	0.15	0.17	0.19	0.21
Ön Ödemeli	0.10	0.10	0.11	0.12	0.11	0.13	0.14	0.12	0.15	0.16	0.18	0.20	0.23	0.25	0.31	0.32
Faturalı	0.09	0.08	0.09	0.09	0.09	0.10	0.11	0.11	0.09	0.09	0.09	0.10	0.12	0.41	0.16	0.16
TELSİM																
GENEL ARPM	0.17	0.18	0.18	0.17	0.19	0.18	0.18	0.18	0.20	0.21	0.23	0.20	0.24	0.28	0.25	0.34
Ön Ödemeli	0.12	0.12	0.15	0.12	0.12	0.16	0.12	0.12	0.14	0.14	0.19	0.18	0.20	0.15	0.25	0.25
Faturalı	0.19	0.19	0.18	0.18	0.20	0.19	0.19	0.20	0.21	0.23	0.25	0.21	0.25	0.32	0.25	0.35

Tablo 5

Kaynak: BTHK

Mobil Haberleşme Sağlayıcı Bazında MoU Değerleri, Dk./Ay

	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4
K.K. Turkcell																
GENEL MoU	254	253	267	280	256	284	265	279	264	266	249	256	243	247	239	235
Ön Ödemeli	155	160	188	179	164	189	186	184	174	173	158	166	159	54	153	155
Faturalı	291	316	294	324	307	343	329	335	333	320	302	307	289	104	288	295
TELSİM																
GENEL MoU	232	251	272	276	253	282	267	264	255	261	252	256	243	249	216	215
Ön Ödemeli	132	139	154	160	138	138	115	118	112	117	108	111	107	120	78	88
Faturalı	305	316	344	340	320	350	354	358	345	344	335	338	320	320	314	303

Tablo 6

Mobil Baz İstasyon Sayıları

	2020-1	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2022-3	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4	
K.K. Turkcell																		
Lefkosa	114	116	116	117	118	119	120	121	123	123	123	124	123	126	128	127	127	
Gazi Mağusa	73	74	74	74	74	74	74	74	77	77	77	80	80	79	80	79	79	
Girne	123	123	125	126	128	128	129	130	129	129	129	129	129	130	130	128	128	
Güzelyurt	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	29	29	
İskele	39	39	41	41	41	40	40	40	40	40	40	42	42	42	42	44	44	
TELSİM																		
Lefkosa	110	111	113	113	115	117	120	119	122	122	122	122	122	123	126	126	126	
Gazi Mağusa	50	50	50	50	50	52	55	55	55	55	56	56	56	58	58	58	58	
Girne	104	107	107	109	109	113	114	114	119	119	119	119	120	126	126	126	127	
Güzelyurt	30	30	30	31	31	31	31	32	32	32	32	32	32	32	32	32	32	
İskele	37	37	37	37	38	38	38	39	39	39	39	39	39	42	42	42	42	

Tablo 7

Kaynak: BTHK

Sabit Haberleşme Gelirleri, ₺

	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4
PSTN Gelirleri (Ses)	1274297	354964	2752670	3807932	1793328	868741	763655	1067941	614964	600504	1117942	1775035	1382077
Abonelik Gelirleri (Ses)	3962082	3934242	5039392	5003208	4975835	4942480	4915385	4890419	4865801	4851543	5953346	6483390	6436629
GSM Arabağlantı Gelirleri	36279	33606	28650	42683	46146	41385	36271	35653	40600	40898	33208	42234	23
Trafik Tasıma	136863	220322	321	3	3	2	3	2	1	2	5	9	55855
Chip Kart Gelirleri	747	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rehberlik Hizmetleri Gelirleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Altyapı ve Parselasyon Gelirleri	1549256	753279	1232315	1766923	2886013	1089745	2164108	2320097	3062326	3220183	3638911	5415287	7005921
Diğer Gelirler	1750	500	500	250	250	500	2000	4001	250	4825	8000	2320	4320
xDSL Abone	709605	666870	681750	667560	667560	630315	622170	611190	604350	596625	594750	588705	581415
Data Devresi (Özel Devreler)	2407602	2519871	2702609	2793836	2793836	3095700	3133766	3321643	3373213	3451880	5548109	6766148	6908087
Abonelik Gelirleri (Data)	7500	36250	14750	7250	7250	10000	2750	25750	24500	24500	31500	21000	9000
Erişim Gelirleri	3756749	4678258	4438690	4443018	4443018	5251028	5542100	5628587	6612904	6780949	9829895	11416034	13351831
TOPLAM	13843580	13227912	16891897	18532913	18424282	15929896	17182207	17905284	19198909	19571908	26955666	32510165	35735158

Tablo 8

Kaynak: BTHK

Sabit ARPU, (₺/Ay)

	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4
GENEL ARPU	45,08	59,60	55,92	53,70	69,34	77,08	77,06	67,04	72,76	76,19	82,04	83,96	116,04	140,49	155,29
Ses	17,08	30,02	21,87	18,03	32,86	37,55	29,07	25,12	24,69	26,04	24,09	24,07	31,45	36,64	34,70
Data	128,40	125,43	135,99	159,55	160,33	164,86	185,53	196,21	207,27	216,36	242,33	250,33	371,45	437,98	490,95

Tablo 9

Kaynak: BTHK

Sabit Haberleşme Sağlayıcı MoU Değeri, Dk./Ay

	2020-2	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4
MoU	115	89	134	100	125	94	104	94	94	81	79	74	97	88	87

Tablo 10

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant İnternet Abone Sayıları

	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4
xDSL	15,936	15,587	15,304	14,968	14,655	14,282	13,825	13,644	13,400	13,248	13,081	13,044	12,912	12,750
Dialup	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wireless	98,147	100,334	109,858	108,862	121,189	128,617	135,401	137,171	143,677	150,620	150,289	156,167	163,089	163,454
Fiber	144	152	153	142	152	155	167	175	178	925	3,474	953	936	936
Hotspot	116,207	122,861	124,776	126,198	135,824	137,091	137,468	137,462	131,747	264,344	267,251	279,304	281,365	301,650

Tablo 11

Kaynak: BTHK

Sabit Genişbant ARPU, (₺/Ay)

	2020-3	2020-4	2021-1	2021-2	2021-3	2021-4	2022-1	2022-2	2022-3	2022-4	2023-1	2023-2	2023-3	2023-4
GENEL ARPU	50,60	53,90	50,23	47,99	49,57	54,08	57,11	79,29	97,94	107,66	101,24	114,95	152,27	174,86
xDSL	11,49	10,92	11,14	11,15	11,43	11,10	12,26	10,29	15,40	16,88	17,25	19,90	29,89	25,91
Wireless	68,08	69,15	70,42	66,05	69,82	76,70	79,97	91,73	112,62	128,76	126,40	144,77	184,26	201,08
Hotspot	27,95	28,16	27,19	25,54	24,19	28,06	28,02	28,86	35,29	60,40	47,53	62,15	85,32	103,82

Tablo 12

Elektronik Haberleşme Sağlayıcılar

HABERLEŞME SAĞLAYICI ADI	KISALTMA
MOBİL HABERLEŞME	
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM
SABİT HABERLEŞME	
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
İNTERNET SERVİS SAĞLAYICILIĞI	
Airmax Communicaton Ltd.	AIRMAX
Alemdar Networks Ltd.	ALEMDAR
Analiz Computer (Cesim Ltd.)	ANALİZ
Arinet Security & Internet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Bassam & Wael Internet Ltd.	BASSAM & WAEL
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Cyberspace Solutions Ltd.	CYBERSPACE
Cypking Network & Communication Ltd.	CYPKING
Cyprus Sky Network Global Ltd.	CYPRUS SKY
Enson Net Ltd.	ENSON NET
Freenet İletişim Ltd.	FREENET
Fibernet Teknoloji Ltd.	FIBERNET
Fixnet Broadband Ltd.	FIXNET
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Gizmoswift Internet Ltd.	GIZMOSWIFT
Gold Surf Internet Ltd.	GOLDSURF INTERNET
Haypem İletişim Ltd	HAYPEM
High Level Software Ltd.	HIGH LEVEL SOFTWARE

Hypernet Internet Ltd.	HYPERNET
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Lifecell Digital Ltd.	LIFECCELL
Longnet İletişim Ltd.	LONGNET
Macrogate Net Solutions Şirketi Ltd.	MACROGATE
Mahir & Sons Ltd. (Kıbrıs NET Internet)	MAHİR BİLGİSAYAR
Megafox İletişim Ltd.	MEGAFOX
Multimax İletişim Ltd.	MULTIMAX
Netonline Bilişim Şirketi Ltd.	NETONLINE
Netpoint Networks Ltd.	NETPOINT NETWORKS
Primenet İnternet Servis Sağlayıcılığı Ltd.	PRIMENET
Royalnet Networks Ltd.	ROYALNET
Skyworld Networks Ltd.	SKYWORLD
Surface Net Ltd.	SURFACE NET
Towernet İletişim Ltd.	TOWERNET
Vodafone Mobile Operations Ltd.	VODAFONE MOBILE
Vodafone Evde Operations Ltd.	VODAFONE EVDE
Xrealnet İnternet Ltd.	XREALNET

ÇAĞRI TAŞIMA

Netonline Ltd.	NETONLINE
Flytom Networks Ltd.	FLYTOM NETWORKS
Trio Telekom Ltd.	TRIOTEL
Lifecell Digital Ltd.	LIFECCELL
Geop Teknoloji Ltd.	GEOP

ALTYAPI İŞLETMECİLİĞİ

Arinet Security & Internet Consultancy Ltd.	ARINET
Broadmax İletişim Ltd.	BROADMAX
Comtech Ticaret Ltd.	COMTECH
Kıbrıs Mobile Telekomünikasyon Ltd.	K.K. Turkcell
Lifecell Digital Ltd.	LIFECCELL
Netonline Ltd.	NETONLINE
K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi	TELEKOMÜNİKASYON DAİRESİ
Vodafone Mobile Operations Ltd.	TELSİM

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE
HABERLEŞME KURUMU

Daha fazla bilgi için
bizimle iletişime geçin.

@kkctcbthk | Rauf Raif Denктаş Cd. Aydemet - Lefkoşa, KKTC
| www.bthk.org | 90-392-600-9000

ISO 27001:2013 CERTIFIED

Bilgi Güvenliği Y.S.
TS EN ISO/IEC 17021-1

AB-0134-YS

bthk.org